

FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 252 • CENA 27,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000019

PUT BEZ POVRATKA

★ DOK HOLIDEJ ★

KOL ŠELTON

PUT BEZ POVRATKA

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 252

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala
Cole Shelton
SOMEWHERE A SUNDOWN

Recenzija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Prevod i adaptacija
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Đorđe JOVANOVIĆ

Ilustracija na naslovnoj strani
Branislav KERAC
Branislav PERKOVIĆ

Naslovna strana
Ferenc BARAT

Korektori
Mart MLADENOVIĆ
Julijana BUZOGANJ-KARDOŠ

Štampa: 27. VII 1991.
Tržište: 5. VIII 1991.

Izdaje: MARKETPRINT, DD za izdavačku delatnost, Novi Sad, Radnička 32
Štampa: NIŠP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1
Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Zorka ĆIRIĆ
Naslov originala: Cole Shelton – SOMEWHERE A SUNDOWN
Copyright: UNIVERSUM PRESS

Sva prava se zadržavaju, uključujući prava na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Mišljenjem Republičkog Sekretarijata za kulturu ovo izdanje se svrstava u tarifni broj 8 Zakona o privremenim merama o porezu na promet proizvoda i usluga (S. L. SFRJ 4/91.)

Dok Holidej se udobno namestio na leđima svog dugonogog pastuva, dok je u daljini, u šiljastim vrhovima planina preko kojih je upravo bio prešao, odjeknula potmula grmljavina. Pred njim se pružao predeo zelenkast i travan kao najfiniji tepih na kome je lagano šetajući bezbrižno paslo veliko stado ugojenih goveda. Bio je to daleko najlepši predeo koji je video u toku cele godine.

Slab vetar tek nešto jači od prijatnog povetarca, duvao mu je u leđa, noseći sa sobom miris dolazeće kiše. Ali, kada je sišao u niže predele, povetarac je prestao, i oko njega se spustila potpuna tišina. Bio je to u svemu dan koji je navodio čoveka na razmišljanje. I on je počeo da razmišlja o Lusku i nemilim događajima koji su se tamo zadesili. Jedan čovek završio je život od metka iz njegovog revolvera, ali, Holidej je nastojao da sebe uveri, taj čovek nije bio zaslužio ništa drugo nego smrt i verovatno da niko zbog njega nije ni žalio.

Holidej je pomilovao svog konja po vratu i poterao ga u pravcu njegovog cilja. O gradu Linkolnu znao je vrlo malo, ali, rekli su mu da je to jedan vrlo napredan gradić gde je svaki čovek koji se nije libio rada mogao naći posla. Kada se o tome raspitivao, Dok nije imao u vidu nikakav određen posao, ali, pomišljao je da tamo gde ima posla ima i ljudi željnih zabave i kocke. To će mu pružiti šansu da ne misli, da zaboravi. A Holideju je baš to bilo potrebno; zaborav, nešto što će ga držati obuzetog, nešto što će njegove misli skrenuti sa neprijatnih do-

gađaja u prošlosti. Razmišljajući o Linkolnu obišao je oko jedne krivine i sa mesta dokle je došao ugledao je Linkoln koji je ležao neposredno pred njim na nešto više od pola milje udaljenosti.

Bio je to veći grad nego što je očekivao, sa dve glavne ulice. Četiri uzane ulice sekle su dve glavne avenije i na taj način formirale četrnaest malih kvadrata skoro jednake veličine. Bilo je već kasno posle podne, jedva nešto više od dva časa pre sumraka i na ulicama je bilo puno sveta. Toliko sveta na ulici u Lusku bilo je samo na dan izbora za gradsku upravu, a u Čejenu, koji je bio znatno veći grad, takvu gužvu viđao je samo u vreme dogona stoke.

Desetak minuta kasnije ujahao je u glavnu ulicu visoko uspravljen u sedlu, naočit, opušten, s izgledom čoveka koji od toga grada nije očekivao ništa više nego od svakog drugog grada na dalekom zapadu. Njegova odeća slagala se u svemu s izrazom njegovog lica. Na širokim ramenima lepršao mu je ogrtač zaštitnik od kiše i prašine, a skrivao dosta uredno elegantno odelo. Karirani kaput i uzane sive pantalone, čistu košulju sa tankom kravatom, a ispod sakoa „kolt“ 45 u finoj futroli od crne kože. Sve u svemu bio je to konjanik koji je probuđivao svačiji interes.

Na glavnoj ulici bilo je zaista mnoštvo sveta, kauboja u njihovim dronjavim nemarno navučenim odelima, dobro odevenih rančera i poslovnih ljudi, kockara u tamnim odelima koja su otkrivala njihovo zanimanje, kopača zlata i tragača

za dragocanim metalima sa šesirima koji su im senčili oči iz kojih su još uvek izbijali snovi o blagu kome su se nadali. Bilo je tu i žena, starih i mladih, starijih koje su gledale podozrivo, a mladih koje su Holideja posmatrale sa neskrivenim interesovanjem, pa čak i obožavanjem. Pre nego što je zakoračio pedesetak metara niz ulicu, Dok Holidej je došao do zaključka da će mu se grad svideti. Nad gradom je lebdela neka atmosfera zabave i oduševljenja koja ga je mamila. Ovde se nešto događalo, odnosno činilo se kao da će se stvari događati. Bio je to dosta veliki grad, dinamičan, zanimljiv, pogodan da se čovek u njemu izgubi.

Nešto dalje niz ulicu, Dok Holidej je ugledao jednu zgradu sa niskim krovom. Na drvenoj tabli koja se škripeći njihala na gvođenim kukama pisalo je da je to šerifova kancelarija. Holidej je upravio Miga prema toj zgradi zapazivši i drugi slaun, veći i veseliji obojen nego prvi, koji se nalazi nedaleko odatle pored jedne velikke zgrade u glavnoj ulici na kojoj je bio ispisan zvučni naslov „Stočarski raj“.

Holidej je poterao svog konja ka privezištu, kada je jedan visok mlad čovek rošavog lica sa kratkom, skoro dopuštenom cigarom u ustima, izašao iz sporedne ulice pored saluna. Mladić je kratko pogledao Holideja a onda je njegov pogled prešao na konja. U njegovim krupnim očima crnim kao ugalj odmah je planuo izraz divljenja. Ponovo je pogledao vlasnika tog lepotana i usne su mu se lukavo rastegle. U tom trenutku, u mladom čoveku Holidej je video oličenje opasnog čoveka spremnog na sve.

Dok Holidej se malo ispravio u sedlu kao da je time hteo da dâ na znanje posmatraču da se ne zanosi uzaludnim priželjkivanjima. Sa njegovog lica nestao je onaj dotadašnji izraz zamišljenosti, a oči su mu budno motrile. Rošavi mladić je

učinio još jedan korak ka Holideju bez prestanka gutajući pogledom raskošnog ždrepcu. U jednom trenutku, izgledalo je kao da je zaustio da nešto kaže Holideju, kada je nešto na drugoj strani ulice iza Holideja privuklo njegovu pažnju.

Visoki mladić se osmehnulo i oči su mu planule od oduševljenja. Osvrnuo se oko sebe pre nego što je dugačkim skokovima potrčao trotoarom. Holidej se okrenuo i ugledao visokog mladića kako punom brzinom trči u pravcu ugla dve ulice gde su stajale jedne karuce. Kada se mladić nalazio na nekoliko metara daleko od ugla, jedan stariji čovek pokušavao je da se popne na sedišta kola. Visoki mladić je u skoku dograbio starca za prsa košulje i potegao ga sa sedišta tako jako, da je starac pao na ulici i ostao tamo da sedi. Zatim je mladić skočio na vozarsko sedišta i dograbio vođice u ruke.

Odmah zatim, kola su brzo krenula, pravo prema Holideju. Dok je potegao vođice i hitro se osvrnuo oko sebe, pre nego što je poterao petama svog konja. Kola su dolazila sve bliže, a sedeći na vozarskom sedištu, tamnokoži mladić je svom snagom šibao dva konja upregnuta u karuce.

Jedan kratak trenutak Holidej je mislio da će uspeti da izbegne sudar, ali, tada se Mig odjednom sapleo i zadnji deo kola, koji se u brzini zaneo, zakačio je životinju po levoj prednjoj nozi. Mig je bolno i uplašeno njisnuo, pao na prednje noge i izbacio Holideja iz sedla. Jahač je pao na ulicu i nekoliko puta se prevrnuo. Digavši glavu, ugledao je mladića koji se u tom trenutku okrenuo lica iscrenog u vedri osmeh.

– Ne boj se, sve će biti dobro, konjiću – rekao je Holidej mirnim glasom, pošto je ustao i uverio se da povreda noge njegovog konja nije opasna.

Dok je Holidej bio zabavljen smiriva-

njem svoga konja, kola sa besno teranom zapregom stigla su do kraja ulice, tamo se okrenula i sada su se vraćala nazad punom brzinom, dok je mladić i dalje besno šibao konje. Holidej je poveo svog konja prema trotoaru, da bi se sklonio pred naletom pomahnitalog vozača i prišao mestu gde je ošamućeni starac ležao na daskama. Stari se već pridizao i nastojao da ustane. Holidej mu je tutnuo vodice u čvornovate ruke i rekao. – Pri-pazite mog konja. Noga mu je povređena, pa vam neće zadati nikakve muke.

Rekavši to, uputio se uz ulicu pre nego što je zbunjeni starac uspeo bilo šta da mu odgovori. Dugačkim koracima prešao je brzo na drugu stranu ulice gde je na trotoaru stajala jedna mlada žena lica bledog od straha. Kada su se kola i konji približili, ona je resko kriknula i nagla u bekstvo. Mladi tamnopusi melez, koji kao da je ceo poduhvat sa kolima preduzeo samo zbog nje, zategao je vodice i u mestu zaustavio zapregu, a zatim skočio na zemlju i dao se u trk za devojkom.

Videvši da se događa nešto neobično, Dok Holidej je pošao za njima. Odmah zatim, žena je skrenula u dvorište jedne kuće pre nego što je mladi mrkokoži mladić stigao do vrata dvorišta. Još uvek zahuktan, pružio je ruku da otvori vrata i nastavi gonjenje, kada je nečiji glas grmnuo.

– Stoj, Semole! Ako učiniš samo još jedan korak skresaću ti metak u tvoje bedno kukavičko srce!

Mladić koga je neko nazvao imenom Semol zastao je. Zastao je i Holidej, primetivši da je mladićeva ruka kliznula ka dršci revolvera. Sjaj oduševljenja nestao je iz očiju tamnokosog mladog čoveka i, umesto toga, pojavio se izraz mutne neodređene ljutine. Njegove usne lagano su se zatele u cinično keženje.

– Ne kušaj suviše svoju sreću, mladiću! – nastavio je glas nepoznatog.

Prošavši pored izloga jedne trgovine koja je u tom nizu zgrada bila poslednja, Holidej je ugledao jednog starog čoveka opuštenih ramena koji je stajao na terasi kuće. Starac je u ruci držao pušku starog tipa čija se cev pružala prema prsima mladog nasilnika.

– Šta, ti me izazivaš Grahame? – zapitao je mladić kao da mu nije bilo jasno šta starac misli. – Hoćeš da zabadaš nos u moje poslove.

– Moja unuka nije tvoj posao dečko, nego moj posao – rekao je na to sedokosi starac.

Na njegovom starom, od vetra i sunca izbrazdanom licu, nije se zapažao ni najmanji znak straha, i njegove ruke čvrsto su držale pušku kao da su i one od istog čelika kao i puščana cev. Sav izdužen i mršav, on nije ostavljao utisak osobe koja bi se mogla meriti sa snažnim, prsatim i fizički mnogo nadmoćnijim mladićem, ali, Holidej je znao takav kakav je, starac može iz tog duela izaći kao pobednik.

Dok Holidej se sada nalazio samo desetak metara daleko od Semola. U međuvremenu, mlada devojkica se popela uz stepenice verande i okrenuvši se posmatrala je sa ulaznih vrata scenu koja se odigravala pred njom. Na ulici se nije čuo nikakav šum. Semol je i dalje stajao sa rukom zgrčenom na dršci revolvera.

A onda je Holidej primetio da se mišići na mladićevim prstima grče, da mu poigravaju tetive na podlaktici. Pretrčao je nekoliko poslednjih koraka do Semola, dohvatio ga šakom za desnu ruku i okrenuo ga ka sebi.

Semol, čija je pažnja do tada bila usredsređena na starog čoveka, progundao je nešto od iznenađenja. Zatim je rekao jasno.

– Ne mešaj se u ovo, stranče!

Dok Holidej je odmahnuo glavom. –

Naleteo si kolima na mog konja i možda si ga vrlo teško povredio, mister. Nije moj običaj da onome ko tako nešto učini dopustim da se bez ikakve kazne provuče.

Semolove oči su sevnule besno. Mlađić se trgao, oteo se iz Holidejevog sti-ska i ustuknuo jedan korak nazad. Zatim su se njegove usne izvile u opak pre-teći grč.

– Nije tvoj običaj da pustiš nekoga da se nekažnjeno provuče? – prasnio je! – Šta do đavola misliš ko si ti? Sto mu gro-mova...

Semol je zamahnuo rukom i usmerio udarac prema Holidejevom licu. Holidej se, međutim, sagnuo, izbegao udarac i zario desnu pesnicu u Semolov stomak. Zatim je zamahnuo i levi kroše odbacio je Semola na ogradu od letava, od koga se udara oграда celom dužinom zaljulja-la.

Povređen i iznenađen udarcem, Semol se odgurnuo od ograde, obrisao ru-kom usne i pogledao trag krvi na nadla-nici. Zatim je besnim pogledom ošinio Holideja i pružio ruku ka revolveru. Ho-lidej mu je priskočio, dohvatio ga za čla-nak ruke i svom snagom udario ruku o ogradu. Semol je oštro kriknuo i revol-ver mu je ispao iz ruke, pao na zemlju i otkotrljao se nekoliko metara dalje u dvorište. Holidej je dograbio mladića za rame i svom snagom ga odgurnuo. Kada se Semol opružio po zemlji, on je dodao.

– Ne dozvoljavam nijednom revolve-raškom štenetu da napada neku mladu ženu, niti pak nekog starca, Semole. Da si neki čovek, ne bi svoje snage odmera-vao s onim koji ti nisu ravni. Sada se čisti odavde pre nego što mi dođe na um da si možda mog konja osakatio zauvek.

Semol je seo na zemlju, a na licu mu se ukazao izraz najstravičnije zlobe i mržnje. – Već si se umešao, mister, i sa-

da više nećeš moći da se izvučeš. Ja ti to neću dozvoliti.

Dok Holidej je i dalje ostao na svom me-stu malo raširenih nogu, čekajući da se Se-mol digne. Međutim, ovaj se slabo osmeh-nuo i nekoliko puta zaklimao glavom.

– U redu, glavni, sad ćemo videti. Može biti da ti to nisi znao, ali, ovim što si učinio doneo si sebi više nevolje nego ikada u svom životu. Da znaš da će te to koštati života – rekao je melez.

– Pa lepo – rekao je Holidej – čekam te. – Zatim se, pre nego što je melez nešto preduzeo, začuo starčev glas.

– Bilo bi bolje da stvar ostavite tako kako je, stranče. Ja ga imam na nišanu. Ako se ne ukloni odavde i ne ostavi nas na miru, ja ću mu dunuti jedan metak koji će ga odneti tamo gde inače pripa-da, a to je pakao.

Dok Holidej, međutim, nije prestajao da fiksira Semola u oči. Sa druge strane ulice na trotoaru ispred saluna počeli su se okupljati građani, ali, niko nije prilazio da se umeša.

– Reci kako ti je ime – rekao je Semol hrapavim glasom.

– Dok Holidej – odgovorio je Holidej u nadi da će ga to, možda, odvratiti od dalje borbe i navesti da se povuče.

– Holidej – rekao je Semol kao da želi da to ime ureže u svoje sećanje za nešto kasnije što je imao na umu. Zatim je rekao. – Holideje, ti si mrtav čovek. Mo-žeš računati da si mrtav čovek.

– Ja baš ne mislim tako, Semole. Sve što si dobio sam si tražio. Zašto se na to-me ne bi završilo?

Semolove usne su se izvile i on se na-slonio na ogradu. Pod njegovom teži-nom jedna letva je popustila i osetivši je pod rukom, Semol se osmehnuo pobe-donosno. Njegove oči su sevnule divlje. Odmakao se korak u stranu i istrгнуo le-tvu. Zgrčivši se, Semol je počeo laganim korakom, kao mačka spremna na skok,

da obilazi oko Holideja. Holidej je ustuknuo pred njim i počeo da se povlači, dok se nije našao leđima uz ogradu. U teškoj letvi koju je ljutiti Semol stiskao u ruci, svetlucau je debeli ekser.

Starac sa verande je povikao. – Ti si obična kukavička hulja, Semole. Pokušaj da poraz podneseš kao čovek.

Na to je Semol odgovorio. – Najpre ću prebiti njega, a onda ću to isto učiniti s tobom, Grahame. Znaj sigurno da ti neću oprostiti što si digao pušku na mene. Zatim će na red doći devojka. Ovo joj je bilo poslednji put što me je ponižavala na ulici i pljuvala mi u lice. Niko na ovom svetu, a najmanje neki probisvet i fićfiric koji je odnekud vetrom donet u ovaj grad, neće me sprečiti da s njom uradim ono što mi je volja.

Semol se opet samouvereno smejučio i sa povratkom snage vratilo mu se i samopouzdanje. Čvrsto je stisnuo letvu s obe ruke. Držao je horizontalno sa zemljom negde u visini kolena, a onda je skočio i zamahnuo svom snagom. Holidej se jako sagnuo i izbegao udarac teške letve koja mu je fijućuci proletela iznad glave, ali je lukavi Semol odjednom prekinuo zamah i zavitanu letvu vratio opet istom snagom nazad. Oštri ekser zviznuo je samo nekoliko santimetara dalje od Holidejevog lica.

Posle prvog napada, Holidej je zastao u iščekivanju novog, nogu čvrsto oslonjenih na tlo, tela napetog i spremnog za skok u bilo kom pravcu. Semol je ponovo nasrnuo vitlajući svom snagom debelom letvom, i udarac koji je bio u stanju da ubije i bika, sručio se prema Holidejevoj glavi. Dok je munjevito odskočio i letva je tresnula o zemlju. Bio je to momenat koji je Dok Holidej čekao. Spuštenih ruku, sa letvom okrenutom ka zemlji, Semolovo lice i vrat bili su nezaštićeni i Holidej je tu priliku iskoristio. Jedan kratak, panterski skok doneo ga

je nadohvat ruke do njegovog protivnika i dva brza, oštra udarca pogodila su Semola u slepoočnicu i vrat. Začulo se muklo bolno stenjanje i mladi melez se sručio na kolena. Dok je zamahnuo još jednom i jedan sekući udarac, brz kao udarac sekire, spustio se na Semolov potiljak. Semol je samo uzdahnuo i pružio se po zemlji.

Holidej je pogledao slomljenu letvu i ekser u njoj. Osetio je mučninu u stomaku. Jedan udarac tim ekserom u vrat ili glavu, mogao mu je doneti smrt.

Za to vreme starac je sišao sa verande i prilazeći Holideju zastao kod vratnica. Lice mu je blistalo od oduševljenja i neskrivenog obožavanja čoveka koga je video na delu. – Do sto vragova, mladiću, stvarno ste ga dobro udesili. Čak možda suviše dobro. – Zastao je prišavši palom Semolu pažljivo ga je pogledao, a zatim ga vrhom puške munuo u rebra. Prigušeno se zasmejao kad Semol nije ni najmanje reagovao na taj dodir. Zatim se starčevo lice ponovo uozbiljilo i on je zabrinuto pogledao nepoznatog došljaka.

– Čini mi se da bi za vas bilo najbolje da sada što pre isparite odavde, stranče. Semol je vrlo nezgodan tip. On neće dozvoliti da ga neko udesi tako kao što ste ga vi udesili i da se na tome završi, ne gospodine, to on neće dopustiti. Kad se bude osvestio i pribrao snagu, on će vas ponovo napasti. Samo, ja mislim da će sledeći put umesto ove letve u ruci držati revolver, a kako se meni čini, u toj vrsti borbe nema toga ko bi se mogao meriti s njim. Bar ja do sada nisam video takvog.

Starac je Holideju pružio ruku. – Ja sam Hardi Graham. Ova mlada devojka je moja unuka Džoj. U poslednje vreme ovaj Semol joj je zadavao grdne muke i glavobolje i nikako je nije ostavljao na miru, ali, sve do sada nismo verovali da će ići ovako daleko. Moj sin je ovde še-

rif, prema tome, ja ću otići da ga potražim i da mu kažem da ovog nitkova izbaci iz grada. Ipak, trebalo bi da vi pođete vašim putem, mister. To bi bilo najbolje za vas.

– Ja imam konja za koga treba da se postaram – rekao je Holidej Hardiju Grahamu, kao da nije čuo starčevo upozorenje i savet da napusti grad.

– Onda to učinite što brže i posle toga jašite punom brzinom, mister. Ništa dobro neće proizaći iz toga ako ostanete ovde i ukrstite robove sa ovim šašavim ubicom.

Dok Holidej se ljubazno osmehnuo starcu i pre nego što se okrenuo i pošao svojim putem, još jednom je kratko pogledao Semola. Prešavši ulicu, primetio je da se pred salunom bila okupila poprilična gomila ljudi i da je još nešto veća gomila bila poređana duž drvenog trotoara kojim je trebalo da prođe. Ali, svi su stajali, nemo ga posmatrali i niko mu nije prilazio.

Stigavši do starog čoveka koga je Semol u početku tog događaja prvog zlostavljao, Holidej je iz njegove ruke uzeo vođicu svog konja. Starac ga je izvesno vreme posmatrao netremice a onda mu je rekao.

– Konju je povređena noga, mister, ali, povreda nije teška. Samo mali uboj.

– To sam i računao – odgovorio je Holidej.

– Ipak će trebati dan ili dva dok uboj umine i konj bude sposoban za put.

Dok Holidej je nastavio svojim putem i stigavši do štale, video je da je i štalar jedan stariji čovek, čije su vešte ruke odmah znalački opipale Migovo povređeno koleno. Samo posle nekoliko sekundi, stari je digao pogled i progovorio.

– Ovo je vraški dobar konj, mister – konstatovao je zadovoljno kao da je u pitanju njegov sopstveni konj. – Časna reč, nisam do sada video mnogo boljih

od njega. Biću ponosan što ću ga imati u mojoj štali, stranče, i znajte da ga možete ostaviti kod mene koliko god dugo želite.

– Dva dana biće dovoljno da opet bude sposoban za put – primetio je Holidej. – Ne mislite li i vi tako.

– Pa, tako nekako. Mislim da će dva dana biti sasvim dosta.

Dok Holidej se okrenuo i udaljio, osećajući na svojim leđima starčev radoznao pogled.

Linkoln, u koji je tek bio prispeo, nije baš previše miran grad, bio je to Holidejev prvi utisak. Osmehnuo se u sebi. To neće biti ništa novo i po svemu sudeći, Linkoln će biti samo još jedno ime u dugoj listi gradova u kojima je Dok Holidej doživeo poneku nepriliku i načinio još poneki korak na putu sticanja slave pustolova i revolveraša. Kada je razmišljajući o tome ušao u salun, nije bio svestan toga da ga posmatra skoro polovina građana.

Nešto dalje odatle, pod pretnjom puške Hardija Grahama, Najk Semol se s mukom digao i klateći se na nesigurnim nogama zašao u sporednu ulicu, da kao ranjena zver daleko od očiju ostalog sveta liže svoje rane.

I da kuje planove za osvetu...

II

Barmen je Holideja podsećao na ogromnog grizlija sa velikim čvornovitim pesnicama koje su podsećale na ogromne maljeve. Lice snažnog čoveka, međutim, razvuklo se u širok prijateljski osmeh kada je video ko je ušao unutra. – Pretpostavljam da želite da nešto popijete, stranče? Možda jedno žestoko piće ili čak dva? – A onda je dodao razvukavši lice u još veći osmeh. – Što se mene tiče, ne bih mario ako bi u pitanju bila i cela

boca. Za vas imam ovde najbolji viski, onaj koji ja sam pijem i to po pravoj poštenoj ceni.

– Može, ali ne viski, nego brendi – rekao je Dok.

Barmen je stavio bocu brendija na tezgu i iz Holidejeve otvorene šake odao nekoliko metalnih novčića. Niko u salunu nije pokušavao niti pokazivao nameru da se približi Holideju. Očigledno da su građani Linkolna bili obazrivi i oprezni ljudi.

– Kakav je čovek Semol, barmene? – zapitao je Dok Holidej, mada njegov običaj nije bio da se raspituje o svojim neprijateljima. – Je li on neki vrhunski revolveraš u ovom kraju?

Sa barmenovog lica nestalo je toplog osmeha dobrodošlice i njegove oči su se brižno i zamišljeno suzile. Posle kratkog razmišljanja, on je klimnuo glavom. – Jeste, mister, on je brz, stvarno vraški brz. Što je još gore, on je đavolski opasan kao čovek koji ne zaboravlja uvrede i sigurno je da će vas potražiti, o tome nema nikakvog dvoumljenja. Prema tome, zašto ne biste uzeli vašu bocu i lepo pošli negde napolje da pijete u miru i tišini? Ili, što bi bilo još bolje, zašto ne biste uzeli vašeg konja i lepo pijuckali uz put.

Holidej se bledo osmehnuo i ponovo napunio čašu. Ovi ljudi, to je bilo jasno, plašili su se Semola kao žive vatre. – Pa, meni se čini da je i ovo mesto dovoljno mirno i tiho.

Barmen se osmehnuo usiljeno. – Nemojte misliti da sam zabrinut za sebe ili moj lokal, mister. Ali, vi izgleda ne znate kakav je čovek Najk Semol. Najk Semol do sada nikome nije dozvolio da stavi prst pred njega, a da mu to ne vrati trostruko. Ovo što ste vi učinili može da vam vrati samo metkom.

Holidej se opet neprimetno osmehnuo i ispraznio svoju čašu. Ovoga puta bar-

men mu je nasuo drugu, a zatim se udaljio kao zanet brisanjem šanka ispolivanog kapljicama viskija. Kada je grdosija konobar počeo da služi druge goste, Holidej se nagnuo na tezgu i zamišljeno se zagledao u svoju čašicu. Savetovali su mu da ode. Ali zašto da ode, pitao se? Za ono što je učinio savest mu je bila mirna.

Tek što se, isпивši treću čašicu brendija do polovine, upola okrenuo ka sali kako bi imao bolji pogled na to šta se tu dešava, Holidej je osetio da ga je neko kucnuo po ramenu. Brzo se okrenuo i odvojio od šanka tek toliko da mu desna ruka bude slobodna za akciju. Istog trenutka, našao se pred čovekom izduženog opaljenog lica. Taj čovek imao je kratko potkresane brkove, naglašene obrve i uredno namešten šešir na čelu, a po njegovim ležerno raširenim rukama na šanku, bilo je očigledno da želi da ostavi utisak čoveka koji ne želi nikakve neprilike. Holidej je njegov pogled izdržao bez kolebanja. Novopridošli je na grudima svoje košulje nosio prikopčanu metalnu zvezdu, a na bedrima mu je visio samo jedan revolver u futrolji.

Usne ispod brkova su se otvorile i šerif je rekao. – Ja sam šerif Alek Graham.

– Već sam se upoznao sa vašim ocem – rekao je Holidej.

– Da, otac mi je to rekao, mister Holideje. Ispričao mi je i ostatak vašeg susreta, kako je Semol povredio vašeg konja, pošto je prethodno zlostavljao mog ključara zatvora i kako je posle toga jurio moju kćer sve do kuće. Otac mi je rekao da ste se vi umešali i da ste uzimajući stvar u svoje ruke, sprečili da dođe do najgoreg, jer bi, da toga nije bilo, moj otac bio prinuđen da ubije Semola.

– Može biti da do toga ipak ne bi došlo – rekao je Holidej i srknuo piće, još uvek posmatrajući Aleka Grahama preko ruba čaše. Gosti saluna koji su se tog

trenutka našli u odaji, prestali su da diskutuju, pa je čak i konobar, koji je do tada bio zauzet čišćenjem šanka, digao glavu i načuljio uši zauzimajući stav pažljivog slušaoca.

– Možda ne bi došlo do pucanja – primetio je šerif – a s druge strane, možda bi i došlo, Holideje – dodao je. Skinuo je svoj „stetson“ sa širokim obodom i rukom nekoliko puta prošao kroz već proređenu kosu. Holidej je procenio da šerif može imati nešto više od 40 godina, možda se čak približava pedesetoj. Ali sudeći po izgledu, šerif ili je suviše naporno radio ili je u svojoj karijeri mnogo puta bio veoma zabrinut. Verovatno da je ovo drugo, zaključio je Holidej, davalo čoveku sa značkom izgled nešto stariji nego što je on u stvari bio.

– Što se mene tiče, taj događaj je završen – naglasio je Holidej posle kratkog ćutanja. Graham je liznuo usne i s nevericom odmahnuo glavom. Na njegovom visokom čelu pojavila se još jedna bora zabrinutosti.

– Ja mislim da je daleko od završetka mister Holideje, Najk Semol je vraški uobražen i tvrd čovek. Neće on dozvoliti da dobije batine i da se na tome završi. Ne, taj to neće dopustiti.

– To su mi već svi rekli – rekao je Holidej kao da ne obraća pažnju na to što je čuo, za koje vreme je mirno nalivao sebi piće u čašu. – Pijete li za vreme službe šerife?

Graham je pogledao bocu i odmahnuo glavom. – Nikada ne pijem pre zalaska sunca, a i tada uzmem samo čašicu ili dve, Holideje. No, u svakom slučaju, hvala na ponudi. Posle ovoga što mi je otac rekao da se desilo, smatrao sam da je red da vas potražim i da vam pomognem koliko je to moguće. Najbolja pomoć koju mogu u ovom momentu da vam pružim je savet da osedlate konja i odjašete što brže. Ouli, moj ključar re-

kao mi je da vaš konj nije teško povređen i da vas može poneti do drugog grada, gde biste mogli lečiti njegovu nogu.

– Svejedno, rešio sam da ostanem ovde – rekao je Dok Holidej tiho ali odlučno.

Graham se namršten zamislio i posle toga isprsisio, povukao svoje ruke sa šanka i obrisao ih o bokove. – Niste me izgleda shvatili. Kad sam vam rekao da odete, nisam vam kazao da bežite i da se sakrijete. Samo sam vam predložio da budete razumni za dobro nas obojice.

– Da li vas Semol mnogo brine, šerife? – nastavio je Holidej da ispituje, i posle tih reči zapazio je da je bora na šerifovom čelu postala dublja.

– Možda, Holideje – priznao je Graham. – Ali, zbog toga neću sebe smatrati kukavicom, ako je to ono što ste mislili kada ste mi uputili to pitanje. Kako ja vidim, razvoj ovog događaja i to što sam vam predložio da odete i što sam u izvesnom smislu zabrinut, čini mi se da je sasvim logično i razumljivo. Najk Semol je najbrži revolveraš u ovom kraju. On je do sada smakao najmanje pola tuceta ljudi, to je koliko ja znam, a možda još pola tuceta koje ni ja ni bilo ko drugi ne zna, i imaćete, bar se nadam, jasnu predstavu o tome u šta ste se upustili ako ostanete ovde.

Holidej je vrhom prsta obrisao gornju usnicu u zamislio se. Pogledom je prešao s Aleka Grahama do ostalih gostiju saluna. Zapazio je da su neki od njih izgledali zabrinuti, dok su drugi bili radoznali a treći, koji su sačinjavali najveću grupu, stajali su jednostavno u očekivanju da vide šta će se desiti.

– Kada sam došao ovamo, Grahame – rekao je Dok Holidej – mislio sam da je ovo prijatan tih mali grad u kome će se, možda, naći nešto za mene. Ništa od ovoga što se posle mog dolaska desilo nije mi dalo razloga da to mišljenje prome-

nim, a što se tiče Semola... pa, većina gradova u kojima sam do sada bio, imaju po jednog, dvojicu, a nekad čak i više takvih tvrdoglavih nasilnika kao što je on. Prema tome, ja ću ostati ovde i ostaviću mom konju dovoljno vremena da mu se noga zaleči. U međuvremenu, ispiću ovde neko piće, možda ću odigrati i neku partiju pokera ako naiđem na nekog dovoljno dobrog i zainteresovanog partnera. Kad budem spreman da pođem, ja ću nastaviti put, ali, ne pre toga.

– Nemojte biti tako đavolski tvrdoglavi! – planuo je Graham glasnije nego što je nameravao, jer se odmah posle toga povika osvrnuo oko sebe da vidi da li su ostali zapazili tu njegovu nervozu. Zatim je Graham obrisao znoj sa čela i nešto spustio glas. – Slušajte, Holideje, ovo nije grad za koji ste vi vezani. Ako hoćete da budem baš sasvim jasan, Najk Semol ima mnogo više prava da u njemu živi nego vi. Vi ste ovde došljak, vi ste došli sa strane i na neki način prouzrokovali neprilike.

Na Holidejevom licu ukazao se izraz iznenađenja i negodovanja. – To me malo čudi, šerife. Da li vi ljudima kao što je Semol dajete neka specijalna prava u ovom gradu? To, čini mi se, ne bi bilo u redu. Možda bi trebalo da se pre svega zapitate dve ili tri stvarčice. On je progovorio jednu mladu ženu sa verovatnom namerom da je napastvuje, a ne ja. On je nameravao da potegne pištolj na vašeg oca da nekom srećom stari nije imao pušku u ruci i već ga držao na nišanu, a ne ja. Sem toga, prema onome što su mi vaši sugrađani, a i vi do sada, rekli, Semol je i do sada maltretirao sve i svakoga, kao da mu je to jedino pravo uživanje. Zato me čudi kakvo je to vaše naopako rezonovanje o mom i njegovom pravu, kakvo je to mišljenje da on ima više prava da ostane u ovom gradu, nego što ga imam ja, šerife?

Alek Graham je nervozno liznuo usne, i iz njegovog lica nestalo je normalnog rumenila. Čutao je dosta dugo i tek posle nekoliko trenutaka odlučio se da progovori prigušenim glasom koji je Dok Holidej jedva mogao da čuje. – Kažem vam Holideje, vi ne poznajete tog čoveka. U prvom sudaru vi ste ga tukli, ali, kad dođe do revolvera, on je iz osnova drugi čovek. Bez obzira ko ste vi, kažem vam da je njega nemoguće pobediti.

Dok Holidej je završio svoje piće. – Šerife, mislim da ste mi za sada rekli sasvim dovoljno. Ma šta još želeli da mi kažete, znajte da me to mnogo ne zanima.

Posle tih reči Dok Holidej se okrenuo i pošao, ali ga je Alek Graham dohvatio za ruku. – Šta je sad? – zapitao je Holidej hladno. – Da vam nije slučajno na um došla ideja da me proterate iz grada?

– Nemojte biti prokleta budala, Holideje. Zahvalan sam vam za ono što ste učinili za moga oca i kćer, i mogu da vam kažem da ste u ovom gradu zadobili za kratko vreme više poštovanja nego ja. Ovo jeste prijatan i miran grad i možda će jednoga dana zaista postati mesto o kakvom ste vi maločas govorili i kakvo većina nas priželjkuje. Ali ne u ovom trenutku. Zato jašite, idite odavde i učinite uslugu obojici, i vama i meni. Kunem vam se da je to u ovom momentu najbolje.

Holidej je mrdnuo ramenom, istrkao ruku iz šerifovog stiska i bez reči se udaljio. Čuo je kako Alek Graham prigušenim glasom proklinje nešto sebi u bradu, a onda je čuo odjek šerifovih koraka koji se uputio prema izlazu iz saluna. Ne obazirući se na njega, prišao je jednom stolu i privukavši stolicu seo. Dva kaboja koji su sedeli za susednim stolom su se zgledali i kao po komandi se digli sa svojih mesta.

– Čini mi se da je već davno bilo vre-

me da krenemo, Džude – promrmljao je jedan od njih. Zatim su se obojica, klimnuvši Holideju glavom u znak pozdrava, uputili prema šanku gde su naručili piće.

Dok se zagledao kroz prozor na ulicu i počeo da razmišlja o svom položaju. Brzo je zaključio da nema ničeg značajnog što bi trebalo da ga uznemiruje. Takve ljude kao što je Najk Semol sretao je i do sada.

Svi u gradu očigledno su smatrali kao sigurno da će ga Najk Semol potražiti pre ili posle. Pa dobro, ako je tako, ako svi tako misle, neka bude. Ali, on nije nameravao da zbog svog relativno beznačajnog sukoba sa Semolom napravi sebi razlog za obračun revolverima. Pokušaće da ga urazumi ako to bude moguće da Semolu predoči par stvarčica. Pokušaće da ga urazumi ako to bude moguće, mada, morao je sam sebi da prizna, nije imao mnogo iluzija da će uspeti u tome. Svejedno, ako posle toga dođe do obračuna, onda će to biti samo Semolova greška i posledice koje nastupa neće pasti na njegovu savest.

Prošlo je više od pola časa pre nego što se naglo utišao žagor koji je od trenutka kada je seo za sto postajao sve glasniji i bučniji. U tišini koja je odjednom zavladala, Holidej je čuo kako su se zadnja vrata saluna zatvorila. A onda su se koraci nekog čoveka čuli sve bliže njemu. Holidej se namerno nije ni potrudio da se okrene.

Glas kojim je njegovo ime bilo izgovoreno nosio je u sebi smrtonosan otrov. Holidej se lagano okrenuo na stolicu, privlačeći rukom čašu sa pićem. Kao da je nezainteresovan onim što se oko njega događa, digao je lagano pogled i zadržao ga na smrknutom licu Najka Semola.

– Želiš li nešto? – zapitao je Dok Holidej kao uzgred.

– Da, Holideje, želim tebe. Ustaj, mi-

ster, i bez pričanja. Ovde sam zato što hoću da te ubijem.

Semolova ruka grčevito je stezala dršku revolvera. Holidej je lagano ustao na noge, zatim je pružio ruku, uzeo svoju čašicu i ispio brendi do kraja. Zatim je spustio čašu na sto i okrenuo se Semolu, podnoseći mirno njegov besan, mržnjom ispunjen pogled.

– Naša svađa je okončana Semole, ja tako mislim. Ti si prekoračio granicu pristojnog ponašanja i zato si dobio zasluženu kaznu. Da sam ja bio na tvom mestu, pravo bi bilo da prođem isto kao ti. Prema tome, pustimo stvar da ide svojim tokom i recimo da je sve svršeno.

– Ne, nećemo pustiti. Sada hoću nešto drugo. Pokaži mi umeš li da upotrebiš revolver koji nosiš, Holideje. Neki kažu da si poznat kao brz na pištolju, ali, mene to ne plaši – rekao je Semol cedeći reči kroz zube. – Videćemo da li ćeš uspeti da potegneš revolver pre nego što napravim rupe u tvom kukavnom srcu.

Gomila je ustuknula nekoliko koraka levo i desno, prepuštajući Semolu i Holideju sredinu odaje. Iza Semola visoko obešena na tavanici visila je jedna svetiljka. Zadnja vrata bila su otvorena i večernja tmina ispunjavala je dvorište. Ni otkuda se nije čuo nikakav šum.

Holidej je malo raširio noge kao da traži čvrst oslonac i rekao glasom u kome nije bilo ni mržnje ni želje za osvetom, već samo upozorenje. – Semole, znaj da činiš ozbiljnu grešku.

– Potegni revolver, vrag te odneo!

Semolova ruka se naglim trzajem pružila naniže i Holidej je shvatio da više nema povlačenja. Znao je da je melez učinio korak ka putu bez povratka. Munjevito je i sam pružio ruku naniže, glatko obuhvatio dršku revolvera i potegao ga iz futrole. Njegov pokret bio je munjevit, skoro nevidljiv. Pre nego što bi čovek trepnuo, on je već ispalio hitac u

Semolovo levo rame i od udarca vrelog taneta, nasilnik se okrenuo u krug oko sebe. Neki čovek niskog rasta u odelu kaubojja jauknuo je kada se Semol srušio na njega. Osećajući miris baruta u nozdrvama, Holidej je stajao spreman da dočeka sledeći Semolov potez.

Melez je brzo povratio ravnotežu, odgurnuo malog kaubojja u stranu i okrenuo se očiju usplamtelih od mržnje.

– Opomenuo sam te da činiš pogrešan korak – rekao je Holidej.

Ali, Semol se ni najmanje nije obazirao na njegov savet. Pokušao je da digne revolver i nanišani na Holideja, i Holidej je, nemajući drugog izbora, pritisnuo okidač i ispalio drugi metak na svog protivnika. Prasak hica prigušio je tup udar taneta u telo i Semol je pogođen u grudi učinio korak nazad, kao da ga je neko odgurnuo. Iz njegovog lica nestala je poslednja kap krvi. Izraz užasa preplavio mu je lice, a zatim su iznenađenje i neverica zbrisale izraz straha. Odjednom, kao list na vetru, počeo je da podrhtava i noge su mu klecale.

– Ne! – rekao je u poslednjem dahu, dok je licem okrenut zemlji padao na pod. Revolver mu je ispao iz ruke i preko poda skliznuo ispod stola. Holidej je i dalje držao naciljan revolver iz čije se cevi dizao pramen dima, ali, Najk Semol se više nije okrenuo. Niti je sa njegovih usana izgovorena još neka reč.

*

– Sto mu gromova, uspeli ste Holideje!

Tek što je odjek poslednjeg hica zamro u gluvoj tišini saluna, Hardi Graham, koji je do tada stajao negde napoљу, uleteo je u odaju tutnjeći kao razigrani bizon. Ulazeći očešao je ramenom i odgurnuo trojicu građana i, ugledavši prizor, zastao je iznad mrtvog tela Najka

Semola. – Udesili ste ga časno i pošteno na najbrži mogući način koji sam u svom životu video. Video sam mnogo potezanja pištolja u mom životu, to vam tvrdim sasvim sigurno. Video sam i najbolje i najbrže revolveraše, braću Kromer, Luka Šorta, Pita Medela. Niko im nije bio ni prineti u potezanju pištolja, niko nije mogao da se s njima meri kada je dolazilo do obračuna. Ali, časna reč, Holideje, ono što ste vi maločas uradili i kako ste uradili brzo dok okom trepneš, e ja mislim da to zaslužuje da bude pomenuto i upoređeno sa najboljim od svih obračuna revolverima koje sam video. Po drugi put danas, mister, hteo bih da vam stisnem ruku.

Pre nego što je Holidej mogao da povuče ruku, stari je zgrabio i žestoko prodrmusao. Kada je najzad uspeo da izvuče ruku i da se odmakne korak dalje od nasmejanog i uzrujanog starog čoveka, u salunu je nastao žagor. Svi su hteli ako ne da mu čestitaju ono bar da mu stave do znanja da su uvek bili uz njega. Hardi Graham je, međutim, pošao ka šanku, probio se kroz gomilu koja je okruživala Holideja i došavši do tezge na kojoj se nalazio čitav niz praznih i polupraznih čaša, tresnuo je svom snagom pesnicom po uglačanoj daski.

– Hepe – povikao je razdragano – napuni sve čaše koje vidiš. I časne mi reči, to piće ćeš ti platiti.

Barmen Hep Tonkin malo se trgao, ali se brzo pribrao od iznenađenja i digavši obrve rekao. – Važi stari, naređajte se svi koliko vas ima.

– Imaš računa da častiš, Hepe – nastavio je da čavrlja stari Graham. – Ovo što je Holidej učinio, vredni ti suvog zlata. Oslobodio te je najveće glavobolje Najka Semola – nastavio je da brblja Hardi Graham. Holidej je upravo pre pet minuta poklonio ovom gradu najveći poklon za poslednjih deset godina njego-

vog postojanja. Sada, kada je Semol uklonjen, svi ćemo imati mira.

Hep Tonkin je zamišljeno nabrao obrve i prošlo je nekoliko trenutaka pre nego što je sračunao broj prisutnih gostiju. Pošto je većina onih koji su se nalazili u salunu prišla šanku, našao je da ih ima dosta, čak više nego što bi želeo, ali je ipak, po izrazu njegovog lica, Graham zaključio da popušta.

– Da, Hepe, šta ti misliš o tome? Semol ti je zadavao grdne neprilike, može se reći da ti je život bio težak kao u paklu i posle toga sigurno je da Holideju duguješ mnogo za ovo što je učinio. – Te reči izgovorio je jedan visoki građanin koji se probio do Hardija Grahama i nasmejanog lica stao pored šanka. Tada su i ostali počeli da galame, podupirući sugestiju Hardija Grahama i njihovog visokog sugrađanina. Konačno, videvši da nema drugog izbora, Hep Tonkin je uzdahnuo glasno, digao ruke dajući time znak da gosti treba da začute i objavio.

– Dobro, smirite se. Ja sam ionako nameravao da sve častim pićem. Ali, pre svega, pustite da ovamo pride Dok Holidej. I neka niko ne takne Semola. Ostavite ga tu gde je, dok Alek dođe da mu ispričamo kako se sve to desilo. A sada se smirite i bez guranja. Ima dovoljno mesta i pića za sve.

Čitav hor razdraganih glasova prolomio je tišinu i nastala je takva trka ka šanku da je od naleta gomile tezga mogla biti prevrnuti. Tonkin je izvadio nekoliko punih flaša ispod tezge i predao ih žudno ispruženim rukama.

Holidej je vratio revolver u futrolu i sa strane stao da posmatra komešanje i guranje razdraganih ljudi. Za kratko vreme ostao je prepušten sam sebi, oslonjen na sto pored koga je na podu ležalo telo Najka Semola, čoveka koga jedva da je poznavao, čoveka sličnog mnogim drugim ljudima koje je sreo i koji nisu bili

dovoljno mudri da životnim istinama pogledaju u oči.

– Smirite se već jednom!

Kroz gomilu pripitih i razgalamljenih ljudi probio se šerif Alek Graham i odgurnuvši svog oca koji mu se našao na putu, pošao ka Holideju. Dok je Holidej čekao da mu šerif pride i počne da postavlja pitanja, Hardi Graham i Hep Tonkin su izneli njihovu verziju obračuna. Alek Graham ih je slušao pažljivo, zatim se okrenuo pustolovu.

– Izgleda mi da neće biti nikakve potrebe da vas saslušavam zbog ovog smrtnog slučaja, Holideje – rekao je šerif prilazeći Holideju. – Izgleda da svi ovde znaju da je borba bila poštena i da vas je Semol izazvao i potegao prvi. Tako svi kažu. Na neki način ja sam vaš dužnik, što mislim da ćete razumeti.

Holidej je zamišljeno digao obrvu i mašivši se rukom tabakere, izvukao jednu tanku „havanu“. – Šta mislite da treba učiniti sa Semolom, šerife, da ga ostavimo ovde? – rekao je najzad.

Pogled Aleka Grahama kliznuo je preko poda do mesta gde je ležalo telo. Pritežući opasač sa revolverom oko vitkog struka, on je odgovorio mrzovoljno. – Do vraga, to nikako nećemo. Postaraću se da bude pokopan i, čini mi se, to će biti srećan završetak ove epizode.

– Onda ukoliko pre bude odnet odavde, utoliko bolje, zar nije tako? – nastavio je Holidej.

Graham je stisnuo usne i u očima mu se pokazao plamičak negodovanja.

Dok Holidej je dao znak konobaru da mu naspe još jednu čašu brendija i sa pićem u ruci udaljio se od šerifa, na čijem je licu lebdeo izraz nezadovoljstva. Na polovini odaje zastao je za trenutak kao da se nešto dvoumi, osećajući u isto vreme da ga prate pogledi svih prisutnih. U jednom momentu setio se davnašnjih događaja, nekih događaja sličnih ovome

i ljudi koje je tada upoznao i odjednom se u njegovo srce uvukla neka tuga koju nije znao da objasni. Pomislio je kako jednog dana može naići na čoveka koji će biti brži od njega i tada će on, kao sada Semol, ležati ovako na podu sa kuršumom u srcu.

Nastavivši lagano hod, pogledao je u dvorište gde je noć već bila osvojila. Kroz otvorena vrata dopirao je hladnjikav povetarac. Onda je pogledao telo Najka Semola i lagano izašao kroz vrata i uputio se u dvorište.

*

– Vrag ga odneo, on smatra da sam kukavica, otvoreno mi je to rekao – mrmljao je Alek Graham sebi u bradu. – On smatra da je mnogo ranije trebalo da na neki način smirim Semola, smatra da je trebalo da ga uhvatim za jaknu i da ga izbacim iz grada.

Dok je gomila žagorila, Hardi Graham je uzeo svog sina pod ruku i poveo ga do šanka. Onako visok i uspravan, sa sedom kosom koja mu se u pramenovima slivala niz krupnu glavu, stari Graham je stavio svoju očinsku ruku na šerifovo rame i rekao. – Nisi živeo toliko dugo kao ja i zato nisi naučio da shvatiš ljude Holidejevog kova, sine. Ja dobro znam ljude njegove vrste. Niko te ne osuđuje niti sme da te osuđuje što se nisi blagovremeno pravilno postavio prema Najku Semolu, sinko, i siguran sam da te niko ni ubuduće neće osuđivati. Semol je bio hulja, pas, to je sigurno, ali, Holidej je neko... Slušaj, sinko, bez obzira koliko se on pošteno i dobro ponašao od kako je prispeo u grad, budi siguran da je on čovek koji drži do sebe, ima način razmišljanja i svoj sistem ponašanja. Ja se, bez obzira koliko je meni lično pomogao, ne bih mnogo pouzdao u njega. Kad tad, on će pokazati da je čovek koji

se vlada prema svojim pravilima. Konačno rečeno, da sam ja šerif i da ja nosim tu značku koju tiносиš, ja bih ozbiljno porazgovarao sa Holidejem i unapred bih ga stavio na njegovo mesto. Ne bih ponovio istu grešku kao sa Semolom. Semol je bio brz na revolveru, to je tačno, ali, koliko je stvarno bio brz i dobar. Da li je on ikada smakao nekog ko je ranije pokazao da je revolveraš? On je skiniuo nekoliko pijanih kaubojia i ništa više. Za mene lično, taj momak Dok Holidej još uvek nije dokazao da je tako velik da bi ga trebalo pustiti da šeta dignute glave i gleda preko nas. Mi smo mu dužni, moja, odnosno tvoja porodica više nego ostali, kako bih rekao, ali, ta obaveza ne bi trebalo da nas zaslepi, pa da ne vidimo istinu da Dok Holidej nije ništa bolji nego bilo koji drugi revolveraš. Mislim da ga možemo tolerisati i da ga možemo trpeti u gradu samo toliko koliko se bude držao pravila ponašanja i poštovao mir i red.

Alek Graham je sumorno pogledao svog oca i šakom obrisao znoj sa obrva. U tom trenutku je Hep Tonkin, koji je stajao u blizini, progundao je sebi u bradu izražavajući time svoje nezadovoljstvo. Stari Hardi Graham pogledao je barmena.

– Ti se ne slažeš s ovim, Hepe? – zapitao je stari ratnik energičnim glasom.

Tonkin je neodlučno slegnuo ramenima, a onda se usiljeno osmehnuo. – Meni se čini da u ovom gradu ljudi mnogo brzo menjaju mišljenja, a to mi se ne sviđa. Još jutros mi smo svi kao psi povijenog repa prelazili na drugu stranu ulice kada bismo ugledali Najka Semola, strahujući od momenta kada će se njegov brat vratiti i kada će njih dvojica zajedno napraviti od ovog grada poprište čuda i nevolja. A sada, samo pola časa od kako nam je taj teret skinut sa ramena, mi već počinjemo da otresamo prašinu sa rame-

na i da peremo ruke, kao da nas se to nije ticalo.

– Da peremo ruke? – ponovio je Hardi Graham njegove reči. – O čemu ti to, do vraga, govoriš Tonkine? Ja sam se uvek držao na isti način, uvek sam imao ponosa i ponašao sam se onako kako mi je moja časna prošlost omogućavala. Sto mu gromova, da sam ja sada tvojih godina, kao što nisam, ja bih Semolu i ranije pokazao kako treba da se ponaša. A pokazao bih i takođe i Holideju, ako bi se desilo da počne da traži neprilike.

Građani su u međuvremenu počeli da se razilaze, ostavljajući Hardija Grahama da gleda za njima. Alek Graham je bolje namestio metalnu zvezdu na svojoj košulji i rekao tiho. – Dobro, to je završeno. Ko će mi sada pomoći da sahranimo Semola? Najbolje bi bilo da to učinimo iz ovih stopa.

Ni Tonkin ni Hardi Graham nisu pokazali ni najmanju želju da mu ponude pomoć. Proklinjući u sebi, Alek Graham je završio svoje piće i nevoljno se uputio ka Semolovom telu koje je sve vreme ležalo opruženo na podu. Zastao je iznad njega i pogledao dole, pre nego što se osvrnuo oko sebe po salunu i nervozno prasnulo. – Neka neko od vas ljudi koji tamo stojite dođe i pomogne mi. – Rekao je najzad obraćajući se grupi kaubojja koji su stajali oko stola za kartanje. – Neće vas ujesti ne bojte se.

Dok je on to govorio na zadnja vrata iz dvorišta u salun je stupila jedna vitka smeđokosa devojka. Ušavši u osvetljenu prostoriju, ona je zastala i radoznalo se osvrnula oko sebe. Pošto su prisutni začuli i neprimetno ustuknuli pred njenom pojavom, ona je zapitala. – Gde je moj brat? Gde je Najk?

Pošto joj niko nije odgovorio, ona se ljutito okrenula prema Hepu Tonkinu, na šta je barmen pokazao rukom prema

mestu gde je stajao šerif Graham. – Eno ga tamo, Teraza. Tamo je vaš brat.

Tereza Semol je pošla pogledom u pravcu koji je Tonkin pokazao. Kada je ugledala svog brata opruženog na podu, ona je kriknula i potrčala preko odaje. Šerif nije bio dovoljno brz da joj se ukloni s puta i ona ga je grubo odgurnula u stranu i kleknula na pod. Jecaj od koga su joj se ramena zatresla odjeknuo je odajom.

– Ko je to učinio? – upitala je posle kratkog vremena.

– Čovek po imenu Holidej. Neki došljak, mis Semol. Dvoboj je bio pošten i častan, ako ste to hteli da pitate.

– Lažljivče! – povikala je Tereza. Skočila je na noge i počela da tuče Grahama koji je iznenađeno ustuknuo i počeo da uzmiče. Udarala ga je pesnicama po ramenu i vratu. – Lažljivče! Niko u ovom gradu nije mogao ubiti moga brata u poštenom obračunu, ukoliko nije pribegao mučkom ubistvu. Šta se dogodilo? Ko je bio prisutan da mi kaže šta se desilo?

Graham je najzad uspeo da je odgurne od sebe i mrmljajući neke reči koje su ličile na kletve rekao. – Salun je bio pun i svi oni koji su se tu nalazili, jasno su videli, vrag vas odneo! Možete mi ne verovati, a možete da ne verujete i ostalima u čiju reč niko inače ne bi imao razloga da sumnja, ali, je tačno, vaš brat je ovoga puta zagrizao više nego što je mogao da proguta. Izazvao je čoveka i za tu drskost dobio je tačno ono što je zaslužio. Dobio je metak.

– Šerif je rekao tačno kako je bilo – prvi je progovorio Tonkin. – Neki čovek po imenu Dok Holidej dojahao je ovamo i uhvatio se u koštac sa Najkom. Taj Holidej sredio je Najka.

Besno usplamtelih očiju, uzdrhtalih usana i široko otvorenih nozdrva, Tereza Semol je laganim koracima pošla prema šanku. Nekolicina prisutnih gostiju

uklonili su joj se s puta, ne želeći da joj se suprotstave. Ali, Hardi Graham je ostao na svom mestu i prkosno se isprečio ispred nje.

– To što ste čuli je čista, najčistija, božija istina, mlada ženo – rekao joj je bez trunke kolebanja. I to što se desilo mislim da se desilo u pravo vreme, bolje reći u poslednjem času. Sada ćete možda vi i ostali iz vašeg plemena shvatiti da vam ovde nije mesto i da treba da napustite ovaj grad.

Tereza je kratko oštro ciknula. – Ti si najveći lažov od svih ovih lažova ovde! Ti nikada u svom životu nisi rekao ni jednu reč istine. Da, čula sam ja sve te glupe priče i krupne laži o tome kako si ti nekada bio veliki i hrabar čovek. Ali, od te laži nikada krupniju laž nisam čula. A tvoj sin nije ništa bolji od tebe, i on je kao i ti lažljivac i kukavica.

Hardi Graham je pobledo i ruke su mu se zgrčile oko predice kaiša. Ali, pre nego što je mogao da izgovori makar jednu reč, Tereza ga je prezrivo odgurnula u stranu i stala pred Hepa Tonkina koji je počeo da prediše.

– Rekli ste da je ime tog čoveka Dok Holidej, Tonkine?

Tonkin je ćutke klimnuo glavom.

– Gde se on skriva? Mogu da vam kažem da će ga Kejn goniti do na kraj sveta i da će ga najzad ubiti.

Tonkin je i dalje bez reči samo odmahivao glavom. – Poslednji put sam ga video kada je otišao u dvorište, ne obazirući se ni na koga oko sebe. Sto mu gromova, nemojte se vi izdirati i počinjati svađu sa nama. Mi koji smo ovde, nemamo ama baš nikakve veze s tim. Najk i Holidej su jedini učesnici tog obračuna i sem njih dvojice, niko drugi nije bio umešan.

Naslonjena na šank, Tereza se nagnula prema barmenu i mada to niko nije očekivao, pljunula mu u lice. – Huljo i lažljivče! – kriknula je, a zatim se okre-

nula na petama i zamahnula rukom prema nekolicini ljudi koji se nisu blagovremeno dovoljno udaljili od nje – Svi vi mrzeli ste Najka. Znam i zašto. Mrzeli ste ga jer ste ga se bojali! – Pošto ih je sa nekoliko zamaha rukom naterala da ustuknu, Tereza se žustrim korakom uputila preko odaje, zatežući šal nabačen oko vitkih ramena. Iz njenih tamnih očiju navirala je plima mržnje.

Pre nego što je stigla do zadnjeg ulaza u salun, u odaji se iznenada pojavio Dok Holidej. Tereza je odjednom stala kao ukopana i crte lica pokazale su da je napeta kao violinska struna. Po izrazu njenog lica i plamena u njenim očima, Holidej je shvatio da devojka nije u stanju da kontroliše svoje osećanje.

– Ja sam Dok Holidej – rekao je.

Terezine usne su se otvorile i sledile u grč iznenađenja. Odmahnula je jedva приметно glavom, a zatim su joj se usne razvukle i otkrile bele zube kao spremne za ujed. Iz nje je pokuljala nova bujica ljutnje.

– Vi ste ubili mog brata?

– Nije mi ostavio nikakvu drugu mogućnost – rekao je Holidej, klimnuvši potvrdno glavom.

Pesnica zgrčenih i ruku sklopljenih pored tela, Tereza je u prvom trenutku pošla laganim korakom prema njemu. Holidej je zapazio da je čak i tako uzrujana, ispunjena osvetničkom mržnjom, narogušena kao olujno nebo, devojka bila izvanredno lepa. Crna kosa padala joj je u debelim slapovima preko ramena, stvarajući tako kontrast sa belom svilenom bluzom zategnutom preko njenih visoko dignutih, čvrstih grudi. Stuštena kao oličenje osвете, ona se zaustavila na dva metra od njega.

– Kako imate smelosti da stojite tu preda mnom i govorite mi takve laži? – zapitala je. – Ja sam njegova sestra. Moj

brat nije mogao biti pobeđen u časnom dvoboju.

Holidej je mirno odmahnuo glavom. – Bilo je ovde mnogo svedoka koji će potvrditi moje reči, madam. Pođite sa mnom napolje i ja ću vam objasniti ostalo.

– Objasniti? – dobacila mu je Tereza, a zatim se svom snagom bacila na njega. Napad je bio tako brz i žestok i za njega tako iznenađan, da je jedva mogao da se pribere. Kad je dohvatio za ruke i zadržao na izvesnoj udaljenosti od sebe, ona je počela da vrišti, da se bacaka, da udara nogama i da ujeda kao divlja mačka.

– Smirite se – rekao je Dok. – Ne bih želeo da vas povredim.

– Svinjo! Prljava lažljiva huljo i svinjo! – vikala je Tereza iz sve snage i sa novom snagom obnovila napad sa takvom žestinom da je Holidej bio prinuđen da je okrene prema zidu i pritisne je rukom oko pasa. Kada je ona uprkos tom teškom položaju nastavila da se otima, Holidej se obratio Hepu Tonkinu.

– Imate li u blizini neku sobu u koju je mogu zatvoriti?

Tonkin je odgovorio spremno – imam malu ostavu.

– Pokažite mi gde je to – rekao je Dok.

Tonkin je iz svog džepa izvadio jedan žičani kružić sa ključevima i pohitao da izađe iza šanka. Idući ispred Holideja, prošao je jednim uzanim hodnikom i došavši do kraja, otključao je i otvorio vrata jedne odaje. Vrativši se korak nazad, rekao je. – Na odaji nema prozora, a vrata su od duplih dasaka.

Holidej je zadovoljno klimnuo glavom. Prinudio je Terezu da uđe u odaju i rekao. – Vratću se kad budete u stanju da se kontrolišete i da saslušate ono što ću vam reći.

Tereza je pokušala da ga ujede za ruke, ali je on to izbegao. Istog trenutka,

priskočio je Tonkin, istrgao je iz Holidejevih ruku i grubo je odgurnuo u odaju. Vrata za njom su se s treskom zalupila i jednim pokretom ključa, Tonkin je zaključao. S druge strane vrata, Tereza je počela da lupa pesnicama i proklinje, ali konobar je ostao neosetljiv na njene kletve i uvrede.

– To će je za izvesno vreme zadržati, Holideje – rekao je Tonkin.

Holidej je samo klimnuo glavom i ćutke protrljao pesnice na mestima gde ga je temperamentna devojka bila zagrebalila. Osetio je odjednom da ga obuzima neki težak, neprijatan umor. Pogledavši nazad niz hodnik kojim su došli, ugledao je građane koji su u gomili stajali pored ulaznih vrata. Jedan njegov ljutit pogled vratio ih je u salun da brinu tamo svoju brigu pored svoje čaše pića. Zatim se obratio Tonkinu.

– Ja ću ostati u blizini dok ne budem sasvim siguran da se smirila i da je u redu.

– To znači da ćete ostati ovde dosta dugo vremena – rekao je Tonkin. – Ta Tereza ima u sebi punu meru indijanske krvi, ako niste znali. Da je nekim slučajem muškarac, bila bi sto puta gora nego bilo koji od njene braće. Divlja je kao pravi šumski ris.

– Znači li to da ona ima još braće? – zapitao je Dok.

– Da, Kejna Semola – odgovorio je Tonkin.

Dok Holidej se namrštio, a Tonkin ga je pogledao ozbiljno. – Da li ga možda poznajete?

Holidej je klimnuo glavom. – To ime mi je nešto poznato. Izgleda mi da sam ga negde čuo.

Tonkin je šakom obrisao znoj sa čela. – Onda znači da nemam potrebe da vam nešto više o tome kažem, zar ne? Najk je bio jedno a Tereza je opet nešto drugo. Ali Kejn Semol, e bogami... – Tonkin

je slegnuo ramenima kao da se nelagodno oseća i žurno se udaljuje.

III

Sa poluodškrnutih leptirastih vratnica pored kojih je stajao oslonjen na drvena krilca, Ouli Menuel je radoznalo posmatrao gomilu u salunu. Kada je u jednom kutu odaje ugledao Doka Holideja usamljenog i zadubljenog u sopstvene misli, na njegovom ogrubelom suncem opaljenom licu ukazao se izraz nalik na osmeh. Vukući noge ušao je unutra.

Menuel je prišao šanku i našavši negde u nekom još neiscepanom džepu sitan metalni novac, poručio sebi piće. Pogledavši one oko sebe ozbiljnim, skoro strogim pogledom, on se okrenuo i uputio se preko odaje. Došavši do Holidejevog stola privukao je jednu stolicu i zauzevši mesto bez pitanja, počeo polako da srkuće svoje piće. Posle izvesnog vremena rekao je.

– Vi mi ne ličite na čoveka koji prima savete od ljudi, Holideje, ali, ja sam na neki način izuzetak od tih ljudi i voleo bih da me saslušate.

– U čemu ste vi to na neki način specijalni – zapitao je Dok Holidej ne dižući pogled sa zemlje. Starac mu se ipak činio simpatičnim.

– Ja sam specijalan – rekao je Menuel – zato što se u ovom gradu nalazim duže nego bilo ko drugi, uključujući i starog Hardija Grahama. Prema tome, ja znam više o ovom gradu nego svi oni zajedno. – Menuel je srknuo piće kao da se umorio tolikom dugom pričom.

– Ja sam u ovom gradu već punih trideset godina, Holideje. Ja se nalazim ovde još od dana kada je ovuda prošao jedan karavan i nas nekolicinu, tek nekih desetak ili nešto više ljudi ostavio ovde u južnom delu doline. Ja sam posled-

nji preživeli iz te grupe i mislim da slobodno mogu dodati da sam i jedini. Nikada nisam postigao neki veliki uspeh. Možda najviše zbog toga što nisam imao ambicija da stvorim nešto naročito i što sam uglavnom bio zadovoljan onim što imam.

Dok Holidej se počeo pitati šta je stari nameravao ovakvim uvodom. Ali, pošto nije imao ništa bolje da radi, pustio je staroga da priča do mile volje.

Kao da ga je Holidejevo ćutanje ohrabrilo, Menuel je nastavio. – Eto, to sam ja i moja sudbina. Ali, dosta je bilo pričanja o meni. U stvari, nešto sam drugo hteo, hteo sam da pričam o Najku Semolu. Najk je bio čovek koji je vladao po svojim pravilima, naročito onda kada se u blizini nalazio njegov brat Kejn. Njih dvojica kada su bili zajedno, nisu hajali ni za koga, niti su se bojali bilo čega. Oni su sprovodili šta su hteli, maltretirali su sve i svakoga u ovom gradu i slali su sve do vraga. Najk lično ustrelio je četvoricu ljudi, bar koliko ja znam, a on je to izveo tako brzo, vešto i u krajnjoj liniji otvoreno, da niko nije mogao ni za šta da ga optuži. U početku je Alek Graham vrebao trenutak da ga sredi. Ali, tada se odnekud pojavio Kejn i Alek, nalazeći da su njih dvojica suviše krupan zalogaj za njega i da su mu ruke vezane, bio je prisiljen da se povuče i čeka svoj trenutak. Posle toga, Kejn je otišao svojim putem, ali se ipak s vremena na vreme vraćao. Najk je bio vrlo mudar, stavljao je svima na znanje da će se Kejn vratiti ako mu on samo zvizne ili pošalje poziv i zato je svako živi, neko manje a neko više, dopuštao Najku da radi šta hoće. Sve do danas.

Holidej je uzeo čašu i pogledao Oula Menuela. Zatim je njegov pogled prošao pored staroga hodnikom na čijem je kraju u maloj ostavi Tereza Semol još uvek bila zatvorenik.

Menuel sa zavalio u svojoj stolici i grubim kažiprstom pritisnuo gornju usnu. Pre nego što je nastavio, ćutao je izvesno vreme kao da je potpuno zaboravio da razgovara sa Dokom Holidejem. – A sada nešto o Terezi ako želite da čujete. Ona je stvarno temperamentna devojka vrele indijanske krvi. Ona se do sada kretala i rasla u senci njene braće i nije se libila da iz toga pribavi sebi svaku korist koju je mogla izvući. Ta devojka je prava divlja paklena mačka. Ona krade, juriša na časne i ugledne ljude, a posle toga im se smeje, kada oni nasednu na njen mamac. – Menuel je rezignirano lagano odmahnuo glavom. – Ali, i pored toga, ona je na neki način prava žena, od one vrste žena na koju čovek ne može da ne obrati pažnju. Ako ona na nekoga baci oko, onda znajte da će ga i dobiti, i da će biti onako kako ona hoće. Zbog toga pazite dobro i budite vrlo oprezni, Holideje, jer ona poseduje sve što jedna lukava i u isto vreme lepa žena može da poseduje. Budite sasvim sigurni da će vam se osvetiti ako joj pružite makar najmanju šansu.

Holidej je sve više i više počeo da se interesuje za starčevu priču i na njegovo zadovoljstvo, Menuel je nastavio, jer kada bi stari počeo da priča, on je imao običaj da nastavi pričanje kao navijen i ništa ga nije moglo zaustaviti.

– Ali, ono što hoću da vam kažem, to je sledeće. Slutim da neprilike tek dolaze, Holideje, možda čak suviše krupne neprilike i za čoveka vašeg kalibra. Kejn Semol, govorim vam ovo na osnovu iskustva od 30 godina provedenih u ovom kraju, je najbrži revolveraš koji je ikada stajao pod suncem na ulicama ovog grada. Vi ste, nesumnjivo dobri, ali on, on je kao prokleta paklena munja. Prema tome, pošto sam vam sve ovo rekao i činjenice složio po logičnom redu, moj savet bi vam bio da ostanete ovde, sačekajte

te Kejna Semola i ustrelite ga kad se ne bude nadao.

Na te reči Dok Holidej se trgao i iznenađeno pogledao staroga u oči. – Šta hoćete time da kažete?

– Mislim da sam sasvim jasno rekao šta hoću da kažem, Holideje. Ako odete odavde, tačnije ako pobegnute, Kejn Semol će vas goniti do na kraj sveta, makar mu to uzelo ceo život. Ja ne znam tačno zbog čega ste vi došli čak ovamo, ali ne ličite mi na čoveka koji je u ovaj grad došao iz nekog specijalnog razloga. Prema tome, pred vama stoji izbor. Ako bežite, bežaćete ceo život, a ako ostanete, imate šansu da skinete sebi bedu sa vrata. Mislim da je za vas bolje da ostanete ovde i dočekate Kejna Semola, a za dobro ovog grada ja ću vas podupreti.

Holidej je šumno odahnuo i provukao ruku kroz crnu talasastu kosu. – To što sam čuo je najluda i najbesmislenija stvar u mom životu, Menuele – rekao je posle kraćeg ćutanja.

– Možda, ali samo na prvi pogled. Uostalom, šta imate da izgubite ako ostanete?

– Šta imam da izgubim? – ponovio je Holidej njegovo pitanje i lukavo se osmehnuo. Starčevo rezonovanje bilo je samo delimično ispravno. Zaista nije imao da izgubi mnogo jer kad tad na njegovom putu naći će se neki Najk ili Kejn Semol koji će potegnuti pištolj za delić sekunde brže od njega. Ali, ipak nije hteo da u nevolju gazi bez mnogo razloga, pogotovu što u ovom gradu nije imao više šta da traži. Jedini razlog koji je mogao da ga zadrži bio je taj što mu se još uvek nije polazilo i što nije trpeo nikakvu prinudu. Pogledao je starca iskosa i nastavio. – Ovaj grad meni ne znači ništa. Da li biste na mom mestu vi ostali i rizikovali glavu?

– Možda i ne bih – rekao je Menuel –

ali, vi ste već u tom gradu koštali života jednog čoveka.

– Čoveka koji je sam tražio ono što je dobio – rekao je Dok.

– Na taj način, hteli vi to ili ne, spetljali ste se sa njegovim bratom i sestrom. Bez obzira kuda budete otišli oni će vas naći i konačno ubiti. Neće tu biti nekih obzira. Ako ne časno, Kejn će vas smaknuti iz zasede. Prema tome, za vas bi bilo najbolje da otpor pružite ovde gde možete dobiti neku pomoć.

Holidej je ustao i pri tome kukom zakačio sto od čega se čaša sa viskijem zaljuljala i prosula. Dok je pružio Menuelu flašu sa brendijem koja je stajala ispred njega i rekao odlučno ali dosta blago – Mister, ispijte još jedno piće na moj račun i, za ime božije, ne mešajte se u moje poslove.

– Vaši poslovi su i moji poslovi, Holideje – rekao je Manuel mirno. – Činjenica je da vas imam u šakama.

Holidej je zastao i pogledao ga namršteno. – Šta hoćete time da kažete starče?

Manuel se slabo osmehnuo. – Pa, kažem vam jednostavno ono što stoji. Evo kako ja vidim stvari. Vaš konj, onaj fini snažni pastuv ne može nikuda sa vama, Holideje, a po onome što sam video i kako sam vas procenio, vi niste čovek koji će ga ostaviti. U ovom trenutku, prema njemu se postupa bolje nego prema bilo kom konju na ovom svetu, samo što sam ga ja odveo negde gde ga vi ne možete naći.

Dok Holidej se trgao i zahvaćen valom ljutine pružio ruku i dograbio Menuela za okovratnik košulje. Ali, savladao je ljutinu, jer se starac dobroćudno osmehnuo i rekao.

– Čujte me dobro Holideje. Vi ste ovom gradu potrebni i ja sam čvrsto odlučio da vas ovde zadržim. Za ono što sam učinio imam podršku i od ostalih i, verujte mi da vas niko neće podržati pro-

tiv mene, bez obzira šta budete preduzeli. Tucite me ako hoćete ili učinite mi bilo šta drugo, ali verujem da ste do sada mogli zaključiti da me je život već dosta šibao i tukao i da sam na muke u neku ruku imun. Kada bude došao čas, dobićete vašeg konja, u to nemojte sumnjati, ali ne pre toga.

Holidej je za trenutak imao na umu da Menuela grubo prodrmusi, ali je od toga odustao. Upola je izdignuo Menuela iz stolice, a onda ga ćušnuo nazad. Stari se ispružio koliko je dug, ali je ostao čvrsto da sedi na svom mestu i videvši da je oluja prošla, pružio je ruku i natočio sebi piće iz flaše. – Ako nemate gde da prenoćite u zatvoru će biti mesta, Holideje, možete biti šerifov i moj gost za nekoliko dana.

Holidej je ljutito stisnuo pesnice nemoćan da urazumi simpatičnog starca. Shvatio je da ne vredi ljutiti se jer stari ni u kom slučaju neće promeniti svoju odluku. U međuvremenu, primetio je da su se prisutni gosti utišali. Zapazio je, takođe, da je na ulici neposredno ispred leptirastih vrata stajao šerif Alek Graham zamišljen i namršten, očigledno zabrinut zbog nečega. Dok Holidej je, međutim, ponovo obratio pažnju na Menuela.

– Mister ključar, kažem vam da hoću da mi konj bude osedlan i spreman za put rano sutra ujutru. Ako ne bude tako, nemojte se čuditi ako budem toliko besan da uzdrmam grad iz temelja.

Oul i Manuel je pogledao u stranu, a onda se kradimice osmehnuo Aleku Grahamu. Kada je Holidej učinio pokret kao da će se udaljiti od stola i uputiti prema vratima, Graham se žurno udaljio niz ulicu. Holidej je energičnim pokretom otvorio leptirasta vrata i izašao pred salun, ali, od šerifa više nije bilo ni traga. Na drugoj strani ulice preko puta saluna, stajao je Hardi Graham oslonjen na ogradu svoje kuće i pri svetlosti sve-

tiljke koja je dopirala sa verande jasno se videlo da se osmehuje. Holidej je promrmljao kletvu sebi u bradu i vratio se u salun. Bio je ljut i nameravao je da nikako ne dozvoli građanima da ga na taj način sateraju u ćošak. A u tom trenutku, dok se u njemu sve kuvalo, začuo je vrisak neke žene iz hodnika, tamo gde su on i Tonkin bili zaključali Terezu Semol. Holidej je zastao u mestu i pogledavši Tonkina zapazio da se i ovaj zabrinuto zagledao prema vratima.

U tom trenutku drugi vrisak presekao je tišinu odaje. Holidej je prasnuo. – Šta je ovo, do đavola, mister?

– Tim hodnikom je upravo otišla jedna grupa ljudi, Holideje. Bili su ovde veći deo dana, sedeli su tamo u ćošku i dobro su se podnapili.

– Kakva grupa?

– Dobi Marlon i njegova banda.

– Ko je, do đavola, Dobi Marlon? – prasnuo je Dok Holidej na njega, i obuzet rastućim nestrpljenjem čvrsto stisnuo pesnice. Ali, za nestrpljenje vremena nije bilo, jer se začuo još jedan vrisak i Dok je shvatio da nema više vremena da čeka Tonkinovo objašnjenje. Trčeći kroz hodnik, začuo je tup udar tela o zid ostave, čija su vrata stajala otvorena. Ušavši nekoliko sekundi kasnije u sobu, on je najpre ugledao ogromna široka leđa nekog kauboja, a tek onda vitku siluetu Tereze Semol preplašeno zgrčenu u uglu sobe.

Sa neskrivenom pohotom u glasu, snažni kauboj je govorio. – Suviše dugo si mi se izmicala, devojko. To mi se nikada nije svidalo i trebalo je da sam ti već ranije prišao, ali, nije bilo mogućnosti da te šćepam, sve dok ona hulja od tvog brata nije bio ukokan.

Snažni kauboj je pružio ruke i dograbio devojku za kosu. Ona je krikнула i zamahnula noktima prema njemu i njeni nokti zaorali su duboke brazde na njego-

vom licu. Kauboj je zaurloao od bola i ljutine, a onda zderao bluzu sa njenih ramena. Pri mutnoj svetlosti blesnulo je jedno nago telo.

– Marlone svinjo! – povikala je Tereza, pokušavajući da rukama pokrije obnažene dojke.

Dok Holidej je načinio dva dugačka skoka, zgrabio kauboja za rame, okrenuo ga ka sebi i zadao mu snažan udarac desnicom u lice.

Mrmljajući nerazumljive psovke, Dobi Marlon se odvojio od zida na koji je grunuo. Najpre je besno pogledao Doka Holideja, a onda jurnuo na njega mašući mišićavim rukama. Holidej je hitro iskoracio u stranu i zadao napasniku kratak udarac levicom u vrh brade od čega je Marlonova glava odskočila unazad kao lopta. Zatim je Holidej prišao bliže i zadao grdosiji jak udarac u pleksus. Kada se Marlon zateturao preko odaje i naleteo na Terezu, ona je odskočila i propustila glomazno telo da kao zahuktala tresetna kola tresne svom težinom o zid. Pokrivajući komadima košulje obnažena prsa, ona je odgurnula Holideja u stranu i kao izbezumljena divljač izjurila iz odaje.

Od sudara sa Terezom, Dok Holidej je za trenutak izgubio ravnotežu, ali, to je bilo dovoljno Dobiju Marlonu da se pribere. Nadlanicom je obrisao krv sa rascepljenih usana, a onda se bacio napred i s obema rukama zgrabio Holideja u koštac. Holideju se učinilo da će ga snažni čovek tim stiskom prelomiti napolu. Ponet naletom, nije mogao da mu se na pravi način odupre, sve dok ga je Marlon u naručju nije doneo do zida. Onda je Dok digao koleno i zario ga Marlonu u donji deo trbuha. Marlonov stisak je popustio i to je bilo dovoljno Holideju da se s obe ruke udarom odzgo razmakne Marlonov zagrljaj, odgurne ga u stranu i munjevito izvuče revol-

ver i zada mu jedan udarac u slepoočnicu. Od tog udarca nasilnik se srušio kao pokošen.

Dok Holidej je stao pored njega, strahujući iz čiste predostrožnosti da bi napadač mogao ustati, mada je znao da posle takvog udarca nema protivnika koji bi mogao nastaviti borbu. No, kao što je očekivao, napasnik se samo još jednom pomerio, zastenjao i ostao da leži nepomičan. Udahnuvši vazduh punim plućima, Holidej se okrenuo da dočeka gomilu ljudi koji su jurnuli iz saluna. Ispred svih, trčao je Hep Tonkin široko razrogačenih očiju od čuđenja i brige, ali, ipak dovoljno pribran da svojim ponašanjem zadrži reku radoznalih posmatrača.

– Mesta! – povikao je. – Dajte Holideju dovoljno mesta!

Dok Holidej ga je odgurnuo u stranu i pogledao prema zadnjem dvorištu. Ugledao je Terezu Semol koja je brzonom uplašene antilope bežala kroz dvorište ka drugom kraju grada. Tada je pristigao i šerif Alek Graham i gurajući se, probio se kroz gomilu. Bacio je kratak pogled na ozbiljno lice Doka Holideja i prošao pored njega. Zastavši u dovratku, izvukao je revolver i doviknuo:

– Skenlone, Filde i Pitvele! Stanite tamo gde ste!

Dok Holidej je pošao za šerifom u dvorište. Tri kaubojas sedeli su na konjima u blizini udaljene ograde. Jedan od njih držao je osedlanog konja i kada im je šerif doviknuo, sva trojica su ga nervozno pogledala. Jedan od njih je rekao dosta skrušeno. – Mi s tim nemamo nikakve veze, šerife. Mi se nismo mešali u Marlonove stvari i devojka nas nije interesovala. Sto mu gromova, to je istina, kao što vidite nismo čak ni pokušali da je zaustavimo kad je protrčala pored nas.

– Vi ste dojahali u grad sa Marlonom, sve vreme ste slušali njegovo hvalisanje i

sve ostalo što je on pričao da može učiniti, je li tako? I zar niste sve vreme pokazivali da vame se to sviđa, Vrag te odneo, Skenlone! Nemoj me lagati! Ti si vrlo dobro znao šta će on uraditi, pa ipak si ...

– Vi znate Marlona, šerife – nastavio je mršavko užurbano, kao da želi da predupredi neki šerifov prebrz zaključak. – Šta smo mi, do vraga, mogli da učinimo? Da smo pokušali da ga sprečimo, on se mogao okrenuti protiv nas, takav kakav je. Prema tome, mi ga nismo sprečavali, ali smo mu rekli da s tim nećemo da imamo nikakve veze i da ono što hoće može izvesti sam. Nismo hteli da imamo nikakve veze ni sa Terezom niti sa Holidejem niti sa bilo kim drugim.

– Okej, Skenlone, pokupi svoje prijatelje i uzmite Marlona iz magazina, a posle toga se nosite bestraga iz ovog grada. I postarajte se da se ne vratite ovamo bar za nedelju dana, ili ću imati to zadovoljstvo da vam pružim gostoprimstvo u zatvoru. Sad se gubite i da nisam čuo više ni reči protivljenja.

Sa izrazom nezadovoljstva na licu, Dok Holidej se laganim koracima udaljio idući svojim putem. Suviše mnogo događaja odigralo se tog jednog dana. Tako zamišljen, zašao je u tamu. No, o jednoj stvari bio je sasvim siguran: grad Linkoln nije imao ništa interesantno da mu ponudi.

IV

Dok Holidej je čuo škripanje rasušenog poda na kraju hodnika u kome se nalazila njegova soba i ustao je sa revolverom u ruci.

Holidej je na prstima prišao vratima, okrenuo jabuku kvake i naglo ih otvorio. Pred njegovim uperenim revolverom našla se vitka silueta Tereze Semol.

Ona je kratko prigušeno kriknula i koraknula korak nazad. Holidej je u mag-novenju primetio da nije naoružana.

– Došla sam da razgovaram sa vama – rekla je čim se malo pribrala.

– O čemu? – zapitao je Dok.

– O Najkovoju smrti, a sem toga i o mom drugom bratu – odgovorila je devojka. – Vi ste taj kome neke stvari treba objasniti, mister Holideje, a ne ja. Ja sada znam šta se desilo. Sve sam čula od ljudi kojima mogu da verujem.

Holidej je zakoračio u stranu i pokretom ruke pozvao Terezu da uđe u njegovu sobu. Ona je kratko vreme dvoumila, a onda dostojanstveno prošla pored Holideja.

Holidej je zatvorio vrata i okrenuo se Terezi Semol. Ona je u međuvremenu bila obukla jednu suknju od lake tkanine i bila je, takođe, zamenila pocepanu bluzu. Očigledno da je od poslednjeg njihovog susreta bila utrošila vremena da dotera svoj izgled i da se ulepša. Na obrazima je imala možda malo više ruža nego što je to bilo neophodno, a usne su joj vlažno blistale. Ali, previše šminke na licu nije umanjilo blistavu prirodnu lepotu i sjaj njenih crnih očiju kojima je ozbiljno gledala Holideja.

– Imate li ovde neko piće, mister Holideje?

– Ne – bio je kratak odgovor.

Tereza se na to lako osmehnula i rekla. – U stvari ne verujem da mi je piće baš potrebno. To je samo zbog toga što sam u poslednje vreme često pićem umirivala sebe i one oko mene. Bila sam, tačnije bili smo prilično velike budale.

– Svi? – rekao je Holidej i upitno digao obrvu.

– Da, bili smo budale – rekla je devojka sa prizvukom potištenosti u glasu. – Ja, moj brat Najk i moj brat Kejn. Posle onoga kada ste me spasli od one životinje Marlona, ja sam bežala i bežala.

Dotrčala sam u svoju sobu i prvi put u svom životu poževela sam da sam mrtva. Najkova smrt strahovito me je pogodila i ja sam nameravala da vas ubijem i da vam se na taj način osvetim. S druge strane, bila sam vam na neki način zahvalna što ste me spasli poniženja. Ta protivurečna osećanja dovodila su me do ludila i želje da izvršim samoubistvo, ali, onda su došli neki moji prijatelji koji su vas videli u akciji i koji su shvatili koliko ste opasni. Niko od njih nije hteo da se uhvati u koštac i odmeri se sa vama. Moja želja za osvetom prevagnula je i ja sam pozvala Kejna.

Dok Holidej je klimnuo glavom, seo na ležaj i nastavio pomno da je posmatra. Procenio je da ne može imati više od dvadeset godina, a možda čak i manje. Često mu se događalo da ga tamnija koža Meksikanki ili Indijanki zavede.

– Kejn će doći – rekla je. – I sigurno je da će vas on ubiti. Prema tome, morate pobeći iz grada i to smesta.

– Da li vi to meni savetujete da bežim? – zapitao je Holidej iznenađeno.

Tereza je učinila korak prema njemu i zaustavila se sasvim blizu, gledajući ga tamnim očima u kojima se ogledala iskrenost. Miris njenog tela zapahnuo je Holideja.

– Da, mister Holideje, kao što sam vam rekla, ja sam u početku želela da vam se osvetim. Ali, to je bilo pre onog događaja u magazinu i pre nego što sam sa prijateljima razgovarala i oni mi rekli i objasnili šta se desilo između vas i Najka. Ja sam uvek govorila Najku da ostavi na miru Grahmovu devojku. Ona nije bila za njega. U društvenom pogledu, ona ima viši položaj, a sem toga, suviše je gorda i, u stvari, ne odgovara čoveku Najkove prirode. Ona ga nije htela i sigurno da ga nikada ne bi zavolela. Ali, Najk je bio suviše zainteresovan za nju i sav se posvetio tome da je osvoji i danas,

kada je odlučio da je otme bilo po koju cenu, pogrešio je.

Holidej se zavalio na jastuk s osećanjem olakšanja, ali, i dalje spreman da odbije eventualni napad ako bi se desilo da su njene reči samo pokušaj da ga uspava i uluči priliku za napad. Ali, Tereza je stajala oslonjena na noćni stočić pored njegovog kreveta i nije se makla, sem što je pokretom ruke začesljala kosu koja joj je padala na obraze. U njenim očima dok je video neku nepoznatu toplinu, a njene usne bile su sočne, neodoljivo pune i sočne.

– Nije trebalo da joj se Najk silom natura – rekla je devojka. – Nije trebalo ni da vas napada i da traži obračun sa vama. Ali, on je uvek bio vrlo ponosan i uvek previše uveren i siguran u sebe iako sam ga upozoravala da će jednoga dana naići na nekoga sebi ravnog ili boljeg.

Zažmirila je očima i usne su joj se ogorčeno stisnule, a na čelu joj je iskočila tanka vijugava zmija. Dok Holidej ju je pažljivo posmatrao. Zapazio je da sa njenog lica lagano nestaje izraz ljutine.

– Ubili ste ga samo zato što vas je on primorao na to – rekla je. – To su mi kazali ljudi kojima verujem. A onda, kada ste mi pomogli protiv onog prasca Marlona, bolje sam razumela kakvoj vrsti ljudi vi pripadate, da ste vi čovek kome Najk nije dao mogućnost da postupi drukčije, čovek koji bi sada nezasluženo ležao mrtav, da je Najk sproveo ono što je hteo.

Klonula je ramenima i okrenula se i kroz prozor pogledala u dvorište pansiona. Duže vremena je ćutala, pre nego što je duboko uzdahnula i ponovo se okrenula da ga pogleda.

– Mrzim ovaj grad, mister Holideje. Uvek sam ga mrzela, ali, ipak sam ostala u njemu. Ljudi ovde o meni misle lošije nego o nekoj jeftinoj salunskoj igračici i zabavljačici koja prespava sa svakim ko

ima dovoljno novca da plati njeno telo. – U očima su joj zaiskrile varnice negodovanja. – Ali, ti isti ljudi nisu bili u stanju da nađu put do mene i ako su to hteli. Oh, mnogi od njih činili su mi brojne predloge i ja sam često prihvatila da me časte pićem i jelom, kao i njihovo laskanje, ali, nijedan od njih me nije imao.

Tereza se zasmejala gromko i pokretom glave zabacila svoju dugu crnu kosu. U tom pokretu bilo je u njoj nečeg zavodljivog, nečeg životinjski privlačnog. Pri slaboj svetlosti petrolejke, njena tamna koža presijavala se kao saten.

– Svi su bili strašljivci – nastavila je prezrivo. – Svi su me priželjkivali, ali su se toliko bojali moje braće, da su se dobro čuvali da bilo šta preduzmu. Da, bili su obuzeti prljavim željama prema meni toliko da nisu skidali oka sa mene, ali, nisu se usuđivali ni da me taknu. I otuda, umesto da me vole, oni su me mrzeli i pričali su o meni najgnusnije laži.

Tereza je začutala i osvrnula se po sobi, obuhvatajući pogledom opasač sa revolverom prebačen preko ivice kreveta, Holidejeve poluvisoke cipele stavljene ispod kreveta, njegov pribor za brijanje na noćnom stočiću. Uzela je rukom brijač i učinila pokret kao kad se neko brije. Zatim se zbog toga još jednom nasmejala glasno.

Onda je nastavila ozbiljno. – Ja toliko mrzim ovaj grad i svakoga u njemu, da od toga osećaja imam mučninu u stomaku. A sada još i Najk je mrtav, a Kejn dolazi.

Liznula je svoje pune senzualne usne i ozbiljno se zagledala u Holideja. Usne su joj zadrhtale kao da će zaplakati i njena ruka je odjednom čvršće stisnula Holidejevo rame.

– Mister Holideje, molim vas idite iz ovog grada. Kejn će doći vrlo brzo i ubiće vas. Umorna sam već od svih tih obračuna, mržnje i ubijanja. Ovaj grad

vam ne znači ništa, kao ni meni. Pođimo odavde zajedno, dok još možemo, ma gde. Kasnije možemo rešiti šta je za nas dvoje najbolje. Obećavam vam da vam neću biti na smetnji i da neću tražiti da obavezno ostanemo zajedno. Znam da svaki čovek ima svoj životni put, vi svoj kao i ja svoj.

Holidej se pridigao iz ležernog položaja i rekao – Čak i kada bih to želeo, mis Semol, ne bih mogao.

– Zašto ne biste mogli? Vi svakako ne negujete u sebi onu vrstu ponosa koju je imao moj brat Najk. Molim vas, ne budite kao oni koji skrštenih ruku čekaju da smrt dođe po njih.

– Ja radim ono što želim i onda kad želim! – rekao je Holidej. – Mada je vaša ponuda primamljiva za svakog muškarca koji ima oči, ja ne mogu sada da otputujem. Moj konj je povređen.

Tereza mu se pažljivije zagledala u oči. – Koliko vremena će prići pre nego što budete u mogućnosti da odete?

– To ne znam da vam kažem, mis Semol.

Ona je nabrala obrve i udaljila se jedan korak od njega. – Kažu da su kola sasvim malo zakačila vašeg konja.

– To ne znam – rekao je Holidej i ustao. – Znam samo da konj nije sposoban za put.

Tereza je prišla bliže sa rukama stavljenim na bokove. Pogled joj je postao blaži, a na njenom licu ukazao se izraz duboke iskrenosti. Dok ga je tako gledala, lice joj se oblilo rumenilom i ona je rekla:

– Potrebni ste mi, zar ne razumete to? Ubili ste mi brata, ali ja vas ipak želim. Potreban mi je čovek kao što ste vi. Upoznala sam vrlo mnogo rđavih, zlih ljudi, lopova i ubica koji su se družili sa mojom braćom. Ja sam morala da se brinem o njima, da im spremam hranu, previjam rane i da slušam njihove glupe

razgovore. – Suze su joj navrle na oči i ona mu je prišla sasvim blizu, naslonila se na njega i pritisnula njene čvrste grudi na njegova prsa. Digla je pogled ka njegovom licu i niz obraz joj se skotrljala jedna suza. – Ja sam volela Najka. On nije bio tako zao kao što ljudi pričaju. Bio je neobuzdan i nehajan i nije brinuo o tome šta ljudi misle i govore. Ali, on je uvek bio otvoren, časno i pošteno se borio za ono što želi. Kejn je sasvim drukčiji. On je opasan i potuljen i niko tačno ne zna kakav je u duši. Nije me briga kuda ide, šta radi i šta će mu se desiti. Ali, mnogo mi je stalo, i briga me šta će se desiti vama ... i meni.

Nežno, kao da ga miluje, prebacila je ruke preko Holidejevih ramena i od tog dodira, Dok je osetio da mu telom struji neko toplo žmarenje. Hteo je u jednom trenutku da je odgurne, a onda je odustao. Nije mogao. Nešto mu nije dozvoljavalo da je time povredi, a sem toga, taj napor bi i za njega bio suviše veliki. Osećaj blizine njenog tela bio mu je veoma prijatan.

– Kada će vaš brat doći? – zapitao je.

– Očekujem da će doći sutra, mister Holideje. Skoro sam sigurna. Preklinjem vas, hajdemo pre toga. Postaraću se da nas nikada ne pronađu.

Sada je stajala sasvim prislonjena uz njega, sa rukama čvrsto obgrljenim oko njegovih širokih ramena. Usne su joj se sasvim malo razdvojile i između njih se iz dubine grudi oteo dubok uzdah.

Nežno, koliko je nežnije mogao, Holidej je odvojio Terezu od sebe i rekao. – Mis Semol, ne mogu da vam pomognem.

Izraz Terezinog lica se promenio, postao nekako tvrdi, sumorniji. – Ne možete ili nećete, mister Holideje?

– Ne mogu.

– Onda to znači da ćete me ostaviti na milost i nemilost raznih hulja i nitkova u

ovom gradu. Pomislite samo šta je Marlon hteo da mi učini, a ja vam kažem da će i mnogi drugi, takođe, pokušati isto, sada, kad Najk više nije živ i nije u mogućnosti da mi pomogne i da me štiti.

Holidej je odmahnuo glavom. – Bojim se da u tome ne mogu da vam pomognem mis Semol. Ja nisam u stanju da ispravljam moral i strasti građana ovog grada. Poslušajte moj savet i potražite šerifa Grahama. Uveren sam da će vas on zaštititi pod uslovom da se vi samo ponašate korektno.

Terezino lice se naglo obojilo rumenilom. Zamahnula je rukom kao da će ga udariti i oči su joj planule ljuvenom. Holidej je ostao nepomičan i, pogleda zarojenog u njene oči, očekivao ishod. Znao je da su reči koje je izgovorio suviše veliki izazov za njen indijanski temperament. No, ona je odjednom duboko uzdahnula i ruka joj je klonula pored tela. Okrenula se i žurno prišla vratima i energičnim pokretom ih otvorila. Zakoračivši napolje, zastala je u hodniku.

– Ako ostanete ovde, Kejn će vas ubiti – rekla je glasom u kome se osećalo nezadovoljstvo ili čak žalost. – Moja kućica je poslednja na kraju ove ulice. Za pakovanje mi je potrebno samo nekoliko minuta, ako se predomislite i odlučite da pođemo odavde. Vi ste mi neophodni, mister Holideje. Sa vama ću poći bilo gde, na kraj sveta i učiniću sve što tražite od mene. Ja znam da radim, a umem da budem i žena, možda bolja nego bilo koja druga koju ste upoznali.

Holidej je uhvatio sebe da, uprkos njegovoj volji, njegov pogled šeta njenim telom od glave do nogu. Svesna njegovog interesa za nju, Tereza se okrenula, potrčala nazad i bacila mu se u naručje. Holidej više nije mogao da se obuzda i sasvim spontano on je ljubio, žestoko i dugo, a zatim se ona otrgla i istrčala.

Holidej je izvesno vreme ostao da stoji

na mestu, gledajući u prazna otvorena vrata. Digao je ruku i prstom dotakao usne. Kada se ponovo ispružio na postelji, zaključio je da više nije tako umoran.

*

Hardi Graham je otvorio vrata Holidejeve sobe baš u momentu kada je na istoku izvirilo rumeno radosno sunce. Pod miškom je nosio svoju staru pušku, a na glavi je imao stari izgužvani ratni šešir sa perom zataknutim u mašni. Bio je sveže obrijan i oči su mu blistale od nekog unutrašnjeg zadovoljstva.

– Vreme je za ustajanje, Holideje – viknuo je glasno i rukom gurnuo napred svoga sina, šerifa Aleka Grahama koji je, dvoumeći se, stajao u hodniku pred vratima sobe.

Dok Holidej je izvukao pištolj ispod čebeta.

– Šta vi, do đavola, hoćete? – rekao je Holidej nezadovoljan zbog takvog upadanja u sobu.

– Hoću da porazgovaramo, mladi čoveče, treba da vi i ja razjasnimo neke stvari. Moja unuka priprema najbolji doručak koji ste u životu jeli i dok ga budeмо doručkovali možemo se bolje upoznati i istovremeno možemo razraditi plan odbrane.

Holidej je bez žurbe ustao sa postelje. – Odbrane? Od koga?

Hardi Graham se pogladio po bakenbardima i bajagi namršteno pogledao Holideja. – Šta pričate? Pa, od Kejna Sejmola, naravno. Zar još niste čuli? On dolazi. Treba da stigne u grad danas ili u najgorem slučaju sutra. Pre nego što ga je njegova krasna sestra pozvala, nalazio se u Lou Springsu i pod uslovom da je odmah pošao, on će za kratko vreme biti ovde. Odavde do Lou Springsa nema više od sedamdeset milja, a to jedan lešinar lako preleti, Holideje.

Holidej se mašio rukom košulje i pošto je navukao i obukao poluvisoke cipele, on je prikopčao opasač sa revolverom i umio se u lavoru koji je stajao na umivaoniku u uglu. Pošto je obrisao lice čistim ubrusom, proverio je da li mu je revolver pun. Bio je spreman da pođe, ali sačekao je Aleka Grahama koji je najzad ipak ušao u odaju.

– Mi smo, ako vas interesuje, u stvari došli da vas ubedimo da je vaše dobro i za dobro celog grada najbolje da isparite odavde, Holideje. Posle toga, kada Kejn Sejmol dođe, mi ga možemo uputiti za vama, ali naravno, u pogrešnom pravcu.

Holidej ih je ošinio ledenim pogledom. – Zar biste se usudili da tom glavnom dasi kažete neistinu, Grahame?

Alek Graham je nervozno liznuo usne i kratko se nakašljao sebi u šaku. Izgledao je bedno, najbednije od kako je Holidej došao u grad i prvi put ga video.

– Do đavola Holideje, a zašto da ne? Vi ste pomogli nama i mi ćemo za uzvrat pomoći vama. To je razložno i pošteno, zar ne?

– Čekaj malo, momče – rekao je Hardi Graham ozbiljnog izraza lica. – Prepušti to meni. Mister Holidej ne bi trebalo nikuda da beži. Zašto bi bežao od hulje kao što je Kejn Semol da bi negde na nekom drugom mestu bio podlo ustreljen s leđa? Holideje – nastavio je Hardi okrećući leđa šerifu – mi ne želimo da odete. Mi, to znači većina građana ovog grada. Mi želimo da ostanete ovde, a neka đavo nosi tog revolveraškog psa Kejna Semola. Dajem vam častnu reč – dodao je isprsilivši se u punoj visini i trudeći se da zauzme stav mladog ratnika kakav je nekada bio – da ću vas ja podupreti do krajnjih granica. To znači, do smrti. Ovde je bilo suviše gladenja niz dlaku kojekakvih skitnica i vagabunda koje su dolazile i harale gradom.

Krajnje je vreme da se osvrnemo oko sebe i da postanemo pravi ljudi.

– Hej, čekaj malo tata – umešao se Alek Graham. – Rekao si ...

– Ono što sam ranije rekao sada više nije važno, sine. Od tada sam mnogo razmišljao i mnogo šta zaključio. Mi Holideju dugujemo mnogo i ja nameravam da učinim sve da taj dug bude plaćen. Neka samo Kejn Semol dođe. Ja ću biti tu kao što sam bio rame uz rame sa Kasterom, kao što sam bio sa generalom Kuom i brigadirom Mosom i sa naseljenicima duž Plate u onim danima naseljavanja, čekajući crvenokošce da urlajući dojure pijani od viskija belog čoveka i žedni njihovih skalpova, njihovih žena i njihove dece. Sto mu gromova! – Hardi Graham je snažno lupnuo pesnicom o šaku leve ruke. – Zar si makar jedan trenutak mogao pomisliti da će ta punjena ptica, taj mali tvor Kejn Semol doći ovamo u moj grad i uhvatiti ga za rogove kao ukroćenog bika? Ne, sto mu gromova, to se nikada neće desiti!

– Kejn Semol nije ni punjena ptica niti štene tvora – ispravio je Alek Graham svog suviše uspaljenog oca. – Semol je visok više od šest stopa i širok je kao vrata. On je najbrži i najopasniji i najfatalniji revolveraš ...

– On je štene, kepec i hulja! – grmnuo je starac.

Dok Holidej je prišao vratima i otvorio ih. – Ako nameravate da i dalje urlate, kako bi bilo da to nastavite na ulici?

Graham ga je pogledao ozbiljno, pre nego što je odlučnim korakom izašao na vrata. Alek je pošao za njim, ali ga je Holidej uhvatio za ruku i okrenuo ga.

– Gde ste ostavili mog konja, Grahame?

– Moj ključar Ouli Menuel ga je odveo, Holideje. Priznajem da sam znao da će on to učiniti da bi za neko vreme odložio vaš odlazak. Ali jutros, kad sam

došao do zaključka da će biti bolje ako napustite grad, ja sam tražio Menuela. I sada ne znam ni gde je on, a još manje gde je odveo vašeg konja. To je čista istina časti mi moje, Holideje.

Holidej je tiho kroz zube procedio kletvu i okrenuo se starcu. – Zna li vi, Grahame?

– Čak i kada bih znao, ne bih vam rekao, Holideje. Zato što želim da ostanete ovde.

Holidej je prešao šakom po licu i duboko uzdahnuo, a Hardi Graham se udaljio ka vrhu stepeništa praćen njegovim sinom. Na samim stepenicama starac se okrenuo i doviknuo.

– Nema nikakvog smisla da izgubite odličan doručak, Holideje. Moja unuka želi da vam zahvali što ste joj sinoć pružili pomoć. Ne verujem da će čovek kao što ste vi smatrali da je vreme provedeno u njenom društvu izgubljeno, a još manje verujem da ono što će spremiti, neće prijeti vašem želucu.

S osmehom na usnama, starac se udaljio, hodajući ponosno kao ćuran. Ali, Alek Graham nije bio ni izdaleka tako zadovoljan i ostao je iza njega. Videvši da se Holidej zamišljeno namršti, šerif Graham je rekao. – Dobro, hajdemo da najpre nešto pojedemo, a onda ćemo poći da potražimo vašeg konja. Manuel mi se neće dugo opirati da kaže gde se nalazi kljuse. Dobavićemo vašeg konja, a posle toga možete ići kuda želite.

– Biće najbolje da tako i bude – rekao mu je Holidej, a zatim se uputio niz stepenice.

Izašavši napolje, Holidej je ugledao Grahamovu kćer koja je stajala na verandi Grahamove kuće. Blag povetarac nosio joj je pramenove duge guste kose. Kada je ugledala tri čoveka kako dolaze preko ulice, ona im se ljubazno osmehnula i pohitala unutra.

V

Ušavši u Grahamovu kuću, Dok Holidej je ugledao pored štednjaka jednu vitku devojkicu sa dugom bujnom kosom, uredno začesljanom i povezanom tankom trakom od žute svile. Ta mlada devojkica kretala se graciozno spretno i ženstveno i na prvi pogled odmah je ostavljala utisak ljupkosti, savršenstva i skladu. Ukratko, bila je to najljupkija osoba koju je Dok Holidej sreo za nekoliko poslednjih meseci.

Džoj Graham, tako se zvala unuka starog Hardija Grahama, okrenula se i stari Graham joj je prišao, veštim pokretom ruke joj odvezao kecelju i bacio je u stranu. Smeškajući se na svoj superioran način, poveo je preko sobe.

– Džoj, ovo je Dok Holidej. Vi se još u pravom smislu reči niste upoznali, ali mislim da bi trebalo da se upoznate. Holidej je došao na doručak i kratak razgovor o neprilikama koje se pripremaju za nas i za sve ostale u gradu.

– Vrlo mi je drago što sam vas upoznala, mister Holideje – rekla je Džoj sa vidljivim osmehom. – Vrlo mi je drago što mi se pružila prilika da vam makar zahvalim što ste me spasili od onog ... – njen glas se prigušio negde u grlu.

– Od onog bednog podlaca i hulje Najka Semola! – završio je Hardi Graham umesto nje.

Pošto je skinuo šešir i brižljivo obrisao cipele na ulazu, Alek Graham je zauzeo mesto na divanu. Seo je bojažljivo na ivicu kao da se boja da nešto može pokvariti.

– Zaslužio je da umre! – grmnuo je Hardi Graham. – Ja bih ga lično ubio da to niste vi učinili pre mene, Holideje!

Na te reči njenog dede, Džoj je porumenela. – Najk Semol je bio neprijatna osoba, ličnost bez šlifa i takta, ali, ni u kom slučaju nisam želela da on pogine.

– Sada je sve svršeno, gospođice – rekao je Holidej. – Mislim da je najbolje ako bismo pokušali da taj događaj zaboravimo.

– Da – složila se Džoj i duboko uzdahnula i pošla prema šporetu. – Je li vaš konj u redu? – zapitala je.

Holidej je pogledao Aleka Grahama koji je s izrazom neprijatnosti na licu još uvek sedeo na divanu.

– Nadam se da je moj konj u dobrom stanju – rekao je Holidej.

Hardi Graham je zastao između Džoj i Holideja zaklanjajući Holideju pogled na devojkicu koja je poslovala oko pripreme doručka. Starčeve oči su sijale od nekog unutrašnjeg zadovoljstva što je prilično onespokojavalo Holideja, znajući da stari mora imati nešto posebno na umu. Onda je Džoj prinela stolu tri tanjira puna mirisne slanine i prženih jaja. Alek Graham je ustao sa divana i seo za sto pored starog oca. Holidej je ostao stojeći pored svoje stolice i uputio upitan pogled devojci.

– Mis Graham ...

– Ja sam već doručkovala, mister Holideje – rekla je osmehujući se. – Molim vas samo sedite.

Holidej je seo i s apetitom počeo da jede. Slanina je bila fino pržena, a jaja sveža, biskviti još vrući i fino pečeni, tako da su vruštali pod zubima. Kada je završio, Holidej je prihvatio drugu šolju kafe koju mu je devojkica pružila, a onda se zavalio u stolicu i iz tabakere izvadio tanku mirišljivu „havanu“. Unapred uživajući u potpunom zadovoljstvu, smeškao se na Džoj. Hardi Graham ih je posmatrao pažljivo ispod oka, pre nego što je namignuo Aleku i ustao iza stola.

– Pa, Holideje, vi možda nemate nikakvog posla, ali, nas dvojica imamo. Dok Alek bude tražio Menuela i proveravao da li je vaš konj u dobrom stanju, ja ću posetiti neke ljude da s njima raz-

govaram i pripremim neke poslove. Kasnije, kada se salun bude otvorio, mi ćemo se tamo naći. Da li vam to odgovara?

– Odgovara, videćemo se u salunu – rekao je Holidej, a Hardi je prešao preko odaje do Džoj i lako je dodirnuo usnama po čelu.

– Vратиću se čim budem mogao, devojkice. Nemaš sada više čega da se plašiš. Budi bez brige. Imate dovoljno vremena na raspolaganju Holideje, ne morate nigde da žurite – dodao je Hardi sa vrata i gurnuo svoga sina ispred sebe. – Koristite vreme, uživajte u vašoj cigari i kafi.

Zatim su otišli. Džoj je ostala zbunjena na svom mestu i brišući ruke o kecelju, osvrtala se oko sebe. Holidej je ostao stojeći nekoliko trenutaka, zatim je seo i srknuo kafu, puštajući da mu nezaljena cigara mlitavo visi u prstima leve ruke. Posmatrao je pažljivo dok se ona trudila da se pribere, a onda, želeći da joj pomogne u njenoj zbunjenosti, rekao je jednostavno. – Izgleda mi da stari, kada se uputi tamo gde je naumio, ne meri kolike korake pravi.

Džoj je odmah shvatila značenje njegovih reči i stidljivo se nasmešila. – Da, tu ste u pravu – rekla je Džoj i vrativši se poslovanju u kuhinji, počela da pere posude od doručka.

– Jesu li vam oni uzeli konja? – zapitala je Džoj u jednom momentu.

– Ne bih znao da vam kažem da li su to samo njih dvojica ili sem njih još i neko treći – rekao je Holidej. – Prema onome što mi je dosada rečeno, ključar Ouli Menuel je uzeo mog konja da bi me sprečio da odem iz grada. Sigurno je, međutim, da vaš dedica i tatica imaju, takođe, u tome svoje prste.

Prizvuk smeha u njegovom glasu naveo je Džoj da se ne uznemiri zbog ozbiljnosti njegovih reči. – Zašto bi oni to učinili? – upitala je očigledno nemoć-

na da se sasvim opusti, kada je Holidej bio tako blizu nje.

Holidej je slegnuo ramenima. – Ja mogu da vidim samo jedan odgovor na to pitanje, i to onaj koji sam vam rekao maločas: da bi me zadržali u gradu. Ali, izgleda da se vaš otac u međuvremenu predomislio. On sada misli da bi ja trebalo da se spasavam. Na drugoj strani vaš dedica ipak ima plan da me zadrži u gradu kako bih bio tu kada stigne Kejn.

– Kejn Semol? – To ime s mukom je izašlo iz njenog grla. Čelo joj se odjednom nabralo i ruke zagnjurenene u sudoperu odjednom su prestale da se kreću.

– To je tačno – rekao je Holidej, mirno. – Najkov brat Kejn. Posle mog obračuna sa Najkom, njegova sestra poslala mu je telegram i pozvala ga da dođe. Čini mi se da su oni porodica koja se međusobno čvrsto drži.

Džoj je nervozno liznula suve usne. A onda je, posle nekoliko trenutaka dubokog razmišljanja rekla. – Deda je katkad prosto nemoguć. On previše živi u prošlosti. Da sam na vašem mestu mister Holideje, ja bih mnogo više pažnje obratila na savet moga oca, nego moga dede. Deda ima u glavi ponekad vrlo jednostavne ideje i ne odustaje od njih kad mu dođu na um. Ako ste tražili da vam vrate konja, uverena sam da će moj otac učiniti sve da ga odmah dobijete. On nije od onih ljudi koji ...

– On je od onih ljudi koji bi trebalo da skinu značku koju nose – rekao je Holidej tmurnog izraza lica. Posle toga, zapazio je da je njeno lice obuzeo izraz ljutine, ali, odmah, ona se obuzdala, ugrižla se za usnu i potvrdno klimnula glavom.

– Da, bojim se da ste što se toga tiče, u pravu. On čak i ne želi taj posao. U svoje vreme je bio priličan borac i dobro se nosio sa nevoljama. Sada želi da bude miran.

– Zašto onda nije dao ostavku? – zapitao je Holidej prilazeći peći pored koje je devojka nešto poslovala.

– Ostavku? – zapitala je Džoj i nabrala obrve. – Način na koji ste vi to rekli ... kako da kažem, zvuči nekako kao da mislite da je to nešto što treba da učini čovek koji nema dovoljno hrabrosti, kukavica.

– Ne – odgovorio je Holidej. – Kuka-vičluk nema nikakve veze s tim. Jednostavno, mislim da kada neki čovek nije više u stanju da obavlja svoj posao, on treba da digne ruke od njega.

– Ali, tata može da obavlja svoj posao! – rekla je Džoj dopuštajući da njome ovlada ljutina.

– Pa, vaš otac je sam priznao da nije mogao da izađe na kraj sa braćom Semol. Kad jedan šerif nije u stanju da nasilnicima nametne svoj autoritet, kad ne želi da se uhvati u koštac s njima i kad ne prihvata rizik u koji može upasti kad nastoji da zavede red, onda on više ne bi trebalo da ostane u toj službi.

Devojčini obrazi su se zarumeneli od ljutine. – On nije kukavica! – prasnula je.

Holidej je ravnodušno slegnuo ramenima. – Nisam ni rekao da je kukavica. Ali, u svakom slučaju, to je posao van njegove snage i dometa, mis Graham.

Džoj je prebledela u licu. Upinjala se da nađe prave reči, da se suprotstavi nečemu što je očigledno smatrala kao nepravilan napad na njenog oca, ali, nije mogla da nađe logičan odgovor.

– Moj otac je mnogo učinio za ovaj grad. Kada je bio mlađi ...

No, Holidej je presekao u pola rečenicu. – To što je učinio kad je bio mlad, služi mu na čast, ali, sada više nema značaja. S njim je svršeno i vreme je da to sebi prizna. Zašto to ne učini?

– On to zna, mister Holideje, on to zna. Ali, šta može da učini kad je deda

toliko ponosan na ime porodice, da neće čak ni da sasluša želju mog oca. A tata ne može da dozvoli sebi da ponizi svog oca.

– Da ga ponizi? – rekao je Holidej dižući obrve. – Kakve to veze ima? Vaš otac je dobro obavljao svoj posao, ali je sada izgubio svoju udarnu snagu. Šerifski posao traži snagu i inicijativu nekog mlađeg čoveka. Ako vaš otac ostane na tom mestu, dobiće na kraju samo groznu nečasnu smrt.

– Nismo u pitanju ja niti moj otac, nego moj deda. Deda bi se odrekao mog oca ako bi ovaj skinuo šerifsku značku.

Holidej je napravio nekoliko kolutova dima i zamišljeno ih ispratio pogledom, dok su se peli prema tavanici. Posle kraćeg ćutanja rekao je. – Trebalo bi da neko kaže vašem dragom dedici da gleda svoja posla, mis! – Ustao je i prešao preko odaje do čiviluka i uzeo svoj šešir. Džoj ga je još uvek upitno i zamišljeno posmatrala kad se on okrenuo i nastavio. – Zar ne biste vi mogli to da uradite, mis Graham?

Džoj je stisnula usne i za trenutak sklopila oči. – Zar mislite da nisam to već pokušala, mister Holideje? Nijedan od njih dvojice nije hteo ni da me čuje. – U njenim očima blesnula je iskra nade. – Možda bi vas hteli da poslušaju.

Holidej je s nevericom odmahnuo glavom. – Ništa od onoga što sam do sada rekao u ovom gradu nije naišlo na otvorene uši, mis. Ne, mislim da je to vaša dužnost i to ćete vi morati na neki način da sprovedete. Samo još da vam kažem da je doručak bio zaista izvrstan. Mnogo vam hvala.

Prišao je vratima, otvorio ih i uputio se ka izlazu iz dvorišta. Kada je bio blizu vratnica, začuo je njene korake na verandi. Okrenuo se i u tom momentu ona je progovorila.

– Moj otac će saslušati vaš savet, mi-

ster Holideje. A što se tiče mog dede i njegovih vatrenih priča i on će vas, takođe, saslušati, u to sam sasvim sigurna.

Holidej je izvesno vreme zamišljeno gledao, a onda je rezignirano slegnuo ramenima. – Dobro, možda ću im nešto reći, mada ne volim da radim nešto što može biti uzaludno. – Okrenuo se i izašao na ulicu. Kada se posle nekoliko učinjenih koraka okrenuo, ugledao je kako još uvek stoji na terasi sa licem koje je izgledalo nešto veselije i s usnama upola razvučenim u osmeh. Prešao je preko ulice i uputio se prema štali. Išao je lagano i, dok mu je sunce prijatno grejalo lice, odjednom je primetio da je grad sasvim tih; nedostajalo je one jučerašnje živahne aktivnosti. Samo nekoliko ljudi moglo se videti na ulici. Taj osećaj atmosfere napetosti podsetio ga je da jedan čovek dolazi da ga ubije. Pri toj pomisli, Holidej je malo bolje namestio opasač sa revolverom i koracima punim samopouzdanja nastavio da hoda. Stigavši do gradske štale, video je svog konja kako trčka po ograđenom prostoru.

Konj je trčkao u krug po dvorištu, vezan konopcem kojim je držao Ouli Manuel. Holidej je izvesno vreme stajao pored ograde i posmatrao. Mig je kaskajući prošao pored njega, zatim je naglo okrenuo glavu, kratko zarzao i povukao Menuela prema ogradi. Kada je Holidej digao ruku i pomilovao snažnog pastuva po nozdrvama, Ouli Manuel je prišao, pljesnuo ga blago po vratu i rekao.

– Mir, mir, mali, još uvek moraš da pripaziš na svoju nogu.

Holidej je ozbiljno pogledao malog crnokožog Menuela, a onda je ovaj nastavio.

– Ako ste brinuli za konja znajte da sam ga lepo timario i dobro nahranio. I stavljao sam mu tople obloge. Proveo sam pola noći u tom poslu. Konj je pitom i nije mi pričinjavao nikakve muke.

– To je nešto novo, do sada nije bio tako razuman – rekao je Holidej.

– To je najpametniji konj koga sam do sada imao u rukama, Holideje, a verujte da sam u mom životu nahranio i timario stotine konja.

Menuel je okrenuo konja u krug i uputio se ka odeljenju u štali gde se nalazila oprema, a onda je još jednom poveo ždrepcu u krug da bi Holidej ocenio kako životinja hoda. Menuel je stao pored konja i držeći ga na kratkom povodu rekao tiho. – Vidite, još uvek se primećuje mala oteklina. Još dva ili tri masiranja i nekoliko toplih obloga i sutra ujutru biće spreman za pokret.

Holidej je sačekao da Menuel završi svoje izlaganje, a onda ga je zapitao. – Zašto ste ga sakrili od mene, mister?

Menuelove crne krupne oči zaustavile su se na Holideju. – Zato što mnogo poštujem i obožavam Aleka Grahama. On je dobar i častan čovek.

– Prošao je vrhunac svoje karijere – primetio je Holidej.

Menuel je klimnuo glavom u znak da se slaže s tim zapažanjem. – Naravno, prilično je prošao svoj vrhunac. Ali, on je još uvek dobar čovek, čovek kome se može verovati. Najviše zbog Aleka želeo sam da budete ovde kad dođe onaj ubica Kejn Semol. Vi možete izaći na kraj s njim.

– To nije moj posao – rekao je Holidej.

– Ubili ste njegovog brata.

– Ako taj ima makar malo razuma, on će znati da je to moralo da se desi.

Menuel se osmehnuo dobroćudno. – Kejn Semol nema ni trunke razuma, bar ne tog razuma o kome vi govorite. On poseduje životinjsko lukavstvo i zversku brutalnost. Sem toga, on poseduje takvu brzinu i veštinu potezanja revolvera da mu samo neki vrlo vešt čovek može parirati. Mislim da ste vi taj čovek.

– Rekao sam vam da to nije moj po-

sao. Ali ostavimo to sada. Negujte mog konja i budite spremni kad budem došao da ga uzmem.

– Dabome, bez obzira kada to bude.

Holidej je prihvatio Menuelovo uveravanje i pošao. Kada je krenuo u glavnu ulicu ugledao je Dobija Marlona kako sa druge strane grada jašući na konju ulazi u ulicu. Kada je Marlon pogledao u njegovom pravcu, Holidej je zastao. Ali, Dobi Marlon nije preduzeo ništa i pre nego što je nastavio kuda je naumio, samo je pogledao Holideja i osmehnuo se podmuklo.

Holidej je sišao sa trotoara a u tom trenutku s druge strane ulice naišao je Alek Graham i sam zagledan tamo gde je otišao Marlon.

– Izgubio je posao – rekao je Graham.

– Kako to?

– Karl Peri, čovek za koga je Marlon radio, jedan je od ljudi starog kova. On gaji veliko poštovanje prema ženskom svetu. Kada su mu njegovi kauboji objasnili u kakvu vrstu prljave rabote se Marlon umešao, stari Karli ga je isplatio i dao mu nogu u leđa.

– Dobar čovek – primetio je Holidej.

– Marlon je ono što bi se reklo trula jabuka. Ako bi se desilo da me nekim slučajem napadne, šerife, neću odgovarati šta iza toga može da se desi.

– I on to zna, Holideje. Marlon nika da nije bio ništa više od običnog siledžije. Sumnjam da će se usuditi da vas ponovo takne. Ako se to dogodi, pretpostavljam da će to biti njegova greška.

– Nameravate li da mu dopustite da ostane u gradu?

– Zašto da ne? Dobio je svoju porciju batina, a ima i novca od plate. Za sada nikakvog razloga da ga oteram. Ali, ako mi bude pravio neprilike, pokazaću mu put. Dajem vam reč da će tako biti.

Holidej je maramicom obrisao tanku skramu znoja sa lica. Postajalo je sve to-

plije da bi se moglo duže stajati na suncu. Sklonio se u senku na trotoar ispred jedne nadstrešnice i Graham je pošao za njim.

– A šta ćemo sa Kejnom Semolom? – zapitao je na kraju šerif, nameštajući bolje opasač sa revolverom.

– Kako šta ćemo s njim, šerife?

– On će doći, u to nema nikakve sumnje.

Holidej je ravnodušno slegnuo ramenima. – Moj konj još uvek nije sposoban da putuje. A i da jeste, nisam raspoložen za jahanje po ovoj vrućini. – Rekavši to, Holidej se okrenuo i udaljio.

VI

Sve do zalaska sunca Dobi Marlon se nije pojavio u salunu. Kada je došao, ušao je na zadnja vrata i dugotrajnim pažljivim pogledom obuhvatio goste koji su stajali pored šanka, a onda je vukući s naporom svoje izubijano gromadno telo prišao do kraja šanka. Bacio je na tezgu jedan komad metalnog novca i ne rekavši ni reč, pogledao Hepa Tonkina. Hep Tonkin ga je ćutke uslužio, uzeo novac sa tezge i ostavio Marlona zabludelog u misli.

Baš nekako u to vreme, Dok Holidej je bio u koralu za konje i pošto je pregledao Migovu nogu, zaključio je da je zahvaljujući Menuelovoj predanoj nezi njegov konj skoro potpuno izlečen. Do sledećeg jutra Mig će, pomislio je Dok, biti čio i spreman za svako putovanje na koje bi mogao da se odluči. Posle toga, Holidej se uputio u salun i bio je na pola puta do šanka kada je ugledao Marlona. Njihovi pogledi su se sreli i snagatorovo lice se zgrčilo. Holidej se naslonio na šank pored Marlona i poručio piće. Zagledan u čašu, rekao je pribranim glasom. – Želeli ste da me vidite, mister?

Marlon je razvukao usne u lažan lukav osmeh. – Ni govora o tome. Nikada nisam želeo da vas vidim, ne samo ovde nego nigde, Holideje. Imam pravo da budem ovde kao i svako drugi.

– Imate li možda nešto protiv mene, mister? – upitao je Holidej namerno provocirajući kauboja. Cilj mu je bio da proceni dokle je Marlon spreman da ide.

Marlon se udaljio korak dalje od šanka. Na bedrima nije nosio oružje. Rekao je promuklo. – Naravno da imam dosta protiv vas, Holideje. Šta ste drugo mogli da očekujete?

– Nameravate li da povodom toga nešto preduzmete?

– Ne – Marlon se prigušeno zacerekao, naslonio se preko šanka i kao da se igra, pomerio čašicu u jednu baricu od viskija. – Ne, nemam nameru da bilo šta preduzmem, Holideje. Posle onoga što sam doživeo pre dva dana, naučio sam jednu stvar, a to je da se što dalje držim od onoga ko bi mogao da mi nešto nauči. Našao sam da je to bolje za mene. Prema tome, mister, pretpostavljam da ste suviše brzi na pištolju za mene i da vraški gadno udarate. Dakle, šta je bilo bilo je, i neka se završi na tome.

– To je najrazumnija odluka koju ste u vašem životu doneli, Marlone – rekao je Holidej osećajući da nepoverenje i nezvesnost u njemu polako kopni. Dani iščekivanja išli su mu na nerve, i način kako su se građani držali na distanci od njega opterećivao ga je, bez obzira na to što se u suštini osećao kao usamljen vuk.

– Da, mislim da sam bio zaista razuman, Holideje. Sad sam tu, i nameram da kao posmatrač stojim po strani i da posmatram šta će se desiti. – Dobi Marlon se okrenuo, naslonio se laktom na tezgu i digavši punu čašu s osmehom nazdravio Holideju. – Nameravam da posmatram sa strane, Holideje i da vidim kako vam nećiji metak probija srce.

Jeste li ikada videli Kejna Semola u akciji?

Bez namere da izgleda nadmen, Holidej se spontano ispravio. – Što se tiče Kejna Semola, znajte da za njega ne dam ni pet para.

– Dobro, dobro, davaćete već, skitnice. Videli ste Najka, on je bio brz, brz kao vetar. Vi ste ga samo zamalo nadmašili, što sam ja pažljivo posmatrajući zaključio. Ali, kad je reč o Kejnu, sto mu gromova, Najk nije bio dostojan da mu bude ni šegrt. Kejn će vas udesiti, Holideje, a ja ću stajati po strani i uživati dok to gledam.

Holidej je hladno odmerio Marlona dok se u njemu budila želja da ga zgrabi za košulju i ošamari ga kao nekog đacića. Ali, savladao je svoj gnev, jer je shvatio i Marlonovo ogorčenje. Ipak, nije hteo da kauboj ostane bez opomene. – Ne igrajte se sa srećom – rekao mu je unoseći mu se u lice. – Ja nisam uvek strpljiv i ne sviđa mi se vaš izgled i vaš miris, a još manje mi se sviđa to što govorite. Možda bi za vas bilo najbolje da nađete neki drugi grad.

Uplašen Holidejevim pretećim izgledom, Marlon je ustuknuo i rekao.

– Idite do vraga, Holideje. Ovaj grad nije vaš, niste vi ovde gazda. Već sam se video sa šerifom i on mi je rekao da mogu da ostanem ovde. Prema tome, ostavite me na miru.

– Onda zavežite gubicu i ne pojavljujte mi se pred očima. Ne bih želeo da vas vidim na dometu pištolja dok sam u ovom gradu. Jeste li me dobro čuli? Držite se što dalje van domašaja metka. Ako pridete bliže, moglo bi se desiti da pomislim da nameravate da potegnute pištolj, a u takvim slučajevima ja nemam običaj da mnogo čekam.

Marlon se pljusnuo po bedrima. – Ne nosim revolver, Holideje, kao što vidite. Ne nosim ga ni sada niti ću ga nositi dok

ste vi ovde. Ako se desi da potegnute pištolj na mene, potegnućete revolver na nenaoružanog čoveka, a to neće onda biti čisto mučko ubistvo.

Holidej ga je pogledao prezrivo i odgurnuo ga u stranu. – Čuli ste šta sam rekao – opomenuo ga je još jednom, i okrenuo mu leđa, dajući mu na znanje da je razgovor završen.

Sve oči su počivale kao prikovane na snažnom Marlonu dok se udaljavao od šanka. Prišavši stolu za kocku, kauboj je neko vreme ozbiljno posmatrao četvoricu igrača, a onda je privukao stolicu, stavio nešto novca ispred sebe i promrmljao. – Podelite i meni.

Igrači su se međusobno pogledali, a zatim su svi pogledali bankara koji je slegnuo ramenima i počeo da meša karte. Za šankom Dok Holidej je držao u ruci svoju čašu brendija, kada je odjednom na ulici odjeknuo pucanj.

Hep Tonkin je pogledao Holideja. – Pucanj se čuo negde s one strane ulice.

Nekoliko ljudi potrčalo je do leptirastih vrata gde su se nagomilali jedan preko drugoga proturajući glave napolje ne bi li videli šta se desilo.

– Dobro, šta se tamo napolju desilo? – doviknuo im je Hep Tonkin. – Vidite li nešto?

Dvojica posmatrača odmahнули su glavom, ali je treći žmireći očima preko leptirastih vrata procedio kroz zube. – Vidim samo starog Hardija Grahama tamo ispred njegove kuće. On je...

Drugi pucanj prekinuo ga je u pola rečenice i čovek koji je zvirio preko vrata žurno se povukao unutra, lica bledeg zbog onoga što je video. Razrogačenim očima pogledao je Doka Holideja i rekao – Kejn Semol.

Holidej je sačekao da gomila izjuri napolje, a zatim se odmerenim korakom, kao da ga se dolazak Kejna Semola ništa ne tiče, izašao na trotoar. Na neki način

osećao je ipak da je to nešto što će biti sudbonosno za njega, da je taj Kejn Semol, ispalivši hice iz pištolja, u stvari bacio rukavicu kao izazov na obračun.

Tada je neko povikao. – Pogledajte tamo pored ograde. To je stari Hardi... ranjen je!

Holidej je video da se starac s mukom digao na noge, teturajući pošao u dvorište, a onda ponovo pao. Iz gornjeg dela ulice trčali su Džoj Graham i njen otac. I Holidej je potrčao i stigao do starog Grahama pre njih dvoje. Digao je njegovu sedu glavu iz trave i naslonio ga na ogradu, a zatim brižljivo osmotrio njegovo ogrubelo izborano lice. Hardi Graham je otvorio oči.

– Do đavola sa podlim ubicom koji puca s leđa! – progovorio je krkljajući. Mlaz krvi pocureo mu je s usana. Holidej ga je bolje namestio uz ogradu, a zatim mu svojom maramicom obrisao krv. Ali, životna tečnost je i dalje curila iz Grahamovih usta.

– Mirujte – rekao mu je Holidej.

– Da mirujem? – začuo se isprekidan šapat sa starčevih usana. – Ko, do vraga, hoće da bude miran? Moram da ga udesim. – Žmirnuo je očima, a onda mu se lice zgrčilo od bola. Rukom je grčevito stisnuo Holidejevu ruku. – Jeste li to vi, Holideje?

– Da, ja sam.

U tom trenutku, Džoj je kleknula pored svog dede, a Alek Graham je stao pored Holideja i zapitao. – Šta se ovde dogodilo?

Holidej je odmahnuo glavom. – Jedino što pouzdano znam je da je vašem ocu hitno potreban lekar.

– Oče? – Pozvao ga je šerif Graham brižno. Kad se njegov otac okrenuo i pogledao ga, Graham je nastavio. – Ko je to učinio?

– Ko, dečko? – zakrkljao je starac, a zatim je počeo besno da sipa pogrde, od

čega je Džoj kao šokirana odskočila unazad. – Kejn Semol, sto posto je to on bio. Uleteo je u grad jašući kao da je cela varoš njegova. Ja sam bio u dvorištu, video sam ga jasno i uzeo sam moju pušku. Nikada nisam bio čovek koji će dozvoliti da hulje jašu dignute glave u mom prisustvu. Nikada čak ni samom Kasteru nisam dozvolio da me šalje u borbu, a da ja o tome ne kažem svoju reč. Bilo je u mom životu trenutaka kada se krv lila potokom, a ja sam je pokatkad gazio do kolena. Učinio sam samo ono što sam morao.

– Ne biste smeli da govorite – umešao se sada Dok Holidej. A onda, pošto je Džoj pocepala jedan tanak šnit tkanine od svoje bluze, Holidej je iz džepa izvadio svilenu maramicu sa monogramom i dodao je devojci. Džoj je upotrebila maramicu da obriše znoj sa čela njenog dede, a onda je njome obrisala krv sa njene brade i usana.

– Neka neko odmah pođe i dovede lekara – rekao je Holidej i ustao prelazeći pogledom preko okupljenih. Tonkin je smesta potrčao niz ulicu u pravcu gde se nalazila doktorova kuća. Ali, stari Hardi Graham se pomerio i od tog pokreta se zakašljao, a krv je u sitnim kapljicama poprskala po devojčinoj bluzi.

– Prokleta hulja, usudio se da prolazi mojom ulicom... morao je biti smaknut kao pas. Video sam ga jasno i uzeo sam moju pušku – ponavljao je stari Hardi mrmljajući za sebe, ne obraćajući pažnju na nastojanje svoje unuke da ga umiri. – Napravili smo dobar grad sinko, trebalo bi ga malo podšišati, ali, nas dvojica možemo to da uredimo. Kejn Semol, šta je on za nas, postaraćemo se mi za to pašče i bez obzira na to kako barata revolverom.

Suze su nekontrolisano tekle niz Džojine obraze. Šerif je kleknuo i uzeo svog oca za ruku.

– Jesi li siguran, tata? – zapitao je. – Je li Kejn Semol pucao na tebe?

– Da, bio je to Kejn Semol – rekao je jedan visoki stariji čovek iz gomile. – Hardi je bio u svom dvorištu, kao što je rekao, a Kejn Semol je na konju jahao niz ulicu. Čuo sam da mu je Hardi nešto rekao i video sam kada se Semol mašio revolvera. Hardi nije imao vremena da prinese pušku ramenu, jer je pre toga Semol ispalio metak u njega. Zatim je brzo odjahao, jer je Hardi pokazao da ima srca i ustao je da dohvati svoju pušku. Semol se okrenuo u sedlu, a oči su mu preteći sekle kao da je zmija zvečarka, a onda je poslao još jedan metak u Hardija.

Džoj je zajecala glasno kada je Hardi Graham spustio njenu ruku. Alek se nagnuo napred i brzo primeo uho usnama svog oca koje su se još micale. Holidej je video da je šerifovo lice pobledelo. Zatim, sa krajnjim poslednjim naporom, Hardi Graham je izgovorio promuklim isprekidanim glasom. – Sledeći put ja ću ga udesiti, sinko, videćeš. Uspeo sam da se probijem u bici kod Plate, skinuo sam tada stotinu Indijanaca, stajao sam pred gomilom spremnom za linč i rekao im u brk da se nose. Zar misliš da bi jedan gmizavko, jedno kučkino štene kao što je Kejn... Kejn Semol... mogao... mogao...

Starac se zakašljao i krv mu je ponovo linula niz usne, a onda se naglo njegovo telo trglo i ukočilo. Još jednom je duboko odahnulo i onda se smirio.

Alek Graham je povikao. – Oče! Oče!

Džoj je pritisnula lice na grudi svoga dede i zajecala gorko. Ljudi koji su ih okruživali počeli su da se premeštaju s noge na nogu i ozbiljnih lica čuteći odmahuju glavama. Tamo negde sasvim pozadi iza gomile, stajao je Dobi Merlon potpuno sam, lica izvijenog u zlokobni osmeh. Holidej je uhvatio njegov pogled

i pročitao podsmešljivo cerenje na njegovim usnama. Odjednom se u njemu digla plima besa, i Merlon, videvši da mu se lice mračni, okrenuo se i brzo zamakao za ugao.

*

Čuvši pucnje u donjem delu grada, Tereza je zaključala zadnja vrata svoje kućice. Zatim je, ogrnuvši se šalom, izašla na prednju verandu. Kada je niže niz ulicu ugledala okupljenu gomilu, hladni žmarci počeli su da joj mile uz kičmu. U svom životu, zahvaljujući svojoj braći, videla je dosta mrtvih ljudi, i sada je po držanju gomile i po tišini koja je vladala, znala sasvim sigurno da je neko bio ubijen.

Bojeći se za sebe, ostala je skrivena u tami nastrešnice i, pitajući se šta se desilo, nadala se da se niko neće uputiti u njenom pravcu. Gomila je stajala mirno, bez pokreta, tako da ju je jedan glas koji je dopro sa strane iz žbunja pored verande potpuno zbunio.

– To sam ja, Kejn.

Kada se Kejnova vitka figura pojavila u mraku pored kuće, Tereza je kratko prigušeno kriknula. Zatim je plašljivo okrenula glavu prema gomili ispred Grahamove kuće, strahujući da će neko videti njenog posetioca.

– Kejn, jesi li ti... da li si možda ti...?

– Ta stara budala je potegnula oružje na mene – odgovorio je Kejn Semol razdraženo i odmah zatim izronio je iz mraka i stao ispred nje ruku oslonjenih na kukove. Čak i u tom polumraku, ona je jasno mogla da vidi mržnju u njegovim očima.

– Na koga si to pucao? – zapitala je Tereza.

– Na onog starog glupavog indijanskog borca.

– Na mister Grahama?

– Da. Bilo je već vreme da neko zauvek prekine njegove glupe priče.

Kada je njen brat zakoračio prema njoj, Tereza je ustuknula jedan korak, što je u očima Kejna Semola izazvalo iskru ljutine.

– Zar ti nešto nije pravo, sestro? – upitao je grubo.

Tereza je pokušala da zadrži suze koje su joj se već skupljale u očima. – Ali, on je bio jedan potpuno bezopasan star čovek, Kejne, jedan jadnik koji...

– Bio je prokleta bezobrazna stara mrcina koja je potegla oružje na mene! – frknuo je Kejn Semol žestoko. – Jesi li ti na njegovoj strani ili na mojoj?

Tereza se povukla sve do ivice verande i naslonila se leđima na ogradu. Skrenula je pogled sa Kejnovog lica i pogledala niz ulicu. Pri slaboj svetlosti ručnih fenjera ugledala je Džoj Graham koja se uz pomoć svog oca udaljavala od ograde dvorišta. Zatim je ugledala i Dobija Merlona koji je hitajući zamakao u senku.

Kejn je pljunuo preko ograde. – Vraška zla sreća! Mislim da bi bilo najbolje da se sad izgubimo odavde i da mi posle toga ispričaš sve što znaš o tome nitkovu Doku Holideju i o tome šta se desilo između njega i Najka i kako je uspeo da Najka sredi.

Tereza mu se odjednom unela u lice. – Kejne, ti moraš odmah da odeš odavde – rekla je glasom punim molbe. – Moraš na svaki način da odeš odavde. Znaš i sam da nikada nisi bio omiljen u ovom gradu, a sada, kad se ovo desilo sa Najkom, oni neće imati nikakvog obzira, a još manje straha od tebe. Doći će da te uhvate. Znam da se neće nimalo dvoumiti da te obese.

– Mogu da dođu ako baš žele, Tereza – rekao je Kejn cedeći reči kroz zube. – Može da ih dođe cela gomila kukavnih

nitkovskih hulja. Ali ti i ja sad moramo da se izgubimo odavde i da najpre na miru porazgovaramo o svemu. Posle toga mogu doći. Ako su me nekim slučajem videli, oni koji me budu tražili doći će najpre ovde da me potraže, a ja još uvek nisam spreman da ih dočekam. Ne zbog toga što ih se bojim, već zato što ne znam šta se sve desilo i što želim da saznam nešto više o tome čoveku, Holideju.

Kada je čvrsta ruka njenog brata dograbila za podlakticu, Tereza je kriknula lako. U jednom momentu instinktivno je trgnula ruku kao da će se oteti, ali, Kejn je samo čvršće stisnuo, a onda prodrmusao dosta grubo.

– Šta je to do đavola? – dreknuo je na nju. – Najk je mrtav? Zar nije?

– Da, mrtav je, Kejne.

– Onda to znači da nas dvoje treba o tome da razmišljamo i da se dogovorimo. To je ono povodom čega treba da se obračunamo s ovim gradom. Sa celim gradom i onim jednim nitkovom uz to. Priberi se, devojkco. Ja sam smakao jednog starog jarca koji je samo dobio ono što je tražio, to je sve. Nema zbog toga nikakvog razloga previše se uzbuđivati. Hajdemo dakle, odavde i to na zadnji ulaz u sporednu ulicu, da nas neko ne bi video.

Kejn je povukao sestru sa verande, a onda je vukući je za sobom proveo kroz dvorište i jedan uzani mračni prolaz do ulice. Tereza se nekoliko trenutaka kolebala, nastojeći da se pribere, ali je čuvši za sobom brze Kejnovе korake nastavila da hoda, trudeći se da što realnije shvati šta se događa, ljuta na sebe zbog toga što je svojim držanjem doprinela da se njen brat razljuti još više. Hardi Graham njoj u stvari nije mnogo značio, a još jedan zločin njenog brata takođe je nije mnogo uzbuđivao, jer je to bio samo još jedan korak na njegovom zločinač-

kom putu. U njegovom životu, kao uostalom i u njenom, toga je bilo suviše mnogo da bi jednom takvom događaju pridavala sudbonosan značaj.

U tami sporedne ulice Kejn je u jednom trenutku uhvatio za ruku i zaustavio je i načulivši uši oslušnuo šumove koji su dopirali iz glavne ulice. Kada su šumovi zamrli i kada se na grad ponovo spustio noćni mir, on je rekao.

– A sada ispričaj mi o Najku. Pre svega, reci mi kako se desilo da pogine?

– Ja nisam videla početak događaja, ali po onome što su mi pričali, Najk je uzeo jedna kola i sa kolima naleteo na konja tog stranca, Kejne. Zbog toga ga je taj stranac dohvatio i udesio. Najk to nije mogao da prežali. Otišao je kasnije u salun, izazvao stranca i stranac ga je ustrelio.

Kejnovo lice preplavio je izraz neverice. – Kažeš da je brže potegao od Najka, je li tako? To ne mogu da verujem. Najk, istina, nije bio najbrži koga sam znao, ali, u ovom kraju teško da mu je bilo premca. Ne verujem da se to baš tako desilo. Mora biti da ga je stranac na neki način prevario. Je li tako bilo, Tereza? – Kejn je dodirnuo dršku revolvera i mišići vilica su mu se zgrčili kad je stisnuo zube. Očigledno nije verovao da neko iz njegovog plemena može biti pobeđen i u njegovoj duši začinjao se uragan žeđi za osvetom.

– Ne, Kejne – rekla je Tereza tiho. – Obračun je bio pošten i častan. Bilo je dvadesetak ili možda čak i više svedoka. Svi su mi oni rekli istinu. – Dok Holidej je Najka ustrelio, jer je bio brži od njega.

– To je prokleta izmišljotina i laž! – Dok je govorio, Kejn je jarosno stiskao pesnice. – Najk nije bio najbrži na pištolju, ali je bio brz čak skoro koliko i ja, i to mu je u najmanju ruku bilo dovoljno da bude brži od nekog bezveznjaka koji je prolazio ovuda.

Tereza je bezvoljno i skoro očajno odmahнула glavom. – Ne Kejne, moraš me saslušati i verovati. Sve sam proverila. Bila sam toliko ljuta da sam ti odmah poslala poruku, znajući da ćeš želeti da znaš i da ćeš doći ovamo da se osvetiš tom čoveku. Ali Kejne taj nepoznati došljak koji se zove Dok Holidej, nije neki bezveznjak kao što ti verovatno znaš.

– Znam dobro ko je Holidej. O njemu se mnogo priča, ali ja nisam uveren da je baš sve istina. No, može biti da je ipak prilično brz. Može biti da bi u odnosu na njega trebalo da budem obazriviji nego obično, a možda i da primenim neku posebnu veštinu.

– On nije zaslužio da umre – rekla je Tereza kao da želi da kaže neku dobru reč za Holideja. – On je... pa eto, kako da ti kažem, on nije kao ostali ljudi koje sam poznavala, kao tvoji i Najkovi prijatelji ili većina ovdašnjih građana. On je dobar čovek i...

Kejn je snažno pljusnuo šakom po obrazu, od čega se devojkа zateturala i pala na zemlju. Pre nego što je devojkа mogla da ustane, on joj je priskočio, dograbio je rukama za dugu crnu kosu i nemilosrdno je podigao. Unoseći joj se u lice, zaurao je glasom koji je ličio na lajanje besnog psa.

– Šta, do đavola, to treba da znači devojkа? Ti si na strani ubice tvog brata?

Tereza je još uvek osećala ujed njegovog šamara na obrazu i u očima su joj se ponovo zakovitlale suze. Ali, uspela je da savlada svoj bes i svoj jad i nije dala bolu i poniženju da je nadvlada. Stajala je čvrsto ispred njega i prkosno ga gledala. – Kejne, kažem ti da taj čovek nije podmuklo ubio Najka. Nemoj ići da ga tražiš i nemoj mu se svetiti. Ako baš hoćeš da znaš zašto ti to kažem, onda ću ti reći razlog. On me je spasao od Dobija Marlona. Kada je Dobi Marlon pokušao

da me napastvuje, on je Marlona isprebijao i oterao ga napolje.

Kejn je ponovo ošamario, ovaj put još jače nego ranije. Tereza se bacila na njega pokušavajući da ga noktima zgrčenim u kandže dokopa za lice i oči. No, Kejn Semol je zgrabio za ruke i stisnuo ih čvrsto pored njenog tela.

– Šta je to? – procedio je kroz zube. – Jesi li imala nešto s njim? – zapitao je strogo. – Jesi li se, možda, spandala s tim Holidejem, sa čovekom koji je ubio Najka, je li to u pitanju, neka si prokleta, ženturačo?

Stisnuta njegovim snažnim rukama, Tereza se trгла i odlučno odmahнула glavom. – Ne, Kejne, nemoj tako govoriti. Činjenica je jednostavno da je mister Holidej...

Kejn je tako besno prodrmusao da je Tereza skoro izgubila svest. – Mister, je li? Taj čova je znači neki gospodin, gospodičić, parajlija, je li? Gurnuo je svom snagom nazad u ulicu, a onda energičnim pokretom izvukao revolver iz futrole i proverio da li je pun. Kada je vratio pištolj u futrolu, primetio je grupu ljudi koji su se udaljavali od kuće njegove sestre. Sačekao je da se udalje i nestanu u glavnoj ulici, a onda se ponovo okrenuo Terezi i sikćući procedio. – Vрати se kući i ostani tamo. Naći ću tog Holideja i svršiću s njim. A posle toga, časna reč, doći ću po tebe da se i s tobom obračunam i da vidim šta si to napravila.

Tereza je posrćući pošla, osećajući bol u celom telu. Ni u jednom trenutku nije sumnjala da će Kejn ubiti Doka Holideja. Poznavala je svog brata i znala je da ono što mu na um dođe on i izvrši. U raspoloženju u kakvom je Kejn bio sada, nije bilo živog stvora koji bi ga mogao odvratiti od njegove zamisli. A u ovom momentu, Kejn je bio spreman da ubije, spreman isto kao maločas kada je bez razmišljanja ispalio hitac u Hardija Gra-

hama samo s tom razlikom što je sada u njemu bilo još i mržnje prema Doku Holideju, koga je smatrao za svog dužnika. Kad su se vratili nazad na verandu kuće, Tereza je poslednji put pokušala da ape-luje na svog brata.

– Kejne, da li sam te ikada nešto prevarila? Da li sam te ikad nešto slagala?

Stojeći na stepeništu verande, zagledan u pravcu grada, Kejn je muklo ćutao. Razmišljao je, ali nije govorio ništa.

– Nikada, nikada te nisam prevarila i ti to vrlo dobro znaš. Ponavljam ti, Najk je zaslužio ono što je dobio. Mislio je da je bolji na revolveru nego što je u stvari bio i zbog toga je precenjivao sebe, on je nastradao. Posle toga Dobi Marlon je pokušao da me siluje i Holidej ga je u tome sprečio. Posle toga događaja ja sam razgovarala sa mister Holidejem i preklinjala sam ga da ode iz grada.

– A on nije hteo, je li? – rekao je Kejn. – Smatrao je da može i mene da smakne, je li?

– Ne, Kejne. Nije to smatrao, bar ja ne verujem da je to imao na umu. Pravi razlog je nešto drugo. Konj mu je obogaljen. On ne gaji prema tebi nikakvu mržnju i ne želi da se sukobi s tobom. Molim te poslušaj me. Nije potrebno da dođe do obračuna između vas, nije nužno da neko bude ubijen. Kejne, nas dvoje možemo da odemo odavde smesta. Ima puno novih gradova koji se stvaraju. Možemo...

– Pre svega, na red je došao Holidej i taj račun mora biti sreden – rekao je Kejn ozbiljnog izraza lica i prvi put posle nekoliko minuta okrenuo se da je pogleda. – Zbog toga sam došao. Kada to bude završeno, videćemo. Ne kažem da možda nećemo otići. I – zastao je kao da premišlja da li da kaže ono što mu je na umu – žao mi je što sam morao da te udarim, sestro. Nisam želeo to, i stvarno mi je žao.

Tereza je prišla ogradi zgrade. – To što imaš na umu nije dobro Kejne.

Kejnu je smrknuo, kao da je u izvešnoj meri pogođen onim što je devojk rekla. No, bio je to tvrd i nepomirljiv čovek. Pogledao je još jednom prema gradu i nastavio. – Ostani ovde, budi mirna i čekaj. Ako neko dođe i pita za mene, reci da me nisi videla. Moram sebi da pružim još malo vremena da sve dobro proračunam i napravim plan. Pre svega, moram da smislim šta da kažem za onog matorog jarca koji je potegao pušku na mene. Ali ujutru, kao što si kazala, možda ćemo poći odavde ako to stvarno budeš želela. Poslove na severu sam završio i tamo nemam više šta da tražim. Možemo poći na jug ili na zapad, bilo gde ti budeš htela.

Posle tih reči, Kejn Semol je nestao u pomrčini. Prošao je na nekih dvadesetak metara daleko od Dobija Marlona koji je stajao priljubljen uz zid trgovine. Kejn je usporio hod i okrenuo glavu u tom pravcu, kao da ga je neki instinkt opomenuo na prisustvo opasnosti. Ali, kada su njegovom prodornom pogledu i njegovom napetom uhu kao odgovor došli samo tišina i tama, on je čvrstim korakom nastavio u pravcu glavne ulice i ušavši u nju skrenuo prema salunu.

VII

Ouli Menuel je stajao usamljen na zapadnoj strani glavne ulice i posmatrao gomilu koja se vraćala od kuće Tereze Semol. On nije ni očekivao da će tamo naći Kejna Semola. Taj čovek bio je suviše lukav da bi se dao iznenaditi tako jednostavnim i iznenadnim prepadom. Po Menuelovom mišljenju, Kejn je bio nešto mnogo više i nešto mnogo bolje od običnog oveštalog revolveraša. On je mnogo puta dao povoda Menuelu da pomisli da Kejn ima mnogo inteligencije i zdravog ra-

zuma, da je čovek koji bi u nekim drugim okolnostima mogao biti dobar advokat ili čak izvrstan predstavnik zakona. Ali sada, pošto je ubio Hardija Grahama, Kejn Semol je pokazao odlučnost kriminalca i za svakog onog ko bi pokušao da se s njim uhvati u koštac, taj sudar biće veoma težak. Ma ko bude pokušao da ga privede zakonu, dobiće samo jedan odgovor – metak.

Nesiguran u to kako bi u ovoj kritičnoj situaciji mogao pomoći Aleku Grahamu ili Doku Holideju, Menuel je stajao u pomrčini i posmatrao razvoj događaja na ulici. Gomila se bila u međuvremenu uputila duž glavne ulice u pravcu saluna, sa Hepom Tonkinom na čelu, koji je po prvi put posle dužeg vremena bio vrlo govorljiv i izgledao vrlo raspoložen. Ouli Menuel ga za to nije osuđivao. Ni jedan razuman čovek nije želeo ni da vidi, a kamoli da sretne Kejna Semola kada je ovaj u rdavom, ubilačkom raspoloženju, jer i najbolje raspoloženje kod ljudi takvog kova moglo je iznenada doneti neočekivane neprijatne posledice. Zato je, kada je ugledao devojk Terezu i njenog brata Kejna kako su se uputili ka Terezinoj kući, Ouli Menuel poželeo da je mnogo mlađi i mnogo, mnogo hrabriji. Pružila mu se prilika da osveti smrt svog starog prijatelja Hardija Grahama. Ali ipak, uprkos silnoj želji, on nije učinio ništa. Nenaoružan, zbunjen, usplahiren i napet, on jedva da je bio u stanju da pravilno i razumno rezonuje, jer je u tom trenutku bio i suviše uzbuđen. Ako bi slučajno pokušao da pozove nekoga sa ulice, to bi možda bio samo povod i izazov Semolu da ponovo stupi u akciju. A ako bi slučajno pokušao da mu se približi, to bi moglo da mu donese samo kuršum iz revolvera tog opakog revolveraša.

I tako raspinjan različitim osećanjima, on je čekao govoreći sebi i nastojeći da to prihvati kao istinu, da je, ako ništa

drugo, bar našao gde se Semol nalazi. Kada je to već učinio, moći će od sada da motri na njega.

Mora biti da je bilo prošlo već punih pet minuta kada je Ouli Menuel zapazio Kejna Semola kako dolazi iz mraka u dvorištu Terezine kuće. Starac se trgao i priljubio se leđima uz zid trgovine. Istina, noć je bila vrlo mračna, ali, on se osećao kao da pred sobom ima zapaljenu buktinju koja ga osvetljava kao usred belog dana. Način kako je Kejn Semol hodao, izazvao je u njemu novu plimu straha. Taj čovek u stvari kao da nije hodao, on je nekako plivao kroz noć ne pričinjaajući pri tome ni najmanji šum, kao da nogama ne dodiruje zemlju.

Menuel je šakom obrisao ožnojeno lice, ovladan sve više osećajem ledenog straha. Kada se Kejn Semol zaustavio i neodlučno osvrnuo oko sebe, Menuelovo srce je ludo zakucalo udarajući u prsa kao najbrži kovački čekić. Šta je Kejn to mogao da čuje? Ponovo je obrisao čelo šakom, a kada je spustio ruku, grebanje dugmeta na košulji dodirom o zid izazvalo je oštar šum od koga je starome zastao dah. Semol je pogledao u njegovom pravcu i Menuel je već očekivao da će za tu neopreznost dobiti smrtonosno tane. Ali, ili na njega nije obratio pažnju, tek, on je nastavio da hoda i prošao pored njega. Menuel je znao vrlo dobro šta mu valja činiti. Morao je da opomene Holideja, ali, nije video načina kako bi prošao pored Kejna Semola, a da ga ovaj ne vidi i ne zaustavi. Time što je revolveraša video pre svih ostalih, bila mu je pružena prilika da gradu učini neprocenjivu uslugu, ali, strah ga je držao prikovanog na mestu kao stegnutog njegovim strašnim zagrljajem. Osećao je da ne može pomoći nikome, ni Aleku Grahamu, ni Doku Holideju, niti bilo kome drugom u ovom gradu.

A onda, dok se okretao rešen da nešto

preduzme, nešto bilo šta sem dokonog stanja pored zida, ugledao je nešto nalik na munjevit pokret sa zida trgovine na drugoj strani ulice. Ouli Menuel se ponovo priljubio uza zid kao i maločas. Ruke su mu se tresle i podrhtavale, a isprekidan dah s mukom mu se probijao iz grudi do usana. Bio je star, istrošen, skelet od čoveka koji nije mogao ni u šta da se računa. Znao je da će uvek biti ništa, i samo ništa.

Onda je u onome što ga je preplašilo prepoznao Dobija Marlona, velikog hvalisavca među kaubojima, koga je Dok Holidej pretukao i vratio ga u njegovu pravu meru tako lako, da je ta borba između njih dvojice izgledala samo kao šala. Setio se kako je Marlonova žudnja za Terezom Semol izazvala toliko mnogo neprilika u gradu. Sada je Kejn Semol bio na ulici, tražio je žrtvu, tražio je nekoga kome će se osvetiti, a Dobi Marlon se šunja kroz noć i, po svemu sudeći, bio se uputio kući gde je čekala Tereza Semol.

Menuel je odjednom shvatio i to sasvim izvesno, da Marlon namerava da se osveti na Terezi Semol. Strelac je tiho izgovorio kletvu sebi u bradu. Smrdljivi tvor! Pomislio je starac u sebi. Mada mladu Indijanku, tačnije rečeno polu indijanku, nije voleo, Menuel je smatrao da je Marlov gest ispod svakog dostojanstva zrelog i razumnog čoveka.

Ouli Meneul je čvrsto stisnuo pesnice i dubok uzdah ljutine napeo mu je prsa. Njegovog straha je nestalo, odnela ga je mržnja prema Dobiju Marlonu. Mada star i slabašan, bio je siguran da može izaći na kraj sa Marlonom. Marlon nije bio ni Najk Semol, a još manje Kejn Semol. On je još najmanje ličio i mogao se porediti sa Dokom Holidejem. Marlon je bio jedna obična životinja.

Menuel se tiho odvojio od zida i nečujno pošao niz ulicu. Sačekao je dok je

Marlon skrenuo u dvorište Semolove kuće, a tek onda se usudio da i on pređe preko ulice. Onda je zastao, kao da se koleba, jer je Marlon išao sasvim lagano, oprezno, ispitujući pogledom svaki kutak i u svim pravcima, pre nego što je zakoračio na verandu. Kada je prišao i otvorio prednja vrata kuće i kada je kroz otvor u tamnu noć probio tračak žućkaste svetlosti, Menuel je požurio. Vrata kuće zatvorila su se za Marlonom, a onda je jedan ženski vrisak prolomio tišinu, ali je brzo bio prekinut. Zatim se čuo neki tup šum kao udar nečeg mekanog o pod ili zid, strahovit tup udar od koga su se vrata i spoljni zid kuće skoro zatresli. Ouli Menuel je krupnim skokovima potrčao uz stepenice i preleteo preko verande. Ako je u nekom trenutku bio plašljiv i oprezan, sada su opreznost i strah ustupili mesto lavljjoj hrabrosti. U momentu kada je otvorio ulazna vrata kuće začuo je da je devojka glasno povikala.

– Prljava kukavička svinjo!

Ouli je utrčao unutra, neustrašiv kao neki epski heroj. Saznanje da džinovski nečovek od ljudskog bića napada Terezu, izazvala je u njemu vulkan otpora. Utrčavši u odaju, ugledao je pri slaboj svetlosti Marlona kako je levom rukom drži za kosu dok joj je istovremeno desnom rukom cepao haljinu se tela. Kada su iz komada pocepane haljine izronile dve okrugle, nabrekle dojke, Ouli je u Marlonovim životinjskim očima spazio zversku požudu.

– Ne! Za ime gospoda boga ne! – Vrištala je Tereza kada je Marlon počeo da je vuče i prisiljava da legne na pod.

– Ti i ja – mucao je on izbezumljeno. – Žudeo sam za tobom već dugo vremena. Noćima sam sedeo i razmišljao o tome kakva si i na šta ličiš kada na sebi nemaš ništa. A sada, neka te đavo nosi, pružiće mi se prilika da to vidim u stvarnosti.

Tereza Semol ga je svom snagom uda-

rala pesnicama po licu u očajničkom nastojanju da ga odbije, ali, Dobi Marlon te udarce nije ni osećao. On je jednostavno držeći je rukom za kosu povukao njenu glavu unazad, oborio je na pod i nogom je pritisnuo po stomaku. Kada je ona kriknula od bola, on joj je surovo zadao jedan udarac po licu, od čega se njena glava zanela u stranu. A onda, kada se ona poluonesveščena skljkala na pod, on je kao podivljala zver zgrabio rukama kaiš na njenoj suknji, jednim zamahom ga otkinuo i drugim zamahom zdrao suknju sa njenih bedara. Sledećim potezom je pocepao ostatak donjeg veša i pred njim je lišena svake tajne, izronila otkrivena prelepa ženska devojačka nagota. Ouli Menuel je zastao užasnut kada se pred njim kao na dlanu opružilo divno devojačko baršunasto zdravo i zrelo telo.

– Bićeš moja – rekao je Marlon izbezumljeno, baš u trenutku kada je Ouli Menuel jurnuo napred i svom težinom se bacio na široka siledžijina leđa. Uhvaćen na prepad, Dobi Marlon je za trenutak zastao, a onda je glasno opsovao i naglo se stresao, od čega je starac pao na pod. Tereza je pokušala da ustane, ali on je udario po glavi. Devojka je jauknula i ponovo se srušila na pod. Onda je pri slaboj žućkastoj svetlosti Marlon prepoznao svog napadača i iz njegovog grla kao urlik životinje oteo se besan krik.

– Šta, to si ti prokleta matoro štene i kučkin sine! – riknuo je i svom snagom udario Menuela pesnicom u vrh brade. Udarac od koga se začulo resko krckanje kostiju odbacio je starca preko odaje i svom težinom starac je tresnuo leđima o suprotni zid. Za trenutak, Marlon je zastao dvoumeći se da dalje da učini. Kada se Menuel više nije pomerio i kada je video da i Tereza leži nesvesna, Marlon je požurio do prozora i pogledao na ulicu. Na njegovo zadovoljstvo, na ulici

nije bilo nikoga, a u gradu je vladala potpuna tišina i mir.

Obrisao je znoj sa čela i napregao svu snagu da ovlada svojim disanjem ubrzanim od napora i uzbuđenja. To je trajalo sasvim kratko vreme, pola minuta ili tek malo više, a onda se okrenuo, načinio nekoliko koraka i izblize pogledao one-svešćenog Menuela. Sem slomljene vilice. Manuel je imao i veliku otvorenu ranu na potiljku. Marlon ga je čušnuo vrhom čizme u rebra. Zatim se sagnuo i s naporom podigao Terezu na noge. Ona je mlitavo ležala u njegovim rukama i samo se po neprimetnom micanju usana i slabim pokretima ruku moglo zaključiti da se opire i pruža neki slab otpor. Ali, to nije smetalo Marlonu niti je na njega delovalo otrežnjujuće kao što bi delovalo na svakog drugog čoveka. Naprotiv, kao da ga je nemoć žrtve još više pomamljivala. Disanje mu je postalo brže i želja za njom ovladala je Marlonom u potpunosti. Jednim pokretom ruke zderao je sa nje poslednje ostatke odeće i poneo je prema kanabetu. Položio je na ležaj i njena glava je klonula na stranu. Pokušala je ipak da se dignu i poslednjim naporom zamahnula je pesnicom i nemoćno udarila njome po Marlonovom licu. Ali, u životinjskom nastupu požude, on to nije ni osetio. Njegova teška pesnica spustila se na njenu glavu, a onda je njegova medveđa telesina pokrila njeno nago telo. Tereza se nije ni pomerila niti je izustila reč. Pred njenim očima crneo se najdublji mrak.

*

Kejn Semol je čekao i vrebao. Budući čovek neograničenog strpljenja, kada je u pitanju bio obračun revolverima, on je oduvek bio ubeđen da u tom smrtonosnom poslu samo veoma pažljiv čovek može preživeti i doživeti pravi ljudski

vek. Posle mnogobrojnih obračuna u kojima je uvek uspevao da pobedi svoje protivnike, Semol je uspeo da ostane prvi i najbolji. Ali, on nikad nije propuštao da kaže ili u najmanju ruku da pomisli da su neki od njegovih protivnika koje je srećom pobedio, bili bar isto tako brzi na revolveru kao što je bio i on. Samo, Kejnova urođena hladnokrvnost i sposobnost da zapazi najsitnije pojedinosti pomagala mu je do sada da uvek ostane pobednik.

Dok Holidej... razmišljao je o tom imenu i tih nekoliko zlokobnih samoglasnika preturao je po svom sećanju. Znao je to ime, kao kroz maglu dopiralo je do njegove svesti da je to ime dosta poznato. U svim gradovima na Divljem zapadu u kojima je proveo manje ili više vremena, dosta često je čuo da ga neko pominje. To mu nije bilo čudno. Kada je neko bio stalno u pokretu, lutao granicom od grada do grada, sudarao se sa napasnicima, nevaljalcima i raznim drugim tipovima svih vrsta, u salunima ili oko logorskih vatri, svi razgovori bez izuzetaka okretali su se pre ili posle prema ljudima koji su uz pomoć svojih revolvera uspeli da steknu neki glas i ime.

Prema tome, njegovog brata Najka nije pobedio neki totalni neznanac. Najk nije bio početnik, ali, nije bio baš ni velika klasa sa revolverom. Njegova velika greška bila je prejaka želja da se pokaže i dokaže svoju vrednost. Po Kejnovom mišljenju, Najk je bio nedovoljno mudar i oprezan čovek. Više nego jednom, Kejn je rekao svojoj sestri da je Najk od onih ljudi koji će veoma rano poći poslednjim putem do groblja. Kejn je to znao, ali, isto je tako znao da ne može ništa učiniti da to predupredi. To je bio, između ostalog, razlog što je u jednom momentu pre nekoliko godina pošao svojim putem, smatrajući da je bolje da u život uđe sam i da se sa svojim nevo-

ljama i tegobama uhvati u koštac sam bez ikakve Najkove pomoći.

Sada je stojeći u tihoj noći Kejn Semol osećao da je napet. Pre svega, mrzeo je što mora stojati u mraku, drugo, voleo je da o čoveku sa kojim se ima sukobiti zna što više ako ne sve, jer je svako zrnce takvog znanja moglo biti od koristi, moglo pomoći da čovek ostane živ, a on je u pogledu Holideja znao vrlo malo.

Sa zadnje strane saluna pojavila su se tri kauboja i galameći prešla preko širokog dvorišta do njihovih konja koji su stajali vezani ispred nastrešnice. Kejn Semol je ćutke stajao osluškujući škripanje kože na sedlima i glasan žamor njihovih pijanih glasova. Ali, tek kada je trojka prošla pored njega ne primetivši ga skrivenog u mraku, on je čuo kada je jedan od njih rekao sasvim jasno.

– Ne dajem za to ni jednog jedinog prebijenog centa. Ja sam za miran život. Volim da se izgalamim i da nešto popijem, ali, to je sve. Marlon je u gradu i koliko sam mogao da vidim neraspoložen je kao da su mu sva goveda pocrkala. I Kejn Semol je tu, takođe, a ovi u salunu kažu da je odmah čim je stupio nogom u grad izvršio već jedno ubistvo. Prema tome, što se mene tiče, prepuštam ovaj grad Grahamu i Holideju, pa neka se oni nose s njim kako znaju.

– I mi idemo s tobom, da nismo tako rekli, Đupe? – Rekao je jedan od ostale dvojice nabusitim glasom. – Prema tome zaveži gubicu, jesmo li se dogovorili?

– Ma, ja to više govorim za sebe, Rosko. Ako nekim slučajem želite da ostanete, nemojte se truditi da me ujutru stignete. Ja ću do tada biti daleko u prerijima s ostalim kaubojima i stadom.

Sva trojica su se ipak zajedno udaljili i njihovi glasovi su zamrli u noći. Kejn Semol je još izvesno vreme ostao da stoji na mestu gde je bio. On je sasvim slabo poznao Dobija Marlona, moglo bi se

reći da ga je samo jednom ili dva puta video. Sećao se da je Dobi Marlon prilično visok i snažan čovek, dosta aljkav i nemaran u ponašanju, ali, uglavnom čovek koji se plašio sopstvene senke. Jednom prilikom Marlon je preko nekih poznanika izrazio želju da se udruži s njim. Kejn Semol se prezrivo osmehnuo u pomrčini, iako ga niko nije mogao videti. Morao bi biti mnogo glup čovek pa da dozvoli Dobiju Marlonu da bude njegov saputnik u lutanjima i raznim drugim poslovima. Marlon je bio ništica, i kao takav nije trebao nikome.

Trojica kauboja odlazeći rekli su da grad prepuštaju Grahamu i Holideju. Semol je opsovao tiho. To bi moglo da znači da su se Holidej i onaj kukavni policajac udružili da mu se zajednički suprotstave. Morao je zato biti dvostruko obazriv i dvostruko sigurniji kuda ide. On je dosta mrzeo šerife u principu, ali je bio dovoljno razuman da shvati da su ljudi uglavnom raspoloženi da onome ko nosi šerifsku značku izađu u susret i, ako treba, pruže pomoć. Morao je, dakle, da ukloni najpre Grahama sa puta i to na taj način što će ga držati na oku ili sa naperenim revolverom, a ne da ga ubije. Posle toga, mogao je svršiti sa Holidejem onako kako je priželjkivao, a kada obračun bude gotov, mogao je pojahati konja i otići iz grada bez bojazni da će ceo grad poći u poteru za njim.

Po treći put te večeri Semol je izvukao revolver, proverio da li je pun i kako se vadi iz futrole, a onda ponovo oslušnuo. Iz saluna jedva da se čuo razgovor, i nije bilo one uobičajene gužve i galame na koju je bio naučio. Postavljao je sebi pitanje zašto? Dvorište sa zadnje strane saluna bilo je suviše dobro osvetljeno da bi mogao prići prozoru i proveriti šta se događa unutra.

Kejn je osetio trnce u prstima što je značilo da strpljenje počinje da ga napu-

šta. Svakako da nije mogao ostati na svom mestu cele noći. Pre ili kasnije, moraće da se pomakne. da preduzme neki korak. Ali, činilo mu se neophodnim da pre toga sazna kakav je tačno čovek Dok Holidej i da sazna šta Alek Graham ima na umu. Moglo bi se čak desiti da je Alek Graham posle smrti svog oca odjednom postao drugi čovek, da je smogao u sebi dovoljno hrabrosti da se suoči sa svakom opasnošću.

Idući za tim tokom misli, Kejn Semol je opsovao u sebi. Šta je onda, do đavola, imao da čeka tu u mraku? Neka đavo nosi Grahama i neka Dok Holidej ide u pakao! Moraće taj posao da završi što pre, najbolje smesta, a posle toga izgubiće se iz grada. Sa sobom će povesti i Terezu, da bi mu kuvala i spremala. Bez obzira što je bio lutilica, čak skitnica, u sebi je negovao jaku naviku za domaćim udobnostima i sada, posle završetka nedavnih potucanja i gutanja oblaka prašine iza stada stoke, loše hrane i tvrdog ležaja u stočarskim logorima, njeno prisustvo i nega bili bi sasvim zgodna promena. Posle svega preživljenog, želeo je da sedi negde na verandi u stolici za ljuljanje, da ga hladan povetarac miluje po licu i da mu neko s vremena na vreme prinese čašu pića ili mirišljavu cigaru.

Kejn Semol se odvojio od ograde ljut na sebe zbog suviše opreznog prilaza celom ovom poduhvatu. Sada je odjednom zaključio da za to nije bilo nikakvog razloga. Prokleti skitnica kockar, nasmejao se promuklo i uputio se brzim korakom ka zadnjim vratima saluna. Bio je odlučio da svoju nameru izvrši odmah. A onda, kada je bio ne više od desetak koraka daleko od vrata, na sporedna vrata u dvorište je izašao Hep Tonkin. Vlasnik saluna je u ruci držao veliki „stetson“ sa širokim obodom. Jedan od trojice kauboja nije imao šešir, setio se Kejn spuštajući ruku na dršku revolvera. Bacivši

pogled u dvorište iza Kejna Semola, Tonkin je nešto nezadovoljno zamumlao, a onda je bacio stari šešir daleko u dvorište. Zatim je okrenuvši se odjednom ugledao visoku siluetu nekog čoveka u senci. Lice mu se naglo zgrčilo i usta su mu ostala otvorena kao da želi nešto da kaže, ali da je ostao bez reči. – Priđi i zatvori vrata za sobom! – rekao je Kejn Semol samouvereno.

Tonkin je progutao vazduh. – Kejn! Do vraga ja...

– Ni reči da nisi rekao, mister. Samo lepo zatvori vrata i dodi ovamo. Neću ti ništa učiniti.

Tonkin je napravio nekoliko sitnih koraka kao da vuče noge i istovremeno se unezvereno osvrtao oko sebe, a onda je, videvši da mu nema nikakvog spasa niti pomoći bilo od kuda, duboko uzdahnuo. Znao je sasvim dovoljno o Kejnu Semolu da bi shvatio da bi ga svaki pogrešan pokret mogao skupo koštati.

– Naravno, Kejne, odmah dolazim – promrmeljao je tiho, dok je kloparao sa bravom pre nego što je privukao vrata i zatvorio ih iza sebe. Sto mu gromova, Kejne, pa, nas dvojica nismo nikada bili u svađi. Ja nikada nisam učinio ništa...

– Umukni, ja ovde imam reč! – rekao je Kejn Semol.

Kejn ga je dograbio za prsa i povukao ga nekoliko koraka niz dvorište u dublju pomrčinu. Tonkinovo lice bilo je bledo, ali to se nije moglo videti, a usne su mu podrhtavale kao u malog deteta kad hoće da zaplače. S mukom je pokušavao da kroz tesno grlo udahne vazduh.

Semol je gurnuo Tonkina leđima prema zidu saluna i zapitao ga. Cedio je kroz zube, a glas mu je bio strog. – Je li Holidej unutra?

Tonkin je klimnuo glavom.

– Gde se tačno nalazi? Otkuda ću znati koji je od gostiju baš on?

– On je... on stoji sam za sebe, izdvo-

jen od svih, na ovom kraju šanka. Pije lagano i izgleda zamišljeno.

– Da li me očekuje?

– Ne bih to znao da ti kažem. Pošto si već u gradu, svi smatraju da ćeš poći da potražiš Holideja. Sto mu gromova Kejne, nikada u životu nisam učinio ništa što bi moglo da te razljuti i...

– Zaveži kad ti kažem, vrag te odneo, ili ćeš me naljutiti. A kad sam ljut, onda svašta mogu da napravim. – Semol je pustio Tonkina i odmakao se korak nazad. – Opiši mi ga.

Tonkin je rukom obrisao ožnojeno čelo i lice i jezikom liznuo osušene usne. – On je dosta visok čovek. Na sebi ima elegantan kaput od sivog kariranog štofa i uzane pantalone golubije boje. Ni u kom slučaju ne možeš ga zameniti sa nekim drugim, Kejne. On je izrazita i posebna individua. Sem toga, stoji sasvim sam, jer se svi drže dalje od njega, pošto znaju da si ti u blizini.

– A šta je sa šerifom?

Hep Tonkin je odmahnuo glavom. – I on je bio unutra, ali je otišao. Njegova kći je teško pogođena starčevom smrću, pa je on otišao da bude s njom.

– Odlično, Hepe – rekao je Kejn Semol sa slabim osmehom na usnama, od čega se na barmenovom licu ukazao izraz olakšanja. – Dosta si mi pomogao. Ali, na kraju krajeva, ti si oduvek bio vrlo uslužan čovek, mada je to, možda, bilo samo zbog toga što si se suviše bojao mene i Najka. Ali, to u ovom momentu nije ni važno, ne treba biti sitničar. A sada još nešto. Ispričaj mi sve o Najkovoj smrti i pazi, nemoj propustiti da mi kažeš čistu istinu. Kako je ta došljačka hula uspela da ga pobedi?

– Prošle noći, Najk je izazvao Holideja – počeo je Tonkin nesigurno. – Ja sam bio prisutan i uveravam te da je obračun bio pošten. Taj Holidej je vrlo brz, Kejne, časne mi reči, znaš da je pakleno brz.

– To su mi već rekli – rekao je Kejn natmureno, a onda kao sasvim slučajno zamahnuo revolverom i tresnuo drškom Hepa Tonkina po glavi. Mirno je posmatrao kako Tonkin pada na zemlju, a zatim se hitrim korakom uputio ka vratima. Čvrstom rukom okrenuo je jabučicu brave i ušao u salun. Zatvorio je vrata iza sebe i mrkim pogledom crnih očiju prešao duž šanka i zadržao se na jednom usamljenom čoveku koji je stajao na suprotnom kraju. Ostali gosti nalazili su se tu i tamo po odaji, zbijeni u male gomile, ali, svi skupa uvek na priličnom rastojanju od čoveka u elegantnom odelu koji je stajao usamljen. Niko u tom trenutku nije pogledao u Kejnovom pravcu, niti je ko čuo kada je on zašao dublje u odaju. Tek nekoliko sekundi kasnije, začuo se bat njegovih koraka i rezak glasan povik.

– Holideje!

Holidej se okrenuo i pogledao čoveka u crnom odelu koji je stajao nedaleko od sporednog ulaza sa nogama malo raširenih kao usađenim u tlo i sa rukom stegnutom oko drške revolvera. Prvi Holidejev utisak bio je da je taj nepoznati čovek malo zabrinut, nesiguran u sebe i da strepi od onoga što mu predstoji. Holidej je poznavao taj osećaj. I sam ga je mnogo puta doživeo kada je morao da se suoči sa nepoznatim. A onda je video da su se tanke usne nepoznatog izvile i da je u njegovim tamnim očima plesnuo pakao mržnje.

– Semol? – rekao je Holidej mirno.

– Tačno, to sam ja, Kejn Semol, kockare. Došao sam po tebe. Pretpostavljam da znaš i zašto.

– Nije moralo tako da bude – rekao je Dok Holidej.

Semolov pogled je kao munja proleteo pored Holideja i zaustavio se na ostalima koji su šćućureni u gomilice motrili sa strane. Zatim je dodao. – Ako

se bilo ko od vas umeša, prosviraću mu metak kroz srce isto kao što ću učiniti sa Holidejem. To je obećanje svakome ko želi da bude budala.

Dok Holidej je učinio korak dalje od šanka i izvadivši smirenim pokretom čistu maramicu iz svog džepa na sakou pažljivo obrisao ruke kao da ne primećuje čoveka koji je stajao ispred njega spreman da poseje smrt. Zatim je laktom desne ruke otkrilio sako i oslobodio revolver koji mu je visio u futroli od crne zmijske kože, sve vreme mereći Kejna Semola očima iz kojih su izbijali mir i ravnodušnost.

– Ponovo vam kažem Semole, ovo ne mora tako da bude kao što ste naumili. Vaš brat je dobio samo ono što je tražio.

– Može biti da je tako, Holideje. Može biti da je samo dobio to što je tražio kako si rekao. Ali, to više nije važno... ja sada tražim nešto od tebe, a ne on. Udalji se od šanka. Kreni lagano i dobro pazi kuda stavljaš ruku. Mogu lako da se obračunam s tobom i najviše bih voleo da to bude časno i pošteno, ali časna reč ako pokušaš da me na neki način izigraš ili iznenadiš ja ću te bez trunke razmišljanja ustreliti.

– Biću pažljiv – rekao je Holidej bez uzbuđivanja. Očigledno da mu dolazak Kejna Semola nije pokvario raspoloženje. Na neki način. Dok je želeo da sve prođe u miru, ali, ni pomisao na obračun nije mu bila strana. – Obično nemam nameru da budem nepromišljen kada me neko drži na oku. Ali i ja moram da motrim na vas. Vidite, priznaćete da ne mogu mnogo verovati čoveku koji je ustrelio jednog starca koji je jedva mogao da se kreće.

Na Kejnovom licu ukazao se izraz ljutine. – Vrag ga odneo! Sam je tražio to što je dobio! Ta stara budala Graham uvek je radio ono što mu nije posao i nije prestajao da izaziva sudbinu. Uvek kad

bi me video, drao se na mene i vređao me kao lud. Ovaj put je preterao i potegao oružje na mene.

– To što pričate niko ne može da posvedoči – rekao je Holidej mirno. Dok je to govorio, laganim koracima udaljio se od šanka pazeći sve vreme da desnu ruku drži što dalje od revolvera.

Semol je stajao mirno, nogu čvrsto ukopanih u drveni pod, besno stisnutih vilica, žmireći crnim očima upravljenim na Holideja. Hladnokrvnost lepog pustolova očigledno da ga je malo zabrinjavala. U glavi mu se neprestano vrzmala pomisao da je u obračunu nadmašio Najka. Prema tome, morao je biti brz, davolski brz na potezanju revolvera. Ali, da li je bio dovoljno brz? To Kejn Semol nije znao i predstojalo mu je da proveriti.

U tom trenutku leptirasta vrata su se širom otvorila i u odaju je odlučnim korakom sa revolverom u ruci stupio Alek Graham. Vrata su se još uvek škripeći ljuljala kada je Semolov pogled ošinuo u šerifovom pravcu. Semolovo levo rame se jedva primetno spustilo naniže.

– Stoj dalje i ne mešaj se šerife! – promumlao je.

Alek Graham je zastao kao ukopan i lice mu je odjednom pobledelo od ljutine. On je čvrstim korakom došao pravo do šanka s uperenim revolverom u ruci.

– Ti si ubio mog oca? – zapitao je Kejn Semola, ali, to pitanje imalo je više prizvuk tvrdnje nego nedoumice.

– Naravno šerife, ali, to što je dobio, sam je tražio. Ja u ovom gradu nikome nisam učinio ništa nažao i niko meni nije ništa skrivio, a ta stara budala potegla je puškom na mene. Misliš li da je trebalo da dozvolim jednom izlapelom hvalisavnom starom jarcu da me bez ikakvog razloga smanji za glavu?

– Tata je imao neke svoje razloge, to je sigurno – rekao je Alek Graham. – A ja opet imam svoje.

Kejnovе usne su se zategle u prezriv osmeh. – Ti imaš neke svoje razloge je li tako, šerifčiću? Pa dobro, to je još jedna greška koju si napravio. Kada se osvrnem unazad, dolazim do zaključka da je ceo tvoj život jedan niz velikih grešaka, a prava od svih je to što si se uopšte rodio. Takvu grešku neko kao ti ne bi smeo sebi da dozvoli. Druga velika greška bila ti je što si prihvatio da na košulju prikažiš tu značku. Značka pristaje ljudima druge vrste, a ne takvima kao što si ti. Ti si jedan običan bedan šerifčić, od glave do pete kukavan i jadan. I zato se gubi odavde dok još imaš vremena i dok mi nisi suviše dosadio da te pošljem u pakao.

– Hapsim te i zadržacu te u zatvoru do suđenja, Semole – rekao je Alek Graham i pošao prema njemu. Prisutni su nehotice ustuknuli nekoliko koraka nazad i u salunu je zavladała mrtva tišina. Kejn Semol je neprimetno nakrivio glavu na jednu stranu i gledajući šerifa podsmehljivo svojim crnim očima obratio se Holideju.

– Ne mešaj se u ovu stvar, Holideje. Kasnije ću se vratiti na tebe a za sada...

Njegove reči presekao je prasak revolverskog hica. Tane iz revolvera Aleka Grahama zviznulo je sasvim blizu pored Semolove glave i on je ustuknuo i skočio u stranu. A onda je Semolov pištolj poleteo iz futrole i poskočio u njegovoj ruci. Na grmljavinu drugog hica Alek Graham se zateturao s okruglom rupom od taneta u ramenu. Dok Holidej je samo stisnuo vilice i mahinalno spustio ruku na dršku pištolja. Ali bilo je već kasno da nešto spreči.

Prošlo je sasvim kratko vreme, možda nekoliko sekundi pre nego što je prste zgrčene oko drške revolvera opustio i ruku pustio niz telo. Ugloj oka video je Aleka Grahama koji se od bola uvijao na podu i došao je do zaključka da mu u

ovom trenutku ne predstoji ništa drugo nego da se ne meša. Sudbina kojoj je hteo da izbegne neumitno se približavala i on je prestao da se opire toku događaja.

– Okej, Semole, sada je red na nas. Kad budete hteli, vi recite – dodao je smirenim glasom.

Ali, Kejn Semol je i dalje držao napečen revolver. I ako je pažljivo motrio Holideja, njegovom budnom oku nije izmakao ni Grahamov pokret koji je pokušao da ustane i nanišani revolverom na uljeza. Bez razmišljanja, Kejn Semol je uputio jedno tane u njegovu podlakticu. Revolver je ispao iz šerifove ruke i otklizio preko uljem namazanog poda sve do šanka, gde je udario o drvenu prepreku i ostao da leži na podu. Holidej se trgao i plima ljutine nabujala je u njemu. Ali, bio je nemoćan. Kejn Semol ga je držao na oku i svaki pokušaj protiv zapetog revolvera mogao mu je doneti samo smrt. Shvatio je tada da na ovom svetu neće biti mesta za njih obojicu. Ili on ili Kejn Semol moraće da nestanu.

VIII

Ouli Manuel se s mukom uspravio na podu i obuhvatio glavu rukama. Napor koji je učinio da se uspravi izazvao je u celom njegovom telu strahovit bol. Napregao je snagu i stenjući ustao. Posle toga dugo vremena je stajao naslonjen na zid nesposoban da se pokrene, a sve stvari oko njega kao i zidovi odaje koji su ga okružili izgledali su mu samo kao nejasne senke.

Sem lakog šuma povetarca koji je dopirao kroz otvorena vrata iza njega, u sobi se ništa drugo nije čulo. Ouli je stisnuo zube i slabo jeknuo, jer je od toga stiska u vilicama osetio oštar bol. Stajao je tako naslonjen na zid sa jednom ru-

kom pritisnutom na glavu a drugom na rebra koja su ga bolela kao ubodi noža. Oslonio se sasvim na zid u strahu da će ga noge izdati i da će se srušiti na pod.

Prošlo je punih nekoliko minuta pre nego što je izubijanim grudima mogao da udahne dovoljno vazduha. Izmaglica pred njegovim očima polako se digla i predmeti u sobi lagano su počeli primiti svoj normalan izgled. Lagano je pogledom obuhvatio celu odaju i pokušao da se seti šta se desilo.

A onda je ugledao Terezino telo opruženo na divanu. Devojka je ležala raširenih ruku kao raspeta, a kosa joj je visila preko ivice ležaja. Bila je bleđa u licu kao smrt, a na ramenima, grudima i trbuhu videli su se tragovi nasilja. Od tog prizora Menuelu je zastao dah i on je istog trenutka potpuno zaboravio na svoj bol. Vukući noge prišao je do devojke, kleknuo pored nje i opipao joj puls. U prvom momentu njegovi drhtavi prsti nisu osetili otkucaje i njega je uhvatio strah da je devojka mrtva, ali je trenutak kasnije pod prstom napipao sasvim slabšne otkucaje. Devojka je ipak bila živa.

Osvrnuo se po sobi i na jednoj polici ugledao čebe. S naporom je digao ruku da ga dohvati i njime pokrio devojčino nago telo.

Ouli Menuel je klonuo pored tela mlade devojke i očajnički pokušao da je povrati svesti. Trljao joj je lice i ruke i očajničkim pogledom pogledao po sobi ne bi li negde našao vode. Ali, vode nigde nije bilo. Nije mogao otići tek tako, pre nego što bude siguran koliko je teško povređena. Ali, izgledalo je da su tu njegove sposobnosti nemoćne i da će morati da pozove nekoga u pomoć.

Pošto su njegovi naponi da devojku vrati svesti ostali bezuspešni, on je pohitao do ulaznih vrata i pogledao napolje. Svetlosti na ulici još uvek su gorele. U

salunu svetiljke su takođe gorele, a žuta svetlost petrolejki osvetljavala je niz kornja vezanih za privezište. Prema tome, u salunu Hepa Tonkina još je sve bilo u toku, što je značilo da nije mnogo vremena prošlo od kako je završen mučni događaj.

Ouli se vratio do divana na kome je devojka ležala i malo bolje je pokrio čebetom. Zatim je šepajući pošao prema vratima u želji da što pre napusti ovo mesto. Niko neće moći da ga optuži da je on možda uzročnik devojčinog stanja, da je možda on napao. Ouli je bio suviše star i takve stvari više mu nisu padale na pamet. Znao je sem toga da će mu veoma lako poverovati u priču o Marlonu, jer je Marlon i ranije ne samo pokazivao svoje pretenzije prema Terezi, već je i prema drugim ženama znao da bude neumesan i grub.

Nalazio se već negde na polovini dvorišta kada je odjeknuo prvi pucanj. Ouli je zastao. Oko njega svuda je vladala gusta tama neprozirna kao testo. Odjeknuo je i drugi pucanj, a zatim je nastala duboka tišina.

Ouli Menuel je odjednom šepajući potrčao. Izbio je na glavnu ulicu i žurno, koliko je to mogao, uputio se ka salunu. Bio je na nekih petnaestak metara daleko od ulaznih leptirastih vrata, kada je ugledao Dobija Marlona naslonjenog na zid saluna sa revolverom u ruci, kako zuri kroz prozor u unutrašnjost odaje. Ouli se nije zaustavio. Bez oružja, on je bio nemoćan, nije mogao ništa da preduzme protiv siledžije kakav je bio Dobi Marlon. Ali, u gradu je bilo ljudi koji su to mogli.

Ouli je kao oluja skočio kroz leptirasta vrata u salun i ugledao Doka Holideja i Kejna Semola koji su stajali jedan naspram drugog u očekivanju da jedan od njih potegne revolver i počne obračun. Video je, takođe, letimičnim pogle-

dom Aleka Grahama koji je ležao na podu i dvadesetak drugih ljudi koji su ćutke, ozbiljnih lica posmatrali scenu.

Ouli se zaustavio u mestu čim je ušao u salun. – Stojte! – Povikao je i pokazao prstom u pravcu prozora. – Marlon je tamo napolju pored prozora. Napastvovao je i teško povredio tvoju sestru, Semole.

Stojeći lako nagnut napred, tela zgrčenog za akciju, Kejn Semol je letimično pogledao u Menuelovom pravcu. – Šta treba to da znači, starče?

– Ovog trenutka dolazim iz tvoje kuće, Semole. Tamo leži tvoja sestra napastvovana i bez svesti. Video sam da je to učinio Dobi Marlon, a on je u ovom trenutku tu napolju ispred saluna.

Lice Kejna Semola posivelo je od ljutine. – Lažeš starče, lažeš kao i svi ostali u ovom gradu. Svi vi želite da Holideja ostavim na miru. Eto, to je vaš cilj, ali, taj cilj nećete postići.

– Ne! – povikao je Ouli Menuel. – Pogledaj i sam i uveri se. Eno tamo na prozoru!

Pružio je prst prema prozoru i u tom momentu staklo je prsnulo u hiljadu komada. Revolver je grmnuo četiri puta. Dok Holidej je osetio da je jedno tane svirnulo kroz naramenicu njegovog sakoa. Drugi metak zagrebao mu je kožu na vratu. On se hitro okrenuo, zaboravljajući potpuno na Kejna Semola. Verovao je starom Menuelu bez pogovora. Starac nije imao nikakvog razloga da laže.

Kejn Semol je grozno zamumlao, okrenuo se prema prozoru i ispalio hitac iz pištolja. Istog trenutka, treći kuršum koji je doleteo spolja pogodio ga je u grudi i od udara on se zaneo. Drugo tane pogodilo ga je u kičmu još dok se teturao od udara prvog metka. Iz grla mu se oteo prigušeni bolan jauk.

Krupnim koracima Dok Holidej je potrčao prema izlazu saluna. Kada je sti-

gao do trotoara ispred zgrade, niz ulicu je u punom trku bežao jedan konj sa konjanikom na sedlu. Jahač je ležao priljubljen uz vrat životinje i svom snagom mamuzao konja. Holidej je ispraznio ceo magacin svog revolvera za konjanikom koji je već nestajao u mraku, ali, nije bio siguran da li je neki od njegovih hitaca pogodio cilj. Konj je nastavio trk i pošto je tutnjeći kopitama skrenuo u sporednu ulicu, uputio se prema travnoj preriji koja se prostirala iza poslednjih kuća grada.

Dok Holidej je hitrim korakom prišao konjima vezanim za privezište, već je bio odvezao jednog, s namerom da ga pojaše i pođe u poteru kada mu je pritrčao Ouli Menuel.

– Ne, Holideje! Nema nikakvog smisla da sada pođete za njim. Biće dovoljno da sačekamo jutro, a to je već dosta blizu. Zemljište je meko od nedavnih kiša. Pri dnevnoj svetlosti, lako ćete naći njegov trag.

Holidej se okrenuo prema starom sa zamišljenim izrazom lica. To je i sam znao, ali u želji da mu zločinac ne izmakne, za trenutak je zaboravio na tu okolnost. Starčevo iskustvo dobro mu je došlo i on je ponovo vezao konja.

– U svakom slučaju, potrebno je da se vratite u salun – rekao je Menuel. – Tamo se događa nešto iz čega se može izroditi krvoproliće. Semol drži na oku sa revolverom u ruci sve goste koji se nalaze u salunu. Teško je ranjen, toliko teško da čak nije ni svestan šta radi. Kažem vam, pobiće sve koji mu se nađu na dohvatu.

Dok Holidej je pogledao prema leptirastim vratima, uklonio je rukom Menuela s puta i ušao unutra. Kada je ušao u odaju sa praznim revolverom u spuštеноj ruci, ugledao je Kejna Semola oslo-njenog na zid sa revolverom uperenim u njega.

Ne obazirući se na pretnju, Holidej se laganim korakom uputio ka njemu. Na malom rastojanju od ranjenika, Dok Holidej se zaustavio i rekao:

– Ono što je Menuel rekao za vašu sestru, verovatno da je tačno. Marlon je to dokazao time što je pucao na nas i što je posle toga pobjegao. A ova druga stvar, između mene i vas, ne bi smela da se nastavi dok ste u takvom stanju. Vama je potreban lekar, čoveče, inače, ćete pasti mrtav i bez mog metka. U svakom slučaju, nije nimalo herojski obračunati se sa jednim ranjenikom.

Kejn je pokušao da se odvoji od zida i osloni na svoje noge, ali je istog trenutka posrnuo. Nije imao dovoljno snage.

– Imaš li nameru da odgovoriš na moj izazov, Holideje? – Zapitao je promuklim glasom. – Imaš li dovoljno hrabrosti za to?

– Imam dovoljno hrabrosti, Semole – rekao je Dok Holidej mirno. – Ali, kao što sam vam već rekao, vi u ovom trenutku niste dorasli da mi budete protivnik. U takvom stanju sigurno mi niste ravnopravni. Vidite da vam ruke vise i da jedva držite revolver.

Kejn je nešto tiho opsovao kroz stisnute zube, ali je levom rukom prihvatio desnu, da bi se na taj način pomogao da drži revolver pravo naciľjan.

– Ja sam dorastao takvom kockarčiću i žutokljunciću kao što si ti u svako doba i u svakom stanju.

– Dobro, kako god hoćete. Ali, vi niste u stanju za ovakav obračun, Semole – rekao je Holidej. – Ja nikako ne bih želeo da se naš obračun odigra ovako. Za dan ili dva, kad budete malo jači, ja ću još uvek biti tu. Nameravam da ostanem u gradu neko vreme i postaraću se da budete izvedeni na odgovornost za smrt starog Hardija Grahama.

Kejnovе usne su se zategle prema ušima i otkrile bele jake zube nalik na vuč-

je. – To ćemo još videti! – Zatim je njegova desna ruka poletela naniže. Ali, to nije bio uobičajeni potez rutinskog revolveraša, nije bio pokret koji oko ne može da prati. A kada su njegovi prsti obuhvatili dršku revolvera, taj stisak nije bio čvrst, već mlitav i skoro bezvoljan.

No, pre nego što je drhtavom rukom izvukao revolver, zaljuljao se kao da je izgubio ravnotežu i posrnuo napred. Glasno je izustio kletvu i pružio ruku kao da želi da se za nešto prihvati, da zgrabi nešto što bi mu pomoglo da se održi na nogama. Ali, pred njim nije bilo ničega. Pao je licem na zemlju i sem prigušenog tupog udara tela, začulo se njegovo prigušeno stenjanje. Pošto se nije više pomerio, Dok Holidej je opreznim korakom pošao prema njemu. Sada, kad je Semol ležao licem okrenut podu, mogao je da vidi veliku tamnu mrlju na njegovoj košulji i malu rupicu na mestu kuda je tane izašlo iz njegovih leđa. Cela košulja i pantalone oko pojasa bile su natopljene krvlju. Od takvog prizora skoro svakom čoveku od onih koji su se tu nalazili zastao je dah.

Onda je Dok Holidej prišao Semolu i okrenuo ga na leđa. Zagledao se u njegove ustakljene crne oči i u njima pročitao da smrt revolveraša nije više daleko. Uzeo ga je ispod obe miške i lagano ga dovukao do zida i postavio ga u sedeći položaj. U tom trenutku, Kejn Semol je otvorio oči i pogledao ga.

Videći Holideja pored sebe, mladi revolveraš je zaustio da nešto kaže, ali se zakašľjao i nekoliko kapljica krvi orosilo mu je usne. Hrapavim krkljajućim glasom rekao je – Ja bih te sigurno pobedio, Holideje. Vrag te odneo, ti to znaš!

– Možda – rekao je Holidej.

– Bih... bih, neka te vrag nosi! Nikakav smrdľjivi skitnica i kicoš kao što si ti, nikada ne bi mogao... – telo Kejna Semola se zgrčilo od nastupa kašľja i Holi-

dej ga je pridržao da ne klizne pored zida na pod. Kada se kašalj malo umirio, Kejn Semol je ostao da sedi dišući ubrzano. Crnim očima koje već nisu jasno videle svet oko sebe, preleteo je po licima prisutnih, najzad se zadržao na nekoj tački u daljini. Život je sve većom brzinom napuštao njegovo telo.

– Dovedite ovamo Menuela – rekao je promuklo jedva dišući.

Čuvši da ga Semol poziva, Menuel je prišao bliže i kleknuo pored njega. Kejn je dograbio Menuelovu ruku, privukao ga bliže i rekao. – Jesi li siguran za ono što si rekao o onom nitkovu Marlonu, Menuele?

– Siguran sam, kako da ne, mister Semole.

– Mister? – Ponovio je Kejn Semol kao da proverava da li je dobro čuo i slab osmeh zaigrao mu je na ivici usana. – Jesi li čuo ovo, Holideje? – On me je oslovio sa mister. Prvi put u mom životu čuo sam da me neko tako oslovljava.

– Sa puno razloga – rekao je Holidej.

Oči Kejna Semola ponovo su se sklopile od bola i disanje mu je postalo brže i napornije. – Šta si ti hteo da kažeš, Holideje?

– Niko nikada neće znati ko bi od nas dvojice bio brži i ko bi pobedio da smo se obračunali – rekao je Holidej. – Ali, svako ko je danas bio ovde, sećaće se toga da ste vi imali prilike da me smaknete, ali da to niste učinili. Prema tome, vi ste častan, hrabar čovek, a ne mučki ubica.

Kejn Semol je pogledao preko Holidejevog ramena na gomilu okupljenih posmatrača koji su bez reči i bezizraznih lica stajali i posmatrali.

– Misliš da će tako biti, zar ne Holideje?

– Sigurno će biti tako, Semole.

Kejn Semol se slabo osmehnulo, zatim je još jedanput duboko uzdahnuo i

čvršće, koliko mu je to snaga na izmaku dozvoljavala, stisnuo Menuelovu ruku. – Kažeš da si video kada je Marlon napastvovao moju sestru i povredio je. Siguran si da nisi pogrešio?

Ouli Menuel je potvrdno klimnuo glavom. – Bio sam tamo u vašoj kući u tom trenutku i pokušavao sam da ga sprečim. Međutim, nisam u tome uspeo, jer kao što znaš on je jak kao medved.

Kejn je pažljivo pogledao starog ključara u lice i posle izvesnog vremena klimnuo je glavom. – Zahvalan sam ti na tome, starče, zaista sam ti mnogo zahvalan, bez ozbira što nisi uspeo da je spaseš. – Zatim je skrenuo pogled na Holideja. Niz lice su mu se slivale kapljice znoja.

– Holideje... onaj nitkov Marlon... ti ćeš se obračunati s njim, je li? Obračunaćeš se s njim za Terezu i za mene. Prosviraćeš njegovo lupeško srce, a onda ćeš ga ostaviti da ga lešinari raskomadjaju. Hoćeš li to da učiniš?

Dok Holidej je izdržao Kejn Semolov pogled. Već je bio odlučio šta će učiniti sa Dobijem Marlonom. Taj nitkov bio ga je previše zadužio i nije mogao olako proći. Molba Kejna Semola da nitkova kazni nije ništa više da doda onome što je već bio odlučio.

– Znae da ću to učiniti, Semole! – ipak je rekao.

Kejn Semol se osmehnulo jedva primetno. – Da, znam. Čudna stvar Holideje, pala mi je na pamet. Ti i ja. Razlikujemo se u mnogo čemu, ali ipak... pod nekim drugim okolnostima, možda bismo se dosta dobro složili, možda bismo čak mogli biti i prijatelji... možda bismo zajedno jahali, išli u pustolovine i čak se provodili zajedno.

Dok Holidej je ćutao. Nije hteo da smrtniku ruši njegove poslednje iluzije. Istina, pod drugim okolnostima Kejn Semol možda ne bi bio tako zao kao što se

činilo da jeste. Osetio je u jednom trenutku da žali Kejna. Kada je pogledao revolveraša u lice, zapazio je da onaj slabaški osmeh nestaje sa njegovih usana. Život u njemu se gasio i dolazila je smrt. Onda je Kejn Semol kliznuo na stranu niz zid i Holidej ga je prihvatio i lagano spustio na pod.

Dok Holidej se uspravio i osvrnuvši se oko sebe pogledao lica prisutnih. U tom trenutku, na sporedan ulaz iz dvorišta, lica umrljanog krvlju, posrćući, ušao je Hep Tonkin. Kada je ugledao Holideja i opruženo telo Kejna Semola, on je zastao. – Znači, uspeli ste da ga sredite, je li tako Holideje? – rekao je uzbuđeno. – To je mnogo dobro. Zaista je to izvršno.

Holidej nije obratio pažnju na njegove reči i ćutke je prešao preko odaje do mesta gde je na podu ležao Alek Graham. Pogledao je šerifovu ranu i obratio se Tonkinu: – Pobrinite se da šerif bude prebačen kod lekara. Ostaće u životu. – Zatim je izašao kroz leptirasta vrata na glavnu ulicu i tamo, na drugoj strani na verandi, ugledao Džoj Graham lica posivelog od brige i uzbuđenja.

Holidej je prešao preko ulice, zastao pored ograde dvorišta i rekao joj. – Vaš otac je ranjen, ali rana nije teška. Ne treba da brinete, preživeće.

Džoj je sletela niz stepenice i potrčala preko dvorišta. Ali je odjednom zastala.

– I vi ste povređeni! – rekla je.

Holidej se pipnuo rukom po vratu i primetio da su mu vrat i košulja malo krvavi. Ali, krvarenje je već bilo prestalo. – Sa mnom će biti sve u redu – rekao je.

– Uđite u 1. ću mister Holideje – pozvala ga je Džoj. – Sve šta vam treba, naći ćete u zadnjoj sobi. Ja ću se vratiti što pre budem mogla.

Dok Holidej je ispratio pogledom, a zatim je otvorio vratnice i ušao u dvorište. Stigavši do verande, otvorio je vrata kuće i ušao unutra. U odaji u koju je

ušao na stolu je video lepo opranu i savijenu svoju maramicu. Uzeo je i zamišljeno pogledao svoje inicijale. Podsećali su ga na jedan od njegovih ranijih doživljaja.

Holidej je zatim prešao u drugu odaju. Ostavio je svoj sako na stolicu, zatim skinuo košulju i nasuvši malo vode u lavor na umivaoniku, pažljivo oprao tačnice usirene krvi sa svog vrata. Ranica nije bila ništa veća od obične ogrebotine. Osušio je vrat čistim ubrusom, a onda se laganim korakom uputio do stolice koja se nalazila u uglu sobe. Sa tog mesta mogao je videti zadnje dvorište i dalje iza njega podnožje planina i puteve koji su vodili u svim pravcima preko te granice divljine. Puteve koji, što se njega tiče, nisu vodili nikuda.

Opustio se u stolici i sklopio oči. Sutra rano sa prvim tračkom svetlosti na istoku, poći će u poteru za Dobijem Marlonom. Stići će Marlona i obračunati se s njim za ono što je učinio devojci i Kejnu Semolu. Posle toga, biće opet slobodan da izabere kojim će putem poći. Neće imati nikakvih obaveza i moći će da ide kuda želi. Osmehnuo se, ali u tom osmehu nije bilo prave radosti kada je shvatio koliko je malo vremena prošlo od kako je dojahao u glavnu ulicu grada i od kako je došao u sukob sa Najkom Semolom. Sada je Najk bio mrtav. Isto tako mrtvi su bili Hardi Graham i Kejn Semol. Alek Graham je bio ranjen, Ouli Menuel je zadobio slomljenu vilicu i možda još nekoliko slomljenih rebara, a Tereza Semol bila je napastvovana i teško povređena. Rezultat tih događaja, koji su trajali samo nekoliko časova, bio je zaista porazan.

Kada se pola časa kasnije Džoj Graham vratila u kuću, Dok Holidej je nije čuo. Nije je čuo niti se okrenuo ni kada je ona prebacila čebe preko njega i kada mu je namestila jastuk ispod glave. Za-

valjen u stolicu za ljuljanje, on je čvrsto spavao. Nije je čuo niti se probudio niti kada je stala ispred njega lica ozbiljnog i zabrinutog, ali i radoznalog. Gledala ga je tako kratko vreme a onda je otišla u svoju sobu, svukla se i legla. Još dugo posle toga ostala je budna, gledajući zamišljeno u tavanicu.

IX

Pošto je bio završio sa čišćenjem zatvora, što je bio jedan od njegovih svakodnevnih poslova, Ouli Menuel je izašao na drveni trotoar i stao tamo, posmatrajući grad u kome su se za tako kratko vreme desili vrlo krupni i značajni događaji. Bio je to miran grad, rekao je on sebi, uprkos svemu što se desilo u njemu. Zaista je bila šteta što je stari Hardi Graham na tako glup način izgubio život, ali je Ouli zaključio da je za Aleka Grahama možda čak i bolje što se to desilo. Alek će od sada biti u mogućnosti da misli sam za sebe, svojom glavom.

Mahnuo je mahinalno nekoliko puta svojom starom metlom po trotoaru, više iz navike nego što je trebalo stvarno po čistiti daske i već se spremao da uđe u zatvorsku zgradu, kada je dalje, niže niz ulicu, ugledao Doka Holideja na njegovom snažnom rasnom pastuvu. Konj je ostavljao dobar utisak, kao da mu se pre nekoliko dana ništa nije desilo i pokreti su mu bili čili i živahni. Menuel je naslonio metlu na zid zatvora i vukući noge prišao do ivice trotoara. Holidej je zategao uzde i zaustavio se za kratko ispred starog čoveka, a njegova senka izdužena na suncu koje mu je sijalo u leđa sasvim je zaklonila mršavog Menuela.

– Gde bih mogao da potražim Marlona, starče? – zapitao je Holidej. Na njegovom licu nije bilo ni traga napetosti, a

glas mu je bio tiši i mirniji nego što ga je Menuel ikada čuo.

– Koliko mi se čini, Marlon bi trebalo da je otišao prema zapadu. On živi i radi u ovim krajevima dosta dugo vremena i mislim da ga u okolini dobro poznaju. Pijančio je i pravio izgrede širom pokrajine, tako da nema nijednog poštenog čoveka u krugu od trideset milja da ga ne poznaje. Ali, zapadno odavde, to je već nešto drugo.

– Ima li nekih bliskih prijatelja? – zapitao je Holidej.

Menuel je slegnuo ramenima. – Družio se sa nekim kaubojima sa ranča na kome je radio. Ne znam da je imao drugih prijatelja. Oni, njih trojica ili četvorica dolazili su u grad zajedno i zajedno ispijali viski u salunu, kockali se i izvodili razne druge budalaštine. Teško bi bilo reći u takvoj jednoj grupi ko je kome prijatelj a ko se samo priključio da bi pravio što veću gužvu.

– Mislite li da se ne bi pokušao da sakrije kod tih prijatelja? – zapitao je Holidej.

Ouli Menuel je izvesno vreme razmišljao. Zatim je ponovo slegnuo ramenima. – To je teško reći. On je sada očajnik, preplašen od glave do pete i neće birati sredstva ni način da se sakrije. Prema tome, moguće je da će pokušati i da se sakrije kod ljudi koje zna, ali, nije izvesno da će ga oni prihvatiti.

Holidej je ćutke klimnuo glavom. Dosta je poznavao psihu čoveka koji beži od smrti i ovo što je Ouli Menuel rekao, bilo je sasvim verovatno.

Dok Holidej je pogledao u pravcu zapada, gde je horizont poigravao u izmaglici. – Zamolio bih vas jednu stvar, stari. Recite Grahamu da sam otišao da gonim Marlona – rekao je mirno, a onda poterao svog konja da pusti kas.

Menuel je povikao za njim. – Pazite se dobro, Holideje. Kao i sve kukavice,

Marlon je čovek koji se neće libiti da vam opali metak u leđa. Neće vam dozvoliti da mu pridete blizu, a još manje će se izložiti opasnosti da se sa vama ogleda u časnom obračunu, ako to ikako bude mogao da izbegne.

– Priredite Kejnu Semolu pristojan pogreb – odvratio mu je Dok Holidej i šakom pljesnuo svog konja po vratu. Na njegov dodir, snažni pastuv je odgovorio trkom, i uskoro je tutnjeći izjurio iz grada.

Ouli Manuel je ostao da stoji sam na ulici, šešira zabačenog nazad na potiljak, u sakou koji je, pre nego što ga je od nekoga dobio, bio vlasništvo mnogo šireg čoveka i čiji su krajevi lepršali pod naletima slabog povetarca. Smešio se u sebi, a taj njegov osmeh izražavao se i na licu. Bio je zadovoljan sobom. Za jednog starog i već otpisanog čoveka, on je iz ove prilično mučne situacije izašao sasvim srećno, čak bolje nego što se mogao nadati. Posmatrao je Holideja sve dok u daljini nije postao vidljiv kao sitna tačka, a onda se okrenuo i ušao u zatvorsku zgradu. Alek Graham sedeo je na ležaju u ćeliji. – Je li to bio Holidej? – zapitao je.

– Da. Otišao je za Marlonom – objasnio mu je Manuel.

Graham je pokušao da ustane, ali ga je navala bola, prouzrokovanog pokretom, naterala da se vrati u svoj dotadašnji položaj.

– Kako ja vidim ovu stvar – rekao je Manuel – ovo je najbolji ishod kakav se samo zamisliti može. Zagledao se u pod i nastavio više za sebe. – Ne bih voleo da se sada nađem u koži Dobija Marlona. Čini mi se da će mu se prerija na granici učiniti manja od običnog ograđenog prostora za stoku, kada mu se za repom nađe čovek kao što je Dok Holidej.

Rekavši to, Manuel je izašao na zadnja vrata u dvorište, ostavljajući Aleka

Grahama da gleda za njim i mrmlja sebi u bradu izraze nezadovoljstva.

*

Li Skelon je prepoznao Doka Holideja pre nego što je ovaj izbio na čistinu ispred ranč kuće. Holidej je pogledao prema dvojici kauboja koji su u tom trenutku sedlali svoje konje. Nijedan od njih nije ništa progovorio, ali po izrazu Holidejevog lica obojica su zaključili da se desilo nešto neprijatno.

– Ostani tu gde si – promrmljao je Skelon svom prijatelju. – Ja ću videti šta želi.

Bacio se konju na leđa i poteravši ga preko čistine zaustavio se na nekoliko metara ispred Holideja. Holidej ga je hladno odmerio pogledom.

– Tražim Dobija Marlona – rekao je.

Skelon je samo klimnuo glavom potvrđujući da je razumeo. – Računao sam da će već neko doći da ga potraži. Pre ili posle, to se moralo desiti. Šta je učinio?

Dok Holidej ga je pogledao. – Zar ne znaš?

Skelon je ćutke odmahnuo glavom.

– Silovao je Terezu Semol – rekao je Dok Holidej – a to je u svim gradovima na Dalekom zapadu dovoljan razlog za vešanje.

Skelon je nešto tiho opsovao i mahnuo rukom svom prijatelju da priđe. U međuvremenu, njemu se bio pridružio još jedan kaubojski i Skelon ih je predstavio Doku kao Toma Filda i Stena Pitvela, kauboje koji su napustili Dobija Marlona one večeri kada je prvi put pokušao da napastvuje Terezu Semol.

– Mister Holidej traži Marlona – rekao je Skelon. – Zna li vi nešto gde bi ga mogao naći?

Kaubojski su nekoliko trenutaka ćutali, a onda je Tom Fild rekao bojažljivim glasom. – Gde bi mogao poći na drugu

stranu ako ne pravo na zapad, Li. Sigurno da je pošao prema reci, računajući da kad je jednom pređe, više niko neće moći da ga stigne.

– Ali, reka je sada jako nabujala – primetio je Skelon. – Kiše su padale često u toku poslednjih meseci. Treba da prođe dosta dugo vremena pre nego što nivo vode opadne i otkrije mesta pogodna za prelaz.

Dok Holidej je pogledao u pravcu u kojem su mu kauboji pokazali i u daljini ugledao izdignute vrhove planina. – Koliko daleko su planine? – upitao je.

– Skoro dva dana jahanja, a ako se konj ne štedi, onda se do podnožja može stići za dan i po – rekao mu je Skelon. – Znači, tako kažete, silovao je devojkicu?

– Da, baš to, nema nikakve sumnje da je to on učinio. Ima svedoka koji su ga videli.

Skelon je ponovo pogledao Filda i Petvela, a onda se obratio Holideju. – Možete li da pričate malo dok spakujemo nešto hrane, Holideje? Mi se osećamo na neki način umešani u sve to, i ne bismo želeli da senka tog zločina padne na nas. Zato bismo vam pomogli da ga nađete. Može biti da Tereza Semol nije anđeo, ali, nikako nije zaslužila to što joj je Dobi učinio, to je sasvim sigurno. Ako pričate samo nekoliko minuta, dobićete u nama pomoć koja vam neće biti na odmet.

– Nemam vremena za čekanje – rekao je Holidej i poterao svog konja pored njih. Nije hteo da trojici kauboja kaže da ne želi njihovo društvo. Naizgled, njih trojica su ostavljali utisak poštenih ljudi, ali on je iznad svega bio usamljenik, čovek koji je svoje račune likvidirao uvek sam.

Bio je odmakao samo nekoliko metara, kada je Skelon povikao za njim.

– Ako ne poznajete dobro kraj u koji ste se uputili, Holideje, najverovatnije

da ga nećete naći. Reka teče sa planine kroz jedan dubok klanac. Kada je sezona kiša, kao ovih poslednjih meseci, vodene bujice lako mogu blokirati puteve i čoveku koji ne poznaje predeo onemogućiti da se krene ni napred ni nazad. Morali biste zato da krenete desno, pravo do kraja planine, pa tek onda da se uputite preko. Jedino tim putem...

Holidej je nastavio da jaše ne pokazujući da li sluša ili ne sluša ono što mu je Skerlon govorio. Pre nego što su trojica kauboja mogli da se odluče da li da pođu za čovekom koji odbija njihovu pomoć, Holidej je bio već daleko zamakao u preriju.

Nastavio je da goni svog konja sve dok se mrak nije potpuno spustio i tek onda je podigao mali logor. Rasedlao je konja i pustio ga sapetog da čupka retke bokore trave, a on sam pojeo je nekoliko komada sušenog mesa i komad dvopeka. Šoljom tople kafe završio je večeru. Posle toga, opružio se na improvizovanom ležaju, posvećujući sva svoja razmišljanja samo čoveku koji je bežao pred njim, čoveku za koga je posigurno znao da se prestravljen osvrće i gleda za sobom sa strahom u srcu, misleći o tome da ga neko goni. Marlon je imao jednu noć prednosti ispred njega. Ako je stigao do reke i prešao je, Holidej je znao da će biti izvanredno teško pratiti ga kroz pust predeo s druge strane planine.

Jedan čas pre izlaska sunca, kada je belina jutra već bila osvojila pustinjski predeo, Dok Holidej je nastavio put. Napravio je širok zaokret da bi zaobišao visoke planine. Sada je sasvim jasno mogao da čuje šum nekog udaljenog podzemnog toka. Prisetio se Skenlonovog saveta da se drži nešto dalje od planine. Pred njim se pružala ravna prerija bez trave, bez drveća, prerija više nalik na pustaru, kamenita i prazna, bez života.

Kada je već bio uveren da u toj divljini

neće naići ni na kakvo živo biće. Dok Holidej je u daljini ugledao neku kolibu: Zategao je vođice i obazrivo pogledao oko sebe. Postojala je samo jedna mogućnost, i samo jedan put da priđe kolibi, a da ga onaj ko se eventualno u njoj nalazio ne primeti. Taj put je vodio iza jednog stenovitog uzvišenja koje je skrivalo nisku obalu reke. Jak šum vode koja je brzacima tekla preko neravnog stenovitog korita, govorio mu je da se nalazi blizu nabujale reke o kojoj su mu govorili kauboji. Prelazak preko nje na tom mestu bi verovatno bio opasan, čak i za snažnog konja i veštog jahača.

Holidej je zaobišao iza stenovitog grebena, lagano prošao kroz mnoštvo nabacanih stena i zaustavio konja nekih stotinu metara ili nešto manje daleko od kolibe. Oko kolibe nije se primećivalo nikakvo kretanje a iznutra se nije čuo nikakav šum. Nije bilo ni traga ni od konja ni od jahača, niti bilo kakvog drugog znaka života. No, taj utisak mogao je biti varljiv i prividan mir nikako nije značio da se opreznost sme zanemariti. Sjahavši, Holidej je nastavio da se šunja ka kolibi. Uspeo je da se privuče do zadnjeg dela kolibe pa je lagano i oprezno počeo da se šunja pored zida ka ulazu. Vrata kolibe bila su zatvorena, a od prljavog stakla jednog jedinog prozora mutno su se odbijali sunčani zraci.

Kao lovac koji očekuje da iz jazbine iskoči zverka u bekstvu, Holidej je korak po korak prišao do vrata, pripremio se, a onda vešto odmerenim udarcem tresnuo nogom u vrata. Vrata su se s treskom otvorila a iza njih, pred njegovim očima, otvorila se mračna jazbina.

Koliba je bila napuštena.

Razočaran svojim otkrićem, Holidej se vratio do konja koji ga je čekao u stnjaru i uzevši vođice u ruke vinuo se u sedlo. Na konju je još jednom prošao pored napuštene kolibe i uputio se pre-

ma reci. Došavši do obale, zastao je. Reka je tekla brzo nabujalim brzacima i na pojedinim delovima kovitlala se i besno ključala kao da svojim izgledom opominje drskog putnika u kakvu će opasnost zapasti, ako u nju zagazi. Holidej je primio njenu opomenu. Poterao je konja duž obale da bi našao neko bolje mesto ili neki gaz koji bi mu omogućio da pređe na drugu stranu. Očigledno, da je i Marlon učinio isto, jer je jašući obalom, Holidej ponovo naišao na trag jednog konja koji je pre toga, u blizini kolibe, bio nestao na kamenitom tlu. Po izgledu traga, Holidej je zaključio da su konj i konjanik tim putem prošli samo nekoliko časova pre njega.

Holidej je malo brže poterao svog konja i ostatak jutra prošao je u jahanju kroz šumom obrasle padine koje su se od vrhova planine pružale paralelno sa rekam. Oko podne, zastao je na mestu gde je zapazio ostatke logorske vatre. Sa vatrišta nije se dizao dim, niti je bilo žara, ali je pepeo još uvek bio topao. To je značilo da begunac nije daleko ispred njega i da će ga, ako nastavi tim tempom, uskoro stići.

No, to je istovremeno značilo da mora biti oprezniji. Zbog toga je Holidej nastavio da jaše nešto sporije, šarajući očima predeo oko sebe i ispred sebe. Posle još jedan čas jahanja, došao je do mesta gde su se visoke rečne obale spuštale u ravnu, travom obraslu, niziju. Trag koji je pratio, pružao se pravom linijom preko te travne nizije ka jednom delu obale koja je bila nešto niža i odakle se reka sužavala i tekla znatno mirnijim tokom.

Negde na tom delu reke, Dobi Marlon je prešao na drugu stranu! Dok Holidej nije nimalo sumnjao da je njegov zaključak apsolutno tačan. Sem toga, bio je uveren u još jedno, da je vrlo blizu čoveka koga je gonio. To je zaključio po sve kraćim koracima Marlonovog umornog

konja koji su mu ukazivali da je ne samo blizu begunac, već da mu se sve više približava. A onda je Holidej začuo udaljen odjek revolverskog pucnja. Pucanj u tom predelu mogao je značiti samo jedno: morao je pohitati da se što pre nađe blizu mesta gde je hitac ispaljen. Poterao je konja u trk ne obazirući se na popodnevenu žegu i na do tada učinjene napore. Jahao je izvesno vreme pored niske rečne obale, a onda, kada mu se učinilo da je došao do mesta gde je reka izrazito mirna i gde bi mogla biti pogodna za gaz, poterao ga je u vodu. Bez nekih nepredviđenih obrta lako i bez opasnosti pregazio je reku i, kad je izlazio na drugu obalu, primetio je da se iz gustog žbunja na nekih pola milje daleko od obale, diže tanak stub dima. Značilo je to da se na tom mestu nalazi čovek, a s obzirom da je Marlon bio blizu mogao je to biti i on. Holidej je bez reči kliznuo iz sedla i nastojeći da ne pričini nikakav šum, nastavio je pešice prema gustišu gde se taj nalazio. Da li je to bio Marlon, a Dok je verovao da jeste, trebalo je tek videti. Nastavio je da se šunja i kada se nedaleko od žbunja ponovo zaustavio, ugledao je siluetu nekog čoveka pogurenog pored vatre. Nekoliko metara dalje, ležao je konj prevrnut na bok sa rupom od revolverskog metka na čelu. To je bilo objašnjenje za pucanj koji je Holidej kratko vreme ranije čuo.

Zgrčenog i od napornog jahanja umornog Dobija Marlona, Holidej je lako mogao ustreliti na mestu gde je ovaj sedeo bez opasnosti da sam rizikuje glavu. Ali, to nije bio Holidejev stil. Pucanje s leđa prepuštao je kukavnim bednim plaćenicima i sitnim revolverašima, a on sam uvek je više voleo obračun oči u oči, bez obzira što je to moglo koštati života. Umesto, dakle, da tu dužnost završi bez ikakvog rizika, on se upustio u pustolovinu. Uzeo je sa zemlje jedan do-

sta debeo komad drveta i bacio ga daleko od sebe. Kada se komad drveta zario u žbunje na drugoj strani gustiša, Dobi Marlon je poskočio kao da ga je osica ujela i sa revolverom u ruci, leđima okrenut Holideju, povikao glasom u kome su se nazirali strah, nedoumica ali i nada.

– Jesi li to ti, Li? Tome? Stene? – čekaio je ali niko mu nije odgovorio. – Sto mu gromova ko je to tamo?

Dobi Marlon je počeo da uzmiče od vatre i da se sve više približava Holideju. Nije ni slutio da opasnost ne vreba sa strane odakle je čuo lomljenje grančica, već sasvim s druge strane njemu iza leđa.

– Li, ako si to ti, ono što sam rekao još uvek važi. U međuvremenu sam sve isplanirao do detalja! – povikao je Marlon glasom ispunjenim očajom, kao da je slutio da lomljenje grančica nije nastalo pod nogama njegovog prijatelja. Nastavio je skoro histerično. – Nema nikakvog smisla raditi za druge ljude. Najbolje je odseći za sebe komad kolača, što veći komad, a onda neka se svi ostali nose do đavola.

Govoreći to, Marlon je nastavio da uzmiče, a onda je slučajno nagazio na jedan kamen, posrnuo i u tom nevoljnom pokretu se i okrenuo. Lice mu je bilo skoro belo od straha, a pogledom je izbezumljeno šarao levo i desno od sebe.

Holidej je kleknuo iza jednog žbuna i rekao odmerenim glasom. – Tvoji prijatelji ne žele da imaju nikakve veze s tobom, Marlone. Čak su izrazili želju da pođu u poteru za tobom. Na kraju, oni su poštteni ljudi, a ne hulje kao ti.

Marlon je s mukom progutao vazduh. Svom snagom je stiskao dršku revolvera i od tog stiska u koji je uneo svu svoju medvedu snagu, podrhtavali su damari i žile na njegovoj šaci i podlaktici. Izbezumljen zbog toga što ne vidi čoveka koji mu je pretio, očajnički je mahao „kol-

tom“ levo, desno, pokušavajući naslepo da nađe neki cilj.

Kada nije uspeo nikoga da otkrije, on je počeo da uzmiče u drugom pravcu, a onda se odjednom okrenuo i nagnuo u beg. Nasilnik Marlon pokazao se u prvoj boji, onakav kakav je uvek bio. Kuvavica od glave do pete.

Holidej je digao glavu i pogledao u pravcu neba odakle je usijana sunčeva kugla pržila kao u pećnici, a onda je spustio pogled do Marlona koji je bežao kao mahnit. Morao je nešto preduzeti, inače će se ova trka po vrelom danu nastaviti do u nedogled. Digao je pištolj, pažljivo nanišanio i opalio. Leva Marlonova noga poletela je napred od udara taneta u štiklu čizme, kao da je neko tuđe nepoznato samostalno telo i Marlon je izgubio ravnotežu i pao. Pre nego što je uspeo da ustane, iza njega je odjeknuo rezak zapovednički glas.

– Stoj, Marlone! Sledeći put neću ga dati u čizmu.

Marlon je s naporom ustao i okrenuo se još uvek držeći revolver u ruci. Gleđao je unezvereno oko sebe. Tek tada, Dok Holidej se pojavio iza žbuna gde je do tada stajao. Neopisiv strah ukazao se na licu Dobija Marlona. Ispred njega, stajao je čovek koji ga je tukao, čovek koji ga je ponizio i koji je prouzrokovao sve njegove nevolje, počev najpre od toga što je izgubio posao. On je bio kriv što ga je njegov poslodavac oterao sa ranča i praktično mu onemogućio da u tom kraju dobije drugi posao. Val mržnje nadvladao je strah i on je podigao pištolj prema Holideju. U njegovim očima gorela je samo jedna želja – osvetiti.

– Proklet da si, Holideje! Neka te vrag nosi u pakao!

Njegov revolver je planuo i odjek pucanja je zamro u gluvoj vrelini dana. Na brzinu ispaljen hitac proleteo je daleko

od cilja. Holidej se nije ni pomakao, jer je instinktivno znao da neće biti pogođen. Uplašen protivnik nije bio opasan i dostojan protivnik i Dok je svesno davao Marlonu šansu da se pribere. Posle prve panične reakcije, Marlon je ponovo nanišanio ali ovoga puta ruka mu nije drhtala.

Holidej je pred sobom jasno video Marlona ali ne kao čoveka, već kao zver u ljudskom obliku. Pritisnuo je okidač dva puta i dva hica slili su se u jedan. Oba taneta pogodila su Marlona u prsa, kidajući komade odeće. Od udara tanadi grdosija je počeo da se tetura unazad, kao ponet strahovitim naletom vetra, a onda se posle nekoliko uzaludno učinjenih koraka kao pijan srušio na leđa. Nešto nalik na krkljav krik otelo mu se iz grla a onda je, pošto je pokušao da se dignu na lakat pao ponovo na leđa trgao se nekoliko puta i ukočio. Revolver mu je ispao iz ruke a glava mu je uz tup udar klonula na tlo.

Holidej se nije potrudio da proveri da li je njegov protivnik mrtav. Vratio se do mesta gde se nalazio njegov konj i doveo ga bliže, da bi na njega natovarao mlitavo telo Dobija Marlona. Pošto je pojačao, uputio se nazad do reke, prešao istim gazom kojim je došao na ovu stranu, a onda je istim polukružnim putem obišao oko podnožja planine i uputio se prema ranču na kome je nekada Dobi Marlon radio.

*

– Silovao je devojkicu koja je građanka ovog grada – rekao je šerif Alek Graham svojoj kćeri dok je pritezao kolan svome konju u dvorištu zatvora. – Moja je dužnost da pođem u poteru za njim.

– Ali, ti nisi sposoban da jašeš, tata – rekla je Džoj. – Doktor je rekao...

– Suviše mnogo ljudi mi već predugo

govore šta treba da radim a šta ne treba da radim, Džoj. Ne mogu to više da podnesem. Hoćeš li da me pustiš da sam odlučujem o svojim postupcima?

Džoj je ustuknula korak nazad, zaprepašćena oštrinom njegovog tona. Ali, trenutak kasnije, na njenom licu ukazao se izraz dubokog poštovanja prema ocu. Prošlo je već dosta dugo vremena od kako ga je poslednji put čula da govori tako odlučnim i energičnim tonom.

– Onda ću i ja poći s tobom, tata – rekla je.

– Ne! Marlon je ubica!

– Ali, poći ću samo zato da se staram o tebi, tata, u slučaju da bi se desilo da ti rana eventualno ponovo prokrvari. Pa, ne možeš valjda očekivati od mene da ostanem u gradu i da se izbezumljujem od brige, razmišljajući i dan i noć o tome da li ćeš tamo negde u preriji iskrvariti do smrti, a da se niko ne nađe u blizini da ti pomogne.

Alek Graham je progundao nešto sebi u bradu, ali se po izrazu njegovog lica moglo naslutiti da mu reči njegove kćeri nisu bile prijatne. A tada se u razgovor umešao Ouli Menuel koji je do tog trenutka stajao po strani, pakujući u bisage hranu i druge potrepštine za Grahamovo predviđeno dugo putovanje. – Ne vidim da bi bilo neke štete od toga ako bi Džoj pošla sa vama, šerife. Biće potrebno da vam se ta rana na ramenu s vremena na vreme previje, a pošto je begunac odmakao ispred vas dobra dva dana, pretpostavljam da ćete morati dosta dugo da jašete, pre nego što ga uhvatite.

Graham je ljutito pogledao svog ključara, a onda se odjednom osmehnuo. Rame ga je zaista bolelo, toliko da je jedva podnosio bol.

– Okej, okej, neka ti bude, ali pazi da mi ne ideš uz nos Džoj. Ako već polaziš sa mnom, onda me moraš u svemu sluša-

ti. Ako ti budem rekao da sediš i da me čekaš, onda ćeš morati tako i da učiniš.

– Pa, to se razume, tata – prihvatila je Džoj spremno i odmah je potrčala da osedla svoju kobilu.

Kada su nekih petnaest minuta kasnije Džoj i njen otac jahali kroz preriju, Alek je značajno pogledao i rekao.

– Ne bih rekao da si pošla sa mnom samo zbog mog ramena, je li tako devojko? Čini mi se da postoji za to i neki drugi razlog.

Džoj je osetila da joj se lice oblilo rumenilom. Oborila je pogled, što je njen otac shvatio kao priznanje da je njegova tvrdnja bila istinita. No, ona se ipak nije predavala. – Šta bi to drugo moglo biti, tata?

– Dok Holidej!

Džoj ga je zabezeknuto pogledala, ali su njene usne ostale neme.

– Zabrinuta si za njega – rekao je Graham.

Devojka je potvrdno klimnula glavom. Shvatila je da se ne može nositi s iskustvom svog oca i da sve to što bi ona želela da od njega sakrije njemu nije nepoznato.

– Mislio sam da bi on mogao biti razlog, Džoj – nastavio je Graham. – Prošlu noć provela si u kući potpuno sama s njim. Pomislio sam da se za to vreme nešto moglo desiti.

– Tata!

Graham se napravio da nije čuo njen uzvik pun negodovanja. – Ne znam šta zapravo da mislim o tom čoveku. Ljudi kao što je on lako zavrte glavu devojkama. Ne bi me čudilo da se to i tebi desilo.

– Tata, kako bi mogao nešto tako samo da pomisliš? – skoro da je zavalila Džoj, ali, Graham je učutkao pokretom ruke i nastavio.

– Mogu da mislim na bilo koji način koji mi se dopada, Džoj. Ja sam tvoj otac, a to mi daje pravo da proverim sve

što je u vezi s tobom, pa čak i ono što ti misliš. A sada, želim da znam šta se prošle noći desilo između vas.

Džoj je dugo vremena ćutke jahala pored svog oca. U njenoj glavi kovitale su se protivurečne misli i osećanja i uspomene od prošle noći. Tek posle izvesnog vremena rekla je. – Tata, ništa se nije desilo. Imaš moju reč da se zaista ništa nije desilo.

Graham je zadovoljno progundao i petama poterao svog konja. Presekli su preko jedne padine do predela koji se spuštao naniže, ne progovorivši sve vreme ni jednu reč. Nešto kasnije, približili su se ranču Karla Perija. Kada su se našli u blizini ranč kuće, ugledali su jednog usamljenog jahača koji je laganim hodom terao svog konja ka ranču. Alek Graham je zaustavio svog konja, uzeo durbin iz bisaga i primeo ga očima.

Pošto je nekoliko trenutaka žmireći gledao kroz durbin, on je promrmljao. – To je Holidej. Izgleda mi da iza sebe na sedlu ima neki teret natovaren, ili nešto slično.

– To je sigurno Dobi Marlon – rekla je Džoj i lice joj se ozarilo radošću. – On ga je našao, tata. Znala sam da će ga naći.

Alek Graham je nešto neodređeno promrmljao. Posle nekoliko minuta video je nekoliko kaubojja Karla Perija koji su istrčali iz spavaonice ispred koje se zaustavio usamljeni konjanik. Dok Holidej je zaustavio svog konja ispred njih i jednim pokretom zbacio Marlonovo telo sa sapi svoga konja na zemlju. A zatim je poterao svog Miga, okrenuo ga i vratio se istim putem kojim je došao.

Džoj je na to kriknula. – Tata, on odlazi.

– Da, kćeri, on odlazi i otići će. Čini samo ono što mora – rekao je Alek Graham.

– Ali, zašto, tata?

– Čoveka kao što je on, devojk, do-

sta je teško razumeti. Holidej je došao u naš grad slučajno, došao je nekim svojim poslom a možda i bez specijalnog razloga. Najk Semol mu se zamerio i on mu je to na svoj način vratio. Posle toga došao je Kejn Semol i on mu je na neki način pričinio neprilike, pa je Kejnu Holidej vratio ono što mu duguje. Ni Kejn nije prošao bolje nego njegov brat Najk. Ona je Dobi Marlon dobio svoje.

– I šta sada? – promucala je devojk.

– Sada je Holidej otišao svojim putem, što je logičan ishod za ljude njegovog kova. On je usamljenik. Nema drugog imena za njega. Dok Holidej, usamljenik, večiti begunac i tragač za nepoznatim. Niko živ na svetu neće to promeniti.

Suze su potekle Džoj niz obraze i iz njenog grla začuo se prigušeni jecaj. – Zar se nikada neće vratiti ovamo, tata?

– Za ljude kao što je on, teško je bilo šta predviđati.

Džoj je okrenula konja i petama ga podbola u trk. Otac je pogledao i učinio pokret rukom kao da će poterati svog konja za njom, ali se predomislio i ostao gde je. Bio je čovek sa dosta životnog iskustva i znao je da je plač u samoći najbolji lek za ojađeno srce. Džoj je poterala konja pored štala i uputila se prema podnožju brežuljka.

Pola milje dalje od Perijevog ranča. Dok Holidej se bio zaustavio u hladu granatog drveta. Mada ga Linkoln kao grad nije privlačio, nešto ga je kopkalo da se vrati. Okrenuo se i pogledao u pravcu odakle je došao i istog trenutka shvatio je otkuda mu ta želja. Razlog je bila Džoj Graham. Video je kako jaše blagom padinom brežuljka sa kosom lepršavom na blagom povetarcu. Bila je lepa, ljupka i nevina i njen pogled nudio je raj. Ali, Dok je znao da u taj raj ne sme uneti pakao svog života. I odlučio je da se ne sme vratiti.

I Džoj je videla njega. Za trenutak joj je srce zaigralo, a onda je videla kako joj Holidej maše rukom i odlazi.

Pustila je kobilu da napravi još nekoliko koraka i onda je zategla vođice. Dok Holidej nije hteo da joj se vrati. Otišao je sa jednim kratkim mahanjem ruke u znak pozdrava.

Kada je konačno tužno spustila pogled, Dok Holidej je davno bio nestao s

vidika. Džoj nije znala i nikada neće saznati da je samo nekoliko minuta ranije Dok Holidej vodio tešku borbu u sebi i da je bio na ivici odluke da joj se vrati.

Tako je Dok Holidej odjahao neznano kuda, osećajući da se u njega sve više uvlači poznati osećaj usamljenosti. Jahao je lagano, zamišljen i zanet u sebe, ne razmišljajući o nepoznatom koje se nalazilo pred njim.

KRAJ

HOGAR STRAŠNI

by
Dik Browne

RADIŠ CELOG VEKA K'O KONJ, DA
TI RUKE OTPADNU I ŠTA DOBIJEŠ
OD TOGA?...

DIK BROWNE 4-12

OSTANEŠ BEZ RUKU!

© King Features Syndicate, Inc. 1978

SLAGALICE ZA VAS I VAŠU DECU!

VRHUNSKI KVALITET PROIZVODA
PO UZORKU NA NAJPOZNATIJE EVROPSKE IZDAVAČE

TRENUTNO RASPOLAŽEMO SA TRI RAZLIČITA MOTIVA:

★ **UMPAH-PAH, POPAJ I EVOKSI** ★

SLAGALICE IMAMO U VARIJANTAMA OD 80 I 250 DELOVA

CENA JEDNOG PRIMERKA SLAGALICA
(BEZ OBZIRA NA MOTIV I BROJ DELOVA)

IZNOSI 150 DINARA PLUS POŠTANSKI TROŠKOVI.

SLAGALICE MOŽETE PORUČITI NA ADRESU:
MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD, PP 22,
ILI NA TELEFONE: 021/611-953 I 613-045